

TIGHT BINDING BOOK

UNIVERSAL
LIBRARY

OU_198178

UNIVERSAL
LIBRARY

ತಾವರೆಕೆರೆ

ಕೈಲಾಸಂ

ಪ್ರಕಾಶಕರು :
ಮಾಧವ ಸನ್ಸ್,
ಬೆಂಗಳೂರು.

ಮೊದಲು ವಂದಿಸಿದ್ದು :
ಕತೆಗಾರ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ.

ಎರಡನೆಯ ಪ್ರಕಟಣೆ
೧೯೩೫

ತಿದ್ದಿದ ಮೂರನೆಯ ಹೊಸ ಮುದ್ರಣ
ಅಶ್ವಯುಜ ಶುದ್ಧ ದ್ವಿತೀಯ ಸ್ವಭಾನುಸಂವತ್ಸರ
1st October 1943

ತಿದ್ದಿದ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಹೊಸಮುದ್ರಣ
೧೯೪೫.

COPY RIGHT

Staging, Translating filming & all other rights reserved

For permission to stage, apply to the Publishers
with royalty of

Rupees Twenty

for each performance

ಬೆಲೆ ಎಂಟಾಣಿ

ತಾ ವ ರೆ ಕೆ ರೆ

೧

ನಮ್ಮೂರು ತಾವರೆಕೆರೆ. “ ಹೆಸರು ರಂಗಣ್ಣ, ಮುಸುಡಿ ಮಂಗಣ್ಣ ” ಅಂದ್ಬಾಡಲ್ಲ ನಮ್ಮೂರು ; ಕೆರೆಯಿಥೆ. ಮೆಟ್ಟುಗ್ಗು ಮುರ್ದು ಕಟ್ಟಿಗಳು ಕುಸಿದಿದ್ದ್ರೂನಾವೆ, ಕೆರೆಯಿಥೆ. ಇನ್ನೀರೋ! ಕಮಲಕ್ಕೆ “ ಪಂಕೇರುಪ ” ಅಂತ ಹೆಸರಿಟ್ಟ ಪ್ರಾಣಿ, ನಮ್ಮ ಕೆರೆ ನೀರನ್ನ ನೋಡ್ಬೇ ಇಟ್ಟಿರಬೇಕು. ಬಿಳಿ ಭೋತ್ರಾನ ಕೆರೇಲಿ ಅದ್ದಿವ ಗೃಹಸ್ಥ, ಒಗೆದ ಭೋತ್ರಾನ ನೋಡಿ ವಾನ ಪ್ರಸ್ಥಕ್ಕೆ ಸೂಚನೆಂತ ಕಂಡ್ಕೊಳ್ಳೋ ಅಷ್ಟು ಕೆಂಪೇರುತ್ತೆ ಬಗ್ಗಡದ ಬಣ್ಣ, ಬಟ್ಟೆಗೆ!

ಇನ್ನು--“ ತಾವ್ರೇ ” ನೂ ಸುಳ್ಳಲ್ಲ...ದಡದಿಂದ ದಡದವರಿಗೂ ಧಂಡ್ಯಾಗಿ ಹರಡಿವೆ, ದಂಟುಗ್ಗು....ತಾವ್ರೆ ದಂಟುಗ್ಗು. ಈಜೋಕ್ಕೇಂತ ಇಷ್ಟ ಇಸುಮು ಗಳು....ಈಜೋದ್ದರ್ತು....ಮುಳುಗೋದ್ ಭಟ್ಟನೆ ಕಲ್ತು....ಇನ್ನೂ ಈಚೆಗೆ ಬೃಧಾರೆ!

ಹಾಸನದ ಡಿಬ್ಬಿಕ್ಕಪ್ಪ ಹೇಳ್ಬೇಕೇ ನಾನು, ಕೇಳ್ಬೇಕೇ ನೀವು! ಯಥಾ ಪ್ರಕಾರ ಕೆರೆಕಟ್ಟಿ ಮೇಲೆ ಗುಡಿ, ಜಕಣಾಚಾರಿನೋ ಡಕಣಾಚಾರಿನೋ ಕಡದದ್ದು, ಹೊರ್ಗೂ. ಒಳ್ಳೂ, ಗೋಪು ಧ್ವಜಸ್ಥಂಭದಿಂದ ಗರ್ಭಗುಡಿ ಪ್ರತಿಮೆ ಸಹಿತ. ಪುತ್ರಪ್ರಾಪ್ತಕಾರ ದೇವು, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ....ಕಡೆದವನ ಧ್ಯೇಯ. ಇನ್ನೂ ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ವೇಣುಗೋಪಾಲಮೂರ್ತಿ. ಮತ್ತಿನ್ನೂ ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ಮೈಸೂರು ಚರಿತ್ರೆಯ ಆರ್ಭಟದ ಭರಾಟೆ ಗಲಾಟೆಲಿ ಭಿನ್ನಮೂರ್ತಿ ಭೀಭತ್ಸನ್ನಿನ ಸಾರಥಿ....ಮೂಗಿಲ್ಲದ ಮೂರ್ತಿ. ಆದ್ರೇನು....ಮುಕುಂದನ ಭಕ್ತರು....ಮುರಳೀಧರ ಬಾರ್ಲೋದು ಮೂಂಗಿಂದಲ್ಲ ‘ ಬಾಯಿಂದ ’

ಅಂಜೋಡ್ ಮರ್ತೋ ದನೋ ಕಾಣೆ...ಮುಖ್ಯ ಪೂಜೆಯಿಲ್ಲ, ಪುನಃಪು
ನಿಲ್ಲ ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ. ಈ ಗುಡಿ, ಕೆರೆಯ ಈ ಕಟ್ಟಿಗೆಯೇ.

ವಿದುತ್ ಕಟ್ಟಿಗೆಯೇ ಇನ್ನೊಂದ್ ಗುಡಿ, ಕಾಳಮ್ಮಯ್ಯ! ಜಾಣೆ
ಜಾಣೆಯಿರಿ! ಕೃಷ್ಣರಾಮ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗಿಂತ ಮುಂಜೋನೋಯೋ ಇದ್ದ ಅಡಿ
ಕಟ್ಟೆಯಾದ್ದರೂವೆ, ಈ ಗಂಜ್ಜು ಜೀವರುಗಳ ಜೊತೆಲಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲೆ
ನಿಗ್ರಹವಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ ಮೂಗು ಮೈಯಿ ಕೈಕಾಲು ಮುರಿಸ್ಕೊಳ್ಳೊ ಅಸಾಯಾನ
ಆರ್ತು ಮುಜ್ಜಿಯಿ ಇತಾಜೆ ಏರ್ಪಾಡಾದ ನಂತರವೇ, ಉದ್ಭವಿಸಿದ್ದು.
ಹೆಂಗಸಿನ ಬುಡ್ಡಿನೇ ಬುಡ್ಡಿ: ಆಪ್ರೇಮ;.....ಗಂಜವರು ತುಂಬಿದರು.
ಈಕೇಗೂ ಪೂಜೆ ಇಲ್ಲ!

ಉರಣ್ಣಿ ಪೋಗೋ ಕಾಅತ್ರನೋ ನಿಜುಜೋ...ಇಲ್ಲ ಏಲ್ಲಾ ನೂಪೋ
ಏವ್ವು...ಜೀಡಿ ಜೀಡಿಗೆನಿ ಹತ್ತಿಪ್ಪತ್ತು ಹೆಣಗಲು ಹೊರಕಾಡಿನ ಪಕ್ಷಿಕ್ಕೇ
ನೋವೋ...ಅಭಿಷೇಕ, ಅಲಂಕಾರ, ಅರ್ಚನೆ, ಆರಾಧನೆ, ಆಮೃತ! ಭಕ್ತರ
ಪರ್ವನ ಆಕೇಗ! ಅಮಾವಸಿಗೆನಿ ಜಿಗ್ಗಿಲ್ಲಾ ಪನ ಕಾಲಿ ಕಾಯೋ ಹುಡು
ಗಲಿಗೆ ಜೀಡಿ ನೋವೋಕೊ, ಮಂತ್ರಾಕ್ಷರಲ್ಲಾ ಪರ್ವಲ ರಂಗ್ ಆಪೊ
ಉರಿಪ್ಪುಟಂಗಲಿಗೊ, ಸಾಯಂಕಾಲವೆಲ್ಲಾ ಜಿಜ್ಜುರ ಪುರಾತನ ಚರಿತ್ರೆ ಜಿಜ್ಜುಗೇ
ಜೀಡ್ತುಳ್ಳ ಪರಮ್ಪರ ಪ್ರಪಂಚೋಪದೇಶಿ ಸ್ವಯಂ ಪೂಜೋಪೊ ಸಮಾ
ರಾಕ್ಷನ ಸಂಪನ್ಮುಳ್ಳೋ ಉರಿನ ಮುಡಿಗೊಡ್ತು ಗಳಿಗೊ ಸ್ಥಾನ-ಆಸ್ಥಾನ...
ಆಪ್ರೇಮ...ಅಕಾಣೆ...ಕಾಳಮ್ಮಯ್ಯನಿ. ಮುಡಿಗೊಡ್ತು ಗಳಿಗಿಂತ ಮರ್ಯಾದೆ
ಯಿಲ್ಲೆ ಹೇಳಿಪ್ಪು ನನ್ನ ಮತಿ ಸ್ವಯಂ ಮತ ತಪ್ಪು. ಇಲ್ಲಿ ಸಂಕ್ರಾಂತಾಲ
ಮಡೊ ಇವಮಂಗಳು ದಿನ ಆದ್ದರೂವೆ, ಸಂಚಿಪ್ರಾಣಗಳು ತಾಪ್ರೇಕೆರೆಗೆ.
ಸಂಚಾಯಿವಾರತು! ಕಾನುಜೋಗ ಮಜ್ಜಾಭಟ್ಟರು, ಕೇಕ್ಲಾಕ್ ಕಾನುಜ್ಜಿ,
ಜಿಲ್ಲದ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಗರ್ವಿಜಾನ್, ಜಿಲ್ಲೆ ಅಂಗಿ ಅಡಿಮಾರ್ಗತೆಪ್ಪು,
ಗ್ರಾಮಸಂಗಡ ಜೊಟ್ಟಿಲ್ಲೆ ಜೋತೋಗಡ.

ಮಂತ್ರಾಕ್ಷರ ಭಟ್ಟ ಮನೋಮೋ ಪ್ರಜ್ಞಲಿಸಿ, ಕಾನುಜ್ಜಿರ ಹೊಲ
ಕಾಸಿ, ಜಾನ್ ಮಹೇಶ್ವರ ಕಟ್ಟಿನ ಆಲೆ ಜಾಲಿ, ಕಟ್ಟಿ ಬೀಳೆ ಬಳ್ಳಿಗಡ್ತು....

ಜಿಳಗಿ.... ಗೌಡನ ಗಟ್ಟಿ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ಸುಳುಗುಬೇಕೆಂಬೊಂದು ಸೂರ್ಯನಿಗೆ
ಜ್ಞಾನಿಸೋಕೆ.... ದಿನ ತಪ್ಪಿವೇ.... ಹಿಂಜೊಂಟು ಸಾಯಂಕಾಲಾನೂ ಸೇರೋಟು
ಸಂಪ್ರಜಾಯ.... ಈ ಸಂಪ್ರಜಾಯವು ಕಾಳಮ್ಮನ ಗುಡಿಲಿ!—ಭಟ್ಟು!
ಕಾಳುಭೋಗ ಸುಖ್ಯಭಟ್ಟು, ಜೊತ್ತು ವಸಂತನ ಹಿಂದಿನಾಲ್ಕುಲಿ! ಸಕ್ಕ
“ಮನೆ” “ಮಾರ್ಗವೇ” ತಪ್ಪಿಗ, ಅಡಿಸೂರ್ ತಪ್ಪಿಗ! “ತನ”
ಜಡತನ! ಅಪ್ಪೇನೂ.... ರಕ್ತ.... ರಕ್ತವೇವೇಯೇ!.... ಜನಿಸಾರ ಜನಿಸಾರ
ನೇವೇಯೇ! ಈಡು ಹಿರಿಯರ ಕಾಲ್ಪಣ್ಣ: ಮನೆಬಾಗಿಲು ಮನೆ ಮನೆ ಕಾಣು ಇತ್ಯಾದಿ
ಸಂಪತ್ತಿನಿಂದ ಉಂಟಾದ್ದು ಕೆಳುಬಟ್ಟುಮೇಲೆ ಬಂಗರದ ಹಾಗೆ ಯಾವರೀತ್ಯಾ
ತಿರುಗಿತ್ತಿವೆಲಿ!—ಹಿರಿಯರ ಯಾವ ಬಾಬಿ ಇಲ್ಲಿವರುನು—ಅವರಿಂದ
ಮೈಯ್ಯಲ್ಲ ತುಳುಕುತೊ ರಕ್ತವ ಸ್ವಭಾವದಿಂದಲ್ಪ.... ತನ್ನ ಉಣಾಸಿ
ಸ್ವಯೋಗದಿಂದಲ್ಪ.... ತನ್ನಲಿಗೆ ತುಡಿಲಿ ಉರು ಉಂಟು ತಪ್ಪಿವೇವರೀತ್ಯಾ
ತಿರುಂತ ತಿರುಗಿಸೊ ಅಪರೂಪವಸ್ತು ಭಟ್ಟು, ಸುಖ್ಯಭಟ್ಟು! ಯಾರೇನು
ಹೇಳಿದ್ರೂ ಕೊನೇಮಾತು ಈತನವೆ. ಉಣಾಹರಣಿಗೆ ಹೇಳ್ವೇನೆ, ಜಂಟು
ಕಳೆ....

ಜಂಟು ಸಾಯಂಕಾಲ ತಪ್ಪು ಎತ್ತಿಟ್ಟು ಮಾತು: “ನನ್ನ ನಿರ್ದೇಶಿತ
ತೋಟದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವ ನಿಧಿ-ನಾನು ನನ್ನ ಮಡ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ನಿರ್ದೇಶಿತ
ತೋಟದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವ ನಿಧಿ—ತೋಟ ಕೊಂಡುಕೊಂಡುಮೇಲೆ ತೋಟದಲ್ಲಿ
ನಾನು ತೋಡಿದ ಭಾನಿಲಿ ಸಿಕ್ಕುವ ನಿಧಿ ನಂಟು ಹೇಗೆನೋ ಹಾಗೇನೇನೋ
ನಾನು ತೋಡಿದಕಡೆ ಸಿಕ್ಕುವ ನಿಧಿನೂ ನನ್ನವೇಯೇ!” ಅಂಪು:

ಭಟ್ಟು—ನಿಜ ತಪ್ಪಿ, ಅಪ್ಪ ಸರಕಾರಂಜೋಟು ಜಂಟು ಇಕ್ಕೆ,
ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಸಿಕ್ಕುವ ಬಾಬಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಸಭಾಗಿ!

ತಪ್ಪು—ಮಂಚಿ ಸರ್ಕಾರವುಯ್ಯ ನೂವು ಚೆಪ್ಪೇಡಿ!.... ಕಾವಯ್ಯ,
ತೋಟಾನ್ನಿ ಪಟ್ಟಿಚ್ಚಿದೀಕಾಕ ಯಾಡಾಡಿ ಯಾಡಾಡಿಕೇನೀ ಇಚ್ಚಿತೇನಾ
ಕಂದಾಯಮು, ನೇನು? ಜಾಂಚ್ಚಿವೇ ತೀರ್ಪೇಯ ಸರ್ಕಾರ ಹುಣಮು!
ನಾ ತೋಟಮುತೋ ನೇನು ಕೊಟ್ಟಿಟ್ಟು ಬಾನಿಲೊ ಚಿಕ್ಕನ ನಿಕ್ಕು ನ

ಐಕಟ್ಟು ನಾದ್ದಾ ದೂ, ನೇನು ಕೊಟ್ಟಿನಗುಂತೊ ಚಿಕ್ಕನ್ನಿಧೀನೂ ಅದೇ
ಐಕಟ್ಟು ನಾದ್ದಾ ದೆ! ಸರ್ಕಾರು ಎಕ್ಕಡ ಒಚ್ಚೆ ?

ಭಟ್ಟು—‘ ಶೆಟ್ಟೀ, ನಿಧಿ ನಿಮಗೆ : ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು ಒಂದ್ವೇಳೆ....ಮರೀಬೇಡಿ
ಇಥೆ ಸರ್ಕಾರದ ಸನ್ನಿಧಿ! ಹೇಳೇನೆ ಕೇಳಿ ಚಿಕ್ಕದೊಂದು ಕಥೆ,’ ಅಂತ
ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು.

ಭಟ್ಟರ ಕಥೆ.

ಶೆಟ್ಟೀ! ನೀವೂ ನಮ್ಮೂರಿಗೆ ಹೊಸಬ್ಬ. ನೆನ್ನೆಮೊನ್ನೆ ಬಂದವು.
ನಮ್ಮೂರಿಗ್ಬಂದು ಈಗ್ಗಾನೆ ಹತ್ತನ್ನೆರಡು ವರ್ಷ. ನಾನು ಹೇಳೊ ಕಥೆ
ಈಗ ಸರಾಸರಿ ನಲವತ್ತೈದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ನಡೆದದ್ದು. ಈಗ
ಹುಡುಗೀರ ಸ್ಕೂಲು ಇದೆಯಲ್ಲ, ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಸ್ಕೂಲು! ಇದು ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ
ಮೂರಂತಸ್ತು ಮನೆ....ಗಂಧದ ಕಾಶೀಪತಯ್ಯಂದು. ಮಹಾಪ್ರಾಣಿ ಆತ.
ಭಿಕ್ಷಾನ್ನ ಎತ್ತಿ ಹೊಟ್ಟೆ ಹೊರ್ದೊಂಡು ಓಡಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ....
ಮೈಸೂರು ಅತ್ಯಡೆಯೆಲ್ಲಾ ತಿರುಗಿ, ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಮರುಮಾಡಿ, ಸಾಂಬ್ರಾಣಿ
ಕಡ್ಡಿ, ಬಿಲ್ಲೆ, ಕಸ್ತೂರಿಮಾತ್ರೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಮಾರ್ತಾ ಮಾರ್ತಾ ಕೊನೇಗೆ
ಮದರಾಸು ಬೊಂಬಾಯಿಗೆಲ್ಲಾ ಕಸ್ತೂರಿ ಗಂಧ ಸಪ್ಪೆಯ ಮಾಡೋದು,
ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಾರ ಹಬ್ಬ—ಅವನ್ನಿಕ್ಷಾನ್ನ ಬೇಡುತ್ತಿದ್ದ ಮನೆಗಳಲ್ಲೇ
ಒಂದನ್ನೊಂಡ್ಕೊಂಡು ಅದರ್ಮೇಲೆ ಎರಡುಪ್ಪರಿಗೆ ಕಟ್ಟಿ....

ಶೆಟ್ಟು—ಅಯ್ಯ ಯೇಮಿ....ಊರ್ಮುದ್ರ ಇಪ್ಪುದು ಉಂದೆ ಕಾಶಿಪತಿ
ಭತ್ತಮು.... ?

ಭಟ್ಟು—ಹೌದು ಆತನದೇ ಧರ್ಮ. ಅಲ್ಲೇ ಊರೊಳಗಿರೋ
ಶ್ರೀಕಂಠನ ಗುಡಿಗೆ ಧ್ವಜಸ್ತಂಭ, ಚಿನ್ನದ ಕಲಶ, ಬೆಳ್ಳಿ ವಾಹನ, ಪಾರ್ವತೀ
ಪರಮೇಶ್ವರರಿಗೆ ಚಿನ್ನದ ಕಿರೀಟಗಳು, ಎಲ್ಲಾ ಆತನ ಧರ್ಮ. ಅದೇನು
ಲೀಲೇನೋ ಪರಮಾತ್ಮನ್ನು, ಬಡಪಾಯಿಗೆ ಗುಡಿಸಲುತುಂಬ ಮಕ್ಕಳು!
ಹಣಗಾರನಿಗೆ ಎಳ್ಳು ನೀರು ಬಿಟ್ಟು ಒಂದ್ವಿಡಿ ಪಿಂಡ ಇಡೋಕೆ ಒಂಥು ಮಗು

ಇಲ್ಲ... ಈತನ ಹಣೇಬರಹವೂ ಹಾಗೆ. ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಹಾಗೆ ನೆನ್ನೆ ನೆಗಡಿ, ಈವತ್ತು ಭಳಜ್ವರ, ನಾಳೆ ಚಟ್ಟ, ಹೀಗೆ ತೀರ್ದೋದ! ಇನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದ ಆ ವಿತಂತು, ಅವನ ತಮ್ಮನ ಸಮೇತ ಬಾಚ್ಚೊಕ್ಕೊರೊಕ್ಕ ಒಡ್ಡೇನೆಲ್ಲಾ ಬಾಚ್ಚೊಂಟು ಬಾಳೆ ಮನೆ ಭೂದಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ್ಳು ಧರ್ಮಕ್ಕೇಂತ ಬಿಟ್ಟೆಟ್ಟು ಹೊರಟು ಹೋದರು. ಮನೆ ಪಕ್ಕದಲ್ಲ ಈಗ ಬಯಲು.... ಆಗ.....

ಗರ್ಡ್ ಖಾನ್—ಓ ಬೊಮ್ಮಕ್ಕಾ.... ಹೋಟೆಲ್ ಫುಟ್ಟಮ್ಮಾಕೆ, ನುಟ್ಟೇಕಫರ್ ಜಮಾಸ್ಕೀ! ಬಡಾ ತಕರಾರ್ ಒ ಅಮ್ಮ, ಆ ನಮಾಸ್ಕೀ ರಲ್ವ, ಗನ್ನ ಜಮಾಯಿಸಿ.... ಗೂಡ್ ಬನಾಯ್ಸ್ಕೀಕೆ ಬಾಗ ಮೋಸ ಕರ್ಕೆ. ಬಿಟ್ಟುಲ್ ದಿತ್ರಿಗೂ ಕೊಡಾವಯ್ಜಿ, ಭಾಡಗೇಗೂ ಕೂಡಾವಯ್ಜಿ. “ಖಾಲಿ ಬದಾನ್! ನನ್ನೆ ಬೇಕು!” ಅಂತ ಖಾಲಿ ಜಮಾನ್ ಇಟ್ಟೊಂದಿ ಥಾಳೆ! ನನ್ನೆ ತಾಜೂಬ್! ಅಕ್ಕೇಲ ಇದ್ದಾವ ಆ ಹಿಂಗ್ಸು, ನುಟ್ಟೇಕಫರ್. ಹೋಟೇಲ್ ಯಾಸೆ ಬೇಸಾರ್ಲಿಲ್ಲ.... ಕ್ಯಾಂಟಿನ್ ಬೊಮ್ಮಿ ಕ್ಯಾ ಪಲ್ಸು ಕಮಾ ಯಂಗೀ.... ಕ್ಯಾಂಟಿನ್ ದಗೀ ಗುಜರಾತೀ!.... ನನ್ನೆ ತಾಜೂಬ್!

ಭಟ್ಟ - ಸಾವೇಬ್ರೇ! ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ನಿನಗಿನ್ನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಿಸ್ಸುಗಳ ಸಾವಿತ್ರಿ.... * ಬೊಮ್ಮಕ್ಕಾಬಾಳೆ ಮರಾಘೆ ಬೋದೇ ಅಸ್ತಿಭಾರ. ಆಕೆ ಮಾದ್ದಿರೋ ದೋಸೆ ವ್ಯಾಪಾರದ ಗುಟ್ಟಿಗೆ ‘ಮೆಂತ್ರದದೋಸೆ ಪುಟ್ಟಮ್ಮ’ ಅಂತ ಹೊಸೂರಿಂದ ಹರಿಹರ, ಕೋಲಾರದಿಂದ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲದ ನರೆಗೂ.... ನಿನದರೋ ಪ್ರಾಂತಗಳ ಅಂಚೂನೂ, ಬಿಲ್ಲು ಕಂಪ್ರಾಪ್ ಗರ್ಡ್ ಖಾನ್ ಸಾವೇಬರ ಹೆನ್ರು ಸೋಕೋದಿಲ್ಲ. ನೋಡಿ; ಯಾವತ್ತು ಬೇಕಾದ್ರೂ ಹೋಗ್ನೋಡಿ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಅರು ಘಂಟೆಗೆ ಸುರಿಸಾದ ಮೆಂತ್ರದ ದೋಸೆ ಕೊತ್ತಂಬರೀಜಿಟ್ಟಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಎಂಟೂನರೆಘಂಟೆಲೆ ಮುಗಿದು ಇನ್ನಧ್ಯಾಪ್ನ ಅದೇ ದೋಸೇ ಅದೇ ಜಿಟ್ಟಿ, ಮೂರು ಘಂಟೆಯಿಂದ ಐದು ಘಂಟೆ ಒಳ್ಳೆ ತೀರದ್ರೂನೂನೆ ಬಿರ್ಚಲ್ಲ್ಯಾ ಚಾತ ಬಾಕಿ ದಿನದಿನಕ್ಕೆ ಕಮ್ಮಿ ಯಿಲ್ಲೆ ಮೂರು ರೂಪಾಯಿ ಅದ್ರು ಗಿಟ್ಟಿ, ತಿಂಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಾಮಲೇಬಾರ್ ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳಕ್ಕೆಂತ ಐವತ್ತೋ ಅರವತ್ತೋ ಎಪ್ಪತ್ತೋ ಸಂಪಾದಿಸ್ತಿದಾಳೆ, ಆ ವಿತಂತು-ತನ್ಮಹೋಫ- ಮನೆ ತನ್ನೆ

[illegible]

ಭಟ್ಟ:—ಜನರಾಜನು ಹೇಳಿದ್ದು ಗೊತ್ತೇ! ಕುಟುಂಬದ ಅಂತ್ಯ
 ...ಯವನು ಅದೇ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಜೀವನೋಪಾಯವಾಗಿರಬೇಕು. ಅದೇ
 ಅದೇ ಮನೆಯ ಜನರಾದ ಮೇಲೆ ಆಗ ಇನ್ನೂ ಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಗತಿಯಿಲ್ಲ
 ಮೇಲೆ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿ ನಿಂತಿರುವ ಜನರನ್ನು... ಅಂತಹ
 ಸಂಸ್ಥೆಯ ಜೊತೆ, ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬರು. ನಾವು ಆಗ ಮೇಲೆ
 ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬರು. ನಾವು ಮೇಲೆ ಮೇಲೆ ಆಗ ಇನ್ನೂ ಗತಿಯಿಲ್ಲ...
 ಜನರಾದ ಜನರ ಅಂತ್ಯ ಇಷ್ಟು ಸ್ವಲ್ಪವೇ, ನಾವು, ನಾವು...
 ಭಟ್ಟ: ಕುಟುಂಬದ ಜೀವನ... ಜನರಾದ ಜನರ ಅಂತ್ಯ—ನಾವು, ನಾವು
 'ಅಂತಹ' ಆಗ ಜನರಾದ ಜನರ ಅಂತ್ಯ! ಕಾರಣವೇ ಕಾರಣವೇ, ನಾವು
 ಇಷ್ಟು ಸ್ವಲ್ಪವೇ! ಜೈವಿಕವಾಗಿ ನೋಡಿದಾಗ ಕುಟುಂಬದ ಜೀವನ
 ಸ್ವಲ್ಪವೇ! ಆದರೆ ಜನರ, ಈ ಜನರ ಕುಟುಂಬದ, ಆ ಜನರ
 ಜೀವನವೇ ನೋಡಿದಾಗ ಜನರ ಜೀವನವೇ ಕುಟುಂಬದ, ಜಟ್ಟಿ ಜೈವಿಕ! ಆಗ
 ಸ್ವಲ್ಪವೇ ಭಟ್ಟ: ಜನರ ಜೀವನ. ಕೆಳ ಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪವೇ, ಸ್ವಲ್ಪವೇ
 ಸ್ವಲ್ಪವೇ ಜನರ ಜೀವನ ಸ್ವಲ್ಪವೇ ಜೀವನವೇ ಮೇಲೆ ಈ ಜನರ
 ನೋಡಿದ ಅಂತ್ಯವಾಗಿತ್ತು... ಜನರಾದ ಜನರ ಅಂತ್ಯ ಇದು, ಆಗ
 ಜನರಾದ ಜನರ ಅಂತ್ಯವೇ ಜನರಾದ ಜನರ ಕುಟುಂಬದ ಜಟ್ಟಿ ಜೀವನ
 ಮೇಲೆ ಜಟ್ಟಿ ಜೀವನವೇ ಆಗಿತ್ತು; ನಾವು ನಾವು ಜೀವನವೇ, ನಾವು
 ಜೀವನವೇ! ಆಗಿತ್ತು! ಜನರ ಕುಟುಂಬದ ಜೀವನವೇ, ಜನರಾದ ಜನರ

ಜಿಹ್ವೆ ಮಂಡಿಸೋಣ; ಬತ್ತಿ ಮೆಣ್ಣು! ಮೆಣ್ಣು ಬಿಡು, ಜಿಹ್ವೆ
ಗೊಂಡು ಲಂಗೋಟೆ: ತೋಣ್ಣು ಮೇಲೆ ಮೆಣ್ಣು ಮೆಣ್ಣು ಉಂಗುರ ಸಮೇತ
ಬಿಟ್ಟು ಸಲಾಕೆ: ಕಣ್ಣುಗಳು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು... ಅದನ್ನ ಮೆಣ್ಣು ಗಂಟಲಿನಲ್ಲಿ
ಬಿಡು ಮೆಣ್ಣು... ಈಗ ಮೆಣ್ಣು ಸಕ ಬರುತ್ತೆ... ಅಲಕ್ ನಿರಂಜನ್! ಭಂಡಾರ!
ಭರ್ತು! ಕಾಲ್ಪಂಕಿಕರೂ! ಜೈ ಸೀತಾರಾಮ್ ನಾರಾಯಣ ಭಗವಾನ್!
ಅನ್ನೋಣ, ಇದನ್ನು ಕೈಯಿಂದ... ಅನ್ನೋಣ ಸಾಕೇಬ್ಬೆ... ಗಾಂಜು...
ಭಂಗಿ ಬಾಬ್ಬ?

ಗಜ ಫಿಷಾನ್—ಗೊಣ್ಣಾಹ್ನು...?

ಚಿಟ್ಟು=ಹೂ... ಅನ್ನ, 'ಉಕ್!' ಅಂತ ಸೇರೋಣ, ಅದನ್ನ
'ಅಲಕ್ ನಿರಂಜನ್' ಇತ್ಯಾದಿ; ಅರ್ಥವು ಸಮಗ್ರ! ಹೀಗೆ ನಾಲ್ಕೈದು
ದಿನ ಉಳಿತ್ತು ನೋಡಿ, ಉಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಆ ಗೋಸಾಯಿ: ಮೆಣ್ಣುಗಳ
ಬಿಡು ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡಿ ಇತ್ಯಾದಿ ನಿಶ್ಚಯ; ಇನ್ನು ತಾಳಿ... ಮೆಣ್ಣು
ಈ-ಬಾಬ್ಬಗಳು, ಮೆಣ್ಣು ಬಿಟ್ಟುಕೊ, ಬಿಡು ಬಿಟ್ಟುಕೊ, ಅಲ್ಲೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊ
ಇತ್ಯಾದಿಗಳು; ಹೀಗೆ ಉಳಿ ನಾಲ್ಕೈದು ದಿನವೂ ಮಾಡಿದ... ನೂತನ
ಉಪಕಾರಗಳು; ಮಾಡಿದವುನೂ, ಬಂದಿಹಗಲು ಮುಟ್ಟುವವಾಗೆ, ಬಂದವು
ತಂದೋರೂ ಮೇಲೆ ನೋಡಿದ ಈ ಜೈರಾಗಿ, ಚಿಟ್ಟು ಬಂದು ದಿನ ಗಂಭೀರ
ಕಾಶಿಸುವಂತಹ ಮನೆ ಬದುಕಿಗೆ ನಿಂತು; ಅದನ್ನ ಅಲ್ಲೆ ಕೊಡಿದ ಉಳಿಕೆ
ಮೆಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ಗೋಸಾಯಿ ಸತ್ಕಾರ ಮಾಡ ಮನೆಕಾಸಲಾಗಲಿ, ಅದಕ್ಕೂ
ಬಿಟ್ಟು ರಂಗಯ್ಯನ ಮುಜಾಂತ್ರಿ ತೆಗೆದು... ಅದ್ರ ಸತ್ಕಾರ, ಈಗಿನ ಜಾಲಿ
ಬಿಡು ಮೇಲೆ ಆಗ ಇನ್ನ ಮಗ್ಗಲಮನೆ, ಅನ್ನೋಣ ಮೆಣ್ಣು ಮಾಡ
ಜಗಲಿ ಕೊಡು... ಸಾನ್ನೋಣಗೆ... ಮೆಣ್ಣು ಮೇಲೆ ಆಗ ಇನ್ನವರಿಗೂ
ಇಲ್ಲಿಕೊಡು... ಉಳಿತ್ತು ಜಿಹ್ವೆ ಅನ್ನೋಣ ಮೆಣ್ಣು ಮಾಡ ಕಾಸೋಣ
ಮೆಣ್ಣು ಬಾಬ್ಬ ಕೇಳು...; ಮನೆಕಾಶೋಣ... ಸಾನ್ನೋಣ ಅನ್ನೋಣ...
ಬಾಬ್ಬಗಳ ಮೇಲೆ ನೂತನ ಮೆಣ್ಣು ಮೆಣ್ಣು... ಮನೆಕಾಶೋಣ ಬಂದು ಬಿಡಿ
ಕಾಸು ಬಾಬ್ಬ ಮಾಡೋಣ ಕೊಂಬಲಿ ಕಾಸಿಗೆ ಕಾಸು ಕೊಟ್ಟುಕೊಡು ಅನ್ನೋಣ...
ಬಿಡು ಅನ್ನೋಣಗೆ ಜೈರಾಗಿಗೆ ಕಾಸೋಣ ಮೆಣ್ಣು ಬಾಬ್ಬ ಕೊಟ್ಟುಕೊಡು.

‘ನಾಸ್ತಿ! ದೊರಟುಬೋಗು’ ಅಂದ. ಅದಕ್ಕೆ ಗೋಸಾಯಿ ಹಿಂದೀ ಭಾಷೇಲಿ
 ‘ದುಡ್ಡಿಲ್ಲಿದ್ದೆ ಬೇದ. ದಾಸಕ್ಕೆ ಬಂದಿಷ್ಟು ನೀರು ಆದ್ರೂ ಕೊಡು’ ಅಂದ.
 ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಮನೆ, ಪಾತ್ರ, ಕಂಡೋರು ಕಾಣೋರ ಕೈಲಿ ಇಡೋದಿಲ್ಲ,
 ಅಂದ್ರೂ ಬಲಸೈ ಬಾಚಿ, ‘ಈ ಅಂಗೈ ತುಂಬ ನೀರಿಟ್ಟೆ ಸಾಕು, ಇದೂ
 ಇಲ್ಲ ಅಂದ್ರೂ....ನಾಳೆ ಯ.ಮ ನರಕಕ್ಕೆ ಎಳೆದು ತಾಸಿದ ನೀಸ ನಿನ್ನಂಟಲೆ
 ಸುಯೋಗ ಶುಕಾನ ಈಗ್ಲೇ ಕೊಡೋ ಅಂದ. ಜಗ್ಗಲಿ ಕೂತಿಧಾನ ಬೈರಾಗಿ.
 ಬೀದೀಲಿ ನಿಂತು ನೋಡ್ತಿದ್ದೇವೆ ನಾವೆಲ್ಲಾ. ಗೋಸಾಯಿ ಬೆದರ್‌ಕೇಗೆ
 ಜೆಜ್ಜಿದ್ದು ಬಳಗೋಗಿ ಬಂದ್ವಂಚಪ್ಪಾತ್ರಿ ನೀಡ್ತಂದು ಮುಂದೆ ಬಾಚಿದ
 ಆ ಗೋಸಾಯಿಯ ಬಲ ಅಂಗೈಯಲ್ಲಿ ಬಂದ್ವಾತ್ರಿಟ್ಟಿದ್ದುಟ್ಟು ನೀರು
 ಬಗ್ಗೊಕ್ಕಲ್ಲೇ ‘ಉಬ್ಬಿ ಬಸ್ ಬಸ್!’—ಎಂದಾ ಎದ್ದುನಿಂತು ದರಪ್ಪಾನೆ
 ಅಂಗೈನ! ಆ ನಾಲ್ಕೈದ್ದುಟ್ಟು ನೀರು, ಪಾಸರಸ ಎಗರ್ದಾ ಗೆ ಎಗರುತ್ತಾ,
 ಅನಲ ಅಲ್ಲದೇ ಅಂಗೈಲಿ!—ಆ ನೀರು ಎಗರುತ್ತಾಗೆಲ್ಲಾ ಬೆಚ್ಚೆಯಿದ್ದ ಮನೆ
 ಬಳಗೊಕ್ಕಲ್ಲ ಕೈರಾಗಿ. ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚೊಡು, ಮೈಮೇಲೆ ಬಂದೋನ್ನರಾಗೆ
 ಮರಾಕ್ಷೋಗೋ ಗೊಬುಗುಟ್ಟುತ್ತಾ ಸುಬ್ಬಣ್ಣನ ಮನೆ. ಕೋಣಿಯಲ್ಲಾ
 ಬೊಟ್ಟನ್ನ ನೆಲೆ ನಿಡಾರೋಯಾಗೆ ಸುತ್ತುತ್ತಿದ್ದ. ತುರುಕ್ಕುಪ್ಪೆ ತಳಿಯನ
 ಸುಬ್ಬಣ್ಣ ಕಾರಣತವರ ಮನೆ ಕಾಣಬಾರದ ಬೆನ್ನಿನ ಮದ್ದ ರಂಗಯ್ಯನ
 ಕಂಠ. ‘ಅವನು ಕ್ಷಮೆ ನೀಡ ಹೇಳು’ ಅನ್ನುತ್ತಲ್ಲ....ಆ ಗೋಸಾಯಿ,
 ರಂಗಯ್ಯನ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ದೋಷ ಬಾಗಿಲು ವಾಳಿ. ಈ ಕಥೆ ರಂಗಯ್ಯ
 ಅನೋಲೆ ಅರುಲ್ಲದ ಕೊಟ್ಟೊಗ್ಗಿ ಕೈನೀತ್ ಕೊಟ್ಟಿ ಅಪ್ಪುಭಾರದ ಮೇಲೇನೇ
 ಹೊಕ್ಕೊಕ್ಕಾ ಬಿಟ್ಟೊಕ್ಕಾ....ಕಾರಣಗಲು ಕೊಟ್ಟ ತಾಳೂತು ಅಭಿನವಕದತ
 ಗಳಲ ಮುಂದಾಡ್ತಿದ್ದನು ಕಣಬೇಗೆ— ‘ಇನ್ ಮಕಾನ್ ಮೆಜಾಂದಿ, ಸುನ್ನ,
 ಹೀರಾ....ಕೂಲಿ ನಿರ್ದೋಷ. ಸೂಜ ಕರ್ಕ ನಿಜಾಬ್ಬೇಕ ಉಮ್ರಾನ್ ಕೈ.
 ಮೋಕ ಸಕ್ಷೇಬೀ ನಿಜಾಬ್ಬೇಕ ತಾವೀನಾತ್‌ಖೀ ತಾವಿತ್‌ಖೀ ಮೈ ಮುರೈ;
 ಮರಾನ್‌ಕಾ ಮಾಲೀಕ ಆದ ಅದ ಬಿನ್ನೇಕು ಮಂಜೂರ ಹೋಲೋ....
 ಕೂಡ ಮಗೈರೆ ಬಿಲ್ಲರ್ ಮಿರ್ಚ್ ಫೋರ್ಟೇಬೀ....ನಿಧಿ ನಿಕಾತ್ಕೇಕಲಿಯೆ
 ಗೈರತ ಮುರೈ ಮೈ. ಮಗರ್ ಗರಜ್ ಎ ಮೊಮ್ಮಯ್ಯ ಮೈ, ಸಹಿ ತಲಾಷ್
 ಕೊಡು’ ಅಂದ ಮರಾನ್‌ಕಾ ಸುಬ್ಬಣ್ಣನ ಕಿರೀಟ ಬೀಳಿಸಿಲ್ಲವೇ....

ರಂಗಯ್ಯನ ಮೂಲಕ ಆ ನಿಧಿ ಆ ಮುಂದಿನೋಣೇಲೇಯೇ ಎಲ್ಲೋ ಹೂತರೋ ಸಮಾಚಾರ ಮಂಡೇಗ್ಗತ್ತಿ....ನಿಧಿ ಹುಡ್ಡೊ ಗಲಾಟೇಲಿ ನೆಲ ಎಲ್ಲಾ ಅಗಿಯೊ ಅಪಾಯ ಒಂದ್ಕಡೆ....ಅಗ್ಗೋದ್ರ ನಷ್ಟ ಒಂದ್ಕಡೆ....ಅಲ್ಲೆ ಅಗ್ಗು ಸಿಕ್ಕಬಹುದಾದ ಗೋಸಾಯಿ ಹೇಳ್ತರೋ ಬೆಳ್ಳಿ, ಚಿನ್ನ, ರತ್ನಗಳ ಲಾಭ ಒಂದ್ಕಡೆ, ಎದ್ರೆದುರ್ಗೇ ತೂಗ್ತಾ ಪೇಚಾಡಿ ಕೊಣೇಗೆ ಪೂಜೆ ಪುನಸ್ಕಾರದ ಖರ್ಚು....ಅಂದಾಜು ಹಾಕಿದ ಐದು ರೂಪಾಯಿ ಸಮೇತ....ಅಗಿದ ನೆಲಾನೆಲ್ಲಾ ತಿರುಗಿ ತುಂಬಿ ಸರಿಮಾಡೋ ಖರ್ಚು....ತಿಂಗಳಿಗೆ ಏಳು ರೂಪಾಯಿ ಸಂಪಾ ದ್ನೇಲಿ ಬದುಕಿರೋ ರಂಗಯ್ಯಂದೂ....ನಿಧಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ರೂಪಾಯಿ ಎಂಟಾಣೆ ತನ್ನೂ, ಆರಾಣೆ ಗೋಸಾಯಿದೂ ಎರಡಾಣೆ ರಂಗಯ್ಯಂದೂಂತ ಕ್ಲಿಪ್ಪಿಸ್ಕೊಂಡು....ಸುಬ್ಬಣ್ಣನೇ ಹನ್ನೆರಡಾಣೆ ಸ್ವಾಂಪು ಹಚ್ಚಿದ ಕಾಗದದಮೇಲೆ ಇದ್ದೆಲ್ಲಾ ಬರೆದು....ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಮನೆ ಓದ್ವರಹ ತಿಳಿಯದ ಇಬ್ಬು ದನ ಕಾಯೊ ಕೆಲಸ್ತವ್ರ ಹೆಬ್ಬೆಟ್ಟು ಗುರುತ್ವ ಸಾಕ್ಷಿ ಹಾಕೊಂಡು....ಪ್ರಾರಂಭ.... ಮಾರನೆದಿನ ಶುಕ್ರವಾರದಿಂದ ನಿಧಿ ಬೇಟೇಗೆ!!

ನೆಲವೆಲ್ಲಾ ನಾಲ್ಕುಡಿ ಅಗದದ್ದಾಯಿತು....ಅಟ್ಟ ಸೂರು ಕೆತ್ತದ್ದಲ್ಲೆ ಹೆಂಚು ಹೆಂಚು ಬಿಡ್ತಿ ಬಿಡ್ತಿ ನೋಡಿದ್ದಾಯಿತು. ಒಟ್ಟಲ್ಲಿ ಏಳು ದಿನವದ ಕೆಲ್ವದ ಫಲ ಪೂಜ್ಯ. ಸುಬ್ಬಣ್ಣ ಷುರು ರಂಗಯ್ಯನ ಮೇಲೆ ರೇಗೋಕೆ. ಗೋಸಾಯಿನೋ “ಹೈ! ಕಹ್ತಾಹೂಂ, ಹೈ! ಯೇಹೀಖಾನೆಮೇಜ್ ಹೈ! ಭೂಮಿಾಭಿ ಖಾಲಿ! ಆಕಾಶ್‌ಭಿ ಖಾಲಿ, ತಾಹಂಭಿ, ಹೈ ಇಸ್ಕೋಲೀಮೇಜ್ ಹೈ ನಿಧಿ” ಅನ್ನೋಕೆ ಷುರು! ಇನ್ನು ಸುಬ್ಬಣ್ಣನೋ “ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪು ಸಾವ್ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಕೆ ಬ್ರಹ್ಮನ ಹತ್ತಿರ ವರ ಬೇಡ್ತಾಯ್ ಆಕಾಶದಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ, ಭೂಮಿಲೂ ಇಲ್ಲ, ರಾತ್ರೀಲೂ ಇಲ್ಲ, ಹಗಲೂ ಇಲ್ಲ, ಒಳಗೂ ಇಲ್ಲ, ಹೊರಗೂ ಇಲ್ಲ” ಅಂತ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ ಸೂರನ್ನು ಸೋರೋಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ನೆಲವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಗಿದು....‘ನನ್ನ ತಿ ಯೇನು’ಂತ ಸುಬ್ಬಣ್ಣ. ‘ತಡೀರಿ ಸ್ವಾಮಿ ಬೈರಾಗಿ ಬೆವ್ವಲ್ಲ! ತಿಳಿದ ಮನುಷ್ಯ!....ಸ್ವಲ್ಪ ಸುಧಾಸ್ತೋಳ್ಳಿ’ ಅಂತ ರಂಗಯ್ಯ.... ಅಷ್ಟಲ್ಲೇ ಗೋಸಾಯಿ ‘ನಿಧೀತೋ ಹೈ! ಜಮೀನ್ ಬಗೈರ್, ಆಕಾಷ್ ಬಗೈರ್, ಯಹೀ ಖೋಲೀಮೇ ರಹ್‌ನಾತೊ....ಆಂ!....ದಿವಾರ್‌ಮೆ ರತ್ನ!’ ಅಂದು

ನಾಲ್ಕು ಗೋಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದನ್ನೂ ನೆಲದಿಂದ ಸೂರಿನವರಿಗೂ ಏಣಿ ಸಹಾಯ ಇಟ್ಟೊಂಡು ಮುಷ್ಟೀಲಿ ಗುದ್ದುತಾ ಬಂದೂಬಂದೂ ಒಂದೊಂದು ಗೋಡೆಲೂ ಇದುವರಿಗೂ 'ಥಕ್!' 'ಥಕ್!' ಅನ್ನಿತ್ತದ್ದ ಮುಷ್ಟಿ ಹೊಡೆತ ಒಂದ್ಹಡೇಲಿ ಮಟ್ಟಿ 'ಥಂಗ್!' 'ಥಂಗ್!!' ಅನ್ನುತ್ತೂವೆ....ಉಸ್ತು ಸಿಂತ್ರ್ಹೆಯ್ತು ಸುಬ್ಬಣ್ಣನಿಗೆ. ಗೋಸಾಯಿಯೋ, ಕರೀಮಾಸೆ, ಕರೀದಾಡಿ ಮಧ್ಯೆ ತುಟೆಗಳು ಬಿಚ್ಚಿ ಬೆಳ್ಳಂ ಬೆಳ್ಳೆ ಬೆಳ್ಳಿರೊ ಹಲ್ಲು ವರಸೇನ ಕಿರೀತಾ.... 'ಯೆ.ಹಾಂವೈ!....ಅಭಿ 'ಗಾವ್' ಲೋಹೇಕ ಸಲಾಕ್, ಅವ್ರಪಾನಿ!' ಅಂದ! ಇನ್ನೇನು ಕಬ್ಬಿಣದ ಗಡಾರಿ, ಹಂದೆ ತುಂಬ ನೀರು, ಒವಗಿಸ್ತ ಸುಬ್ಬಣ್ಣ. ಜಟ್ಟಿರಂಗಣ್ಣ ಗೋಸಾಯಿ ಇಬ್ಬರಿಗೆ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬ ಸರ್ದಿ ಬದ್ಲಾಯಿಸ್ತಾ ಸರಾಸರಿ ಎರಡಡಿಯಾದ್ರೂ ಇದ್ದ ಗೋಡೇನ ಕೈ ಸೋಲೋವರೂ ಕೊರ್ಯೋದು; ಸುಬ್ಬಣ್ಣ ನೀರೆರಚೋದು, ಹೀಗ್ಯಾಡಿ ಗಡಾರಿ ಕಬ್ಬಿಣ ಆ ಇಟ್ಟ ಗೋಡೆ ಹಾಸಿ ಲೋಹ ಲೋಹಾನ ತಾಕಿದ 'ಥಂಗ್!' ಅಂಬೊ ಶಬ್ದ ಕೇಳ್ತೋ ಇಲ್ಲಿಯ....ಸುಬ್ಬಣ್ಣ ಮೂರ್ಛೆ ಬಿದ್ದದ್ದು ಆಶ್ಚರ್ಯವಲ್ಲ!!

ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ! ಕೋಣೇಲೊಂದೇ ದೀಪ! ಗೋಸಾಯಿ ಅರಶಿನಾನೂ ನೀರೂ ಕಲ್ಪಿಟ್ಟ ಮಹಾಲಿಂಗದ ಮುಂದೆ ತುಪ್ಪದಲ್ಲಿ ಉರೀತಿರೋ ನೀರಾಂಜನ ಒಂದೇ ದೀಪ. ರಂಗಯ್ಯ ಹಂಡೆನೀರ್ದ ಸುಬ್ಬಣ್ಣನ ಮುಖಕ್ಕೆರಚಿ ಆತನ್ನ ಕೊಡವ ಕುಕ್ಕರಿಸಿ, ಬುಕವನೂ ಚೇತರಿಸಿಕೊಂಡು ಕಣ್ಣು ಬಿಡೋದೊತ್ತಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ, ಗೋಸಾಯಿ ಗೋಡೆ ತೂತ್ಲ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಗೋಡೆ ಒಳಗೆ ಕೈಬಿಟ್ಟು, ಬೆಳ್ಳೇ ತಟ್ಟೆಗಳು, ಚೊಂಬುಗಳು, ಪಂಚಾತ್ರೈಗ್ಯು, ಪನ್ನೀರ್‌ದಾನಿಗ್ಯು....ಚಿನ್ನ ದಲ್ಲಿ ಬಕೆ, ಡಾಬು, ವಂಕಿ, ಬಾಜಿಬಂದು, ಜೋಮಾಲೆ, ಕಾಸಿನ್ನರ ಇವುಗಳ್ಳೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಗುಂಪ್ಯಾಡಿ ಇನ್ನು ಇವುಗಳ ಮುಂದೆ ಕೆಂಪು ಪಚ್ಚೆ ಪದಕ, ಸೀಮೆ ಕಮಲದ ಬೆಂಡೋಲೆ, ಕಡಕು, ಮೂಗ್ಗಿ, ಬೇಸರಿ, ನಾಗಮುರಿ, ಈ ಬಾಬ್ತು ಗಳ್ಯೂ ಪೇರ್ದಿ...."ಅಭಿ ಖಲಾಸ್ ನಿಧಿ. ಅಭಿ ಅಂದಾಜ್ ತೋಲ್ಕಿ ಮೇರ ಹಿಸ್ಸ ದೇದೇವ್. ಮುರ್ಬು ರಾಮೇಶ್ವರಂ ಜಾನೆ ದೇವ್" ಅಂದ. ಚೇತರಿ ಸ್ತೊಂಡು ಸುಬ್ಬಣ್ಣ, ಸಿಕ್ಕಿದ ನಿಧಿಲಿ ಒಂದೊಂದು ಅಸ್ಥಾಬನ್ನೂ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿ ತೂಗಿ ಅಂದಾಜು ಹಾಕ್ತಾ...."ಈ ಒಡವೆಗಳ್ಳ ಒಪ್ಪಂದದ

ಪ್ರಕಾರ ಹಿನ್ನೆ ಹಾಕಿ ಈಗೀಗ್ಗೆ ಹಂಚೊಳ್ಳೋದು ಅಸಾಧ್ಯ ; ರಂಗಯ್ಯಾ ! ನಾನ್ಮೇಳ್ವೆಂತ ಹೇಳಿ ಅಕ್ಕಾಲೆ ವೆಂಕಣ್ಣಾಚಾರೀನ ಕರೊಂಬಾ. ಹೊಮ್ಮಿ ರಿದ್ವಾನ್ಮಾನವೆ....ತುರುತ್ ಕೆಲಸ. ಇಪ್ಪತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಗಿಟ್ಟೋ ಅವಕಾಶ. ವರಗಲ್ಲ ತಕ್ಕಡಿ ಸರ್ವಾನ್ನೂ ಎತ್ತೊಂಬಾಂತ ರಂಗಯ್ಯನ್ನ ಸಾಗ್ಗಿ....ಆ ಸಿಕ್ಕಿ ದ್ವಿಧೀನೇಲೆ ನಿಗ ತಪ್ಪೇನೇ, ಹೊರಗೊಗ್ಗಿ ಒಳಗ್ಗಂದ ಒಂದು ಚಿಪ್ಪು ಬಾಳೆಹಣ್ಣು, ಪಂಚಪಾತ್ರೆ ಹಾಲನ್ನೂ ಗೋಸಾಯಿ ಮುಂದಿಟ್ಟು....ಆತ ಫಲಾಹಾರ ಮಾಡಿ ಸಾಬ್ಬ ಹೇಳಿದ 'ಗೊಡಾಹ್ವ'ನ ಅರಿಶಿನದ ಲಿಂಗದ ಮುಂದೆ ಬೆಳಗೋ ದೀಪ್ಪಲ್ಲಿ ಹಚ್ಚೊಂಡು ಎರಡು ಮೂರು ದಮ್ಮು ಸೇದೋ ಪ್ಪಲ್ಲೇ ಅಕ್ಕಾಲೆ ಸಮೇತ ರಂಗಯ್ಯನೂ ಬಂದು....ಸರ್ವ ಪರೀಕ್ಷೆನೂ ಮಾಡಿ ಒಟ್ಟಲ್ಲಿ ಒಡವೆ ಪಾತ್ರೆಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಸರಾಸರಿ ಹತ್ತುಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಅಂತ ಅಂದಾಜು ಹಾಕಿ ಬಂದ ಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಆ ಲಿಂಗದ ಎದುರ್ಗೆ "ಸತ್ತೂ ಈ ಸಮಾಚಾರಾನ ಹೊರಗ್ಗಾಕೊದಿಲ್ಲಾಂತ" ಶಪಥಮಾಡಿ ಸುಬ್ಬಣ್ಣನ ಕೈಯಿಂದ ಇಪ್ಪತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಇಸೊಂಡು ಅವನು ಹೊರಟುಹೋದದ್ದು.... ಅವನು ಹೋದ್ದೇಲೆ....ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ದುಡ್ಡಾಗಿ ಮಾರೋಕೆ ಒದಗುವ ಅನಾನ್ಯಕೂಲಿಗಳ್ಳ ಸುಬ್ಬಣ್ಣ ಯೋಚಿಸಿ ಮನೆ ಒಳಗೊಗ್ಗಿ ಕಬ್ಬಿಣದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಯಿಂದ ಐದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ನಗದು ತಂದು ರಂಗೈನ ಕೈಲಿ ಸಾವಿರಾನೂ, ಗೋಸಾಯಿ ಕೈಲಿ ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರಾನೂ ಇಟ್ಟು ಒಪ್ಪಂದದ ಪ್ರಕಾರ ಅವರ ಒಪ್ಪಿ, ರಂಗಯ್ಯನಿಗೆ "ನಾನೂ ನನ್ನ ಹೆಂಡ್ತೀನೂ ನಾಳೆ ಮನೆ ಬಾಗಿಲು ಹಾಕೊಂಡು ನಿಧಿ ಸಮೇತ ದೂರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳಾನ ಬಿತ್ತಿ ಮಾಡೊಳ್ಳೋಕೆ ಬೆಳಕು ಹರಿಯೋಕೆ ಮುಂಚೇನೇವೇ ಹೊರಟುಬಿಟ್ಟಿರೇವೆ. ಕೇಳಿ ದೋರಿಗೆ....' ನಮ್ಮಾವನ್ನೆ ಖಾಯಿಲೇಂತ ವರ್ತಮಾನ ಬಂದು ನಾವು ಹೊರಟ್ಟು' ಅಂತ ಊರಿಗೆಲ್ಲಾ ಹೇಳೋದು ನಿನ್ನ ಭಾರಾಂತ—ಹೀಗೆ ಹೊರ ಟದ್ದು ಲೇವಾದೇವಿ ಸುಬ್ಬಣ್ಣ, ಹೆಂಡ್ತಿ, ಸಿಕ್ಕಿದ್ದಿಧಿ-ಸಮೇತ ಬೊಂಬಾಯಿಗೆ, ಹತ್ತಲ್ಲ ಹದಿನಾಲ್ಕುಸಾವಿರ ರೂಪಾಯ್ಗೆ ನಿಧೀನ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಅಲ್ಲೀಯಿಲ್ಲೀ ನೋಡೀನೋಡೀ ಬಿತ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದು ಬೊಂಬಾಯ್ಲಿ. ಅಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಇಟ್ಟೊಂಡು....ಊರಿಟ್ಟುಹೋಗಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಆದ್ದೇಲೆ ಬಂದು ರೈಲು ಗಾಡಿಯಿಂದ ಬುಳ್ಳಾಪುರದ ಸ್ಟೇಷನ್ನಲ್ಲಿ ಇಳಿಯಿತ್ತೂವೆ....ತಯಾರು!!....

ತೋಡಾಸಮೇತ ಇಸ್ಟೇಕ್ಚು!! ಇನ್ನೇನು ಹಾತ್ವೇಡಿಗಳು ಹಾಕಿ....ಮೈ ಮೇಲಿದ್ದ ಬಟ್ಟೆ, ಜೊತೇಲಿದ್ದ ನೆಟ್ಟಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಜಪ್ತಿಮಾಡಿ....ಸಿಕ್ಕದ ಹದಿಮೂರು ಸಾವಿರದ ಒಂಭೈನೂರು ಚಲೆ ನಗದ್ದ ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರಂನಲ್ಲೇ ಪಂಚಾಯಿತರೆದುರಿಗೆ ಮಹಜರ್ ಮಾಡಿ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಸುಬ್ಬಣ್ಣ....“ಈ ದುಡ್ಡು ನನಗಿಕ್ಕಿದ್ದು....ನಿಧಿ ಮೂಲ್ಕು ಸ್ವಾಮಿ! ನಿಧಿಮೂಲ್ಕು!” ಅಂದದ್ದಕ್ಕೆ ಆ ಪೋಲೀಸ್ ಇಸ್ಟೇಕ್ಚು “ನಿಧಿಯಿಲ್ಲ ಸುಬ್ಬಣ್ಣೇರೆ ಸಧ್ಯ ನೀವ್ ಸೇರೋದು ಸರ್ಕಾರದ್ ಸನ್ನಿಧಿ” ಅಂತಂದು.... ಸೇರಿಸ್ತೆ ಲಾಕಪ್ಪಿಗೆ, ದಂಪತಿಗಳ್ಳ !

ಅದೇ ನಾನ್ವೇಳಿದ್ದು ಶೆಟ್ಟಿ, ಅದೆ. ನಿಧಿ ನಿಮ್ಮದ್ದೂನೂವೇ, ನಿಧಿ ಸಿಕ್ಕದ ನಿಲಯ ನಿಮ್ಮದ್ದೂವೇ, ಸರ್ಕಾರಂಚೋ ಸನ್ನಿಧಿ, ಸಭಾಗಿ, ಸದಾ ಕಾದಿರುತ್ತೇಂತ !

ಶೆಟ್ಟಿ—ಇಂಕಾ ಮಂದಟ್ಟಾಳೇದು ಮಿಾರು ಚಪ್ಪೇದಿ. ಲೇನಾದೇನೀ ಸುಬ್ಬಣ್ಣಡು ವಾಣಿಇಂಟಂಟ ಗೋಡಲೋ ಚಿಕ್ಕನ್ನಿಧಿ ವಾಡು ಅಮ್ಮೊಂಟಿ.... ಪೋಲೀಸ್‌ವಾಳ್ಳು ದೇನಿಕಿರಾವಲಾಂಟ ?

ಭಟ್ಟು—“ದೇನಿಕೇ”ಂತೀರ ಶೆಟ್ಟಿ? ದೇನ್ನೀಂದ್ರೆ—ಸುಬ್ಬಣ್ಣನಿಗೆ ತಿಳಿಯದ ಅಂಶಗಳು ಎಷ್ಟೋ ಇದ್ದಿಟ್ಟು. ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಆ ಗೋಸಾಯಿ,... ದೇಶವೆಲ್ಲಾ ತಿರುಗಿ ಪಂಚಭಾಷೇನೂ ಕಲಿತು, ಕೊಂಚ ದಿನ ಗಂಧದ ಕಾಶಿ ಪತಯ್ಯನ ಮನೇಲಿ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಬರ್ತಫ್ ಆದದ್ದು—ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಸುಬ್ಬಣ್ಣನಿಗೆ....ಅಲ್ಲೆ ಗಂಧದ ಕಾಶಿಪತಯ್ಯ ಹೆಂಡ್ತಿ ಸಮೇತ ಉರ್ಟಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಕಾನಲುಗಾರ ಜಟ್ಟಿ ರಂಗಯ್ಯ, ಮನೆ, ಪಾತ್ರೆ, ಒಡವೆಗಳು ಇಟ್ಟು ಚಬ್‌ಸಲಾಕಿ ಬೀಗ(Chubb's lock) ಹಾಕಿದ ಗೋಡೆ ಅಲ್ಮಾರೇನ ಅತ್ಯಡಿಯಿಂದಲೆ ಒಡೆದು ಮಾಲ್ನ ಕದ್ದು ಬಿಕ್ರಿ ಮಾಡಿ ನಿಭಾಯಿಸ್ಕೊಳ್ಳೋ ಅ ನಾ ನು ಕೂಲಿಗಳನ್ನೂ ಅಪಾಯಗಳನ್ನೂ ಗ್ರಹಿಸಿ....ಪರಿಚಾರಕನಿಗೆ ಗೋಸಾಯಿ ವೇಷ ಹಾಕಿ....ಅಲಮಾರೆಯ ಇತ್ಯಡಿಯಿಂದ ಸುಬ್ಬಣ್ಣನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕನ್ನ ಹಾಕಿ....ಮಾಲುಗಳ್ಳ ಬಿಕ್ರಿಮಾಡೋ ಜವಾಬ್ದಾರಿ

ಅವನುಲೇಗೆ ಕಟ್ಟಿ....ನಗದ್ದ ಕೈಗೆ ಹಾಕೊಂಡು....ಒಟ್ಟಲ್ಲಿ ಇವರಿಬ್ಬರೂ....
ದೆಹಲಿ, ಕಾಶಿ, ಕಡೆ ಪರಾರಿಯಾಗಿ....ಪೋಲೀಸ್ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕೋ ಅಷ್ಟು
ಹೊತ್ತಿಗೆ....ಸುಬ್ಬಣ್ಣ ಸರ್ಕಾರ ಹೇರಿಸಿದ ಆತಿಥ್ಯದ ಮೂರು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ....
ಎರಡು ವರ್ಷ ಅನುಭವಿಸಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದ. ಯಾಕ್ಣೇಕ್ಷೇನೇ! ನನ್ನ ಮನೆ, ನನ್ನ
ಹೊಲ, ನನ್ನ ಗಡ್ಡೆ, ನನ್ನ ನಿಧೀಂತ ನಾವು ನಾವುಗಳು ಎಷ್ಟು ನಿರ್ಧರಿ
ಸೊಂಡ್ರೂನೂ, ಶೆಟ್ಟೀ, ಈ ಹಾಳು ಸರ್ಕಾರ ತೋಡಾ ಸಮೇತ ತಯಾರಿ
ತನ್ನ ಹಿಸ್ಸೇಗೆ!

೨

ಸಮಶ್ಲೋಯಿನ ದಂಬಿ

ಸೇರಿದೆ ಗೋಷ್ಠಿ—ಕಾಳಮ್ಮನ ಗುಡೀಲಿ. ದೊಡ್ಡ ಟೈ ಬೋರೇಗೌಡ
ಎಕ್ಕಡ ಹೊರಗಿಟ್ಟು ಒಳಗ್ಗುತ್ತ ಗುಡಿ ಹೊಸಲ್ದಾಟೆ ಒಳಗೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಡತಲ್ಲವೆ,
ಪಾದದ ಹೆಜ್ಜೆ ಟೈ ಚಿಮ್ಮಿ ಎದುರು ಗೋಡೆವರೂ, “ಚಂಗ್! ಚಂಗ್!
ಚಂಗ್!” ಅಂತ ಶಬ್ದಮಾಡ್ತಾ ಎದುರ್ಗೋಡೆ ಸೇರಿ ನಿಂತ ಬಿಡಿಕಾಸ್ಸು, ಬೆಲ್ಲದ
ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಗಡ್ಡೆ ಖಾನ್ ಸಾಹೇಬರು ಬಗ್ಗಿ ಎತ್ತಿ, “ಅರೇಬೇರೇ ಏ ಕಾಸ್
ಕಹಾಂ ಆಯಾ ಯಹಾಂ” ಅನ್ನುತ್ತಾನೆ, ಭಟ್ಟು, “ಕಹಾಂ ಏನೂ,
ಯಹಾಂ ಏನೂ; ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ವೆಲ್ಲಾ ಪರೇಲಾಡ್ಡ ಪಟಿಂಗ್ರು ಜೂಜಿನ್ಗಲಾಟೇಲಿ
ಬಿಟ್ಟಿಟ್ಟೋದ ಬಿಡಿಗಾಸು! ಶೇಕದಾರ್ ಶಾಮಣ್ಣೋರ ಕೈಗೆ ಕೊಡಿ.
ನಮ್ಮೈವರ ಹೆಸ್ರು ಹೇಳಿ....ನಮಗ್ಗಿಕ್ಕಿದ ಈ ನಿಧೀನ....ಸರ್ಕಾರೀಗೆ ಹಿಸ್ಸೆ
ಕೊಡದೆ ಉರೊಳಗಿನ ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರನಿಗೆ ಮಂಗ್ಕಾರ್ತಿಲ್ಲಾಕ್ಲೇ,” ಅಂದು.
“ಅಚ್ಚು! ಹೋನೆದೇವ್” ಅಂತ ಖಾನ್ ಸಾಹೇಬರು ಶಾಮಣ್ಣೋರ ಕೈಗೆ
ಕೊಡೊ ಬಿಡಿಗಾಸ್ಸು ಶೆಟ್ಟು ಕಸೊಂಡು, “ಮಂಗ್ಕಾರ್ತಿ ಕೆ ವೇಸ್ತಾರಾ!
ಐತೆ ಇಕ್ಕಡೀಯಂಡ. ಅದೀ....ಮಂಚಿಕಾಸೂ” ಅಂತ ಕಿಸೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು

ಬಿಡಿಕಾಸ್ತು ಶಾಮಣ್ಣೋರ ಕೈಯಲ್ಲಿಟ್ಟು, “ದೀನಿ ವೇಯಂಡ ಮಂಗ್ಲಾ ತೀಲೋ. ಸಮಶಿಪ್ಪೋಯಿನ ಕಾಸೂ! ದೇವುಣಿಕೇ....ಪರವಾಲೇದೂ! ಕಣ್ಣುನ್ನಾವಾ ಚೂಶೇಕೇ! ಲೇಕಾ....ಸೋನೇ ದಾನ್ವೇಮಿ....ಅಂಗಡೀಕೆ ಪೋತಾಡಾ? ಮಂಚಿ ಕಾಸೂಂಟಿ....ಮನಕಿ ಉಪಯೋಗಮು....ಶ್ರೀಕಂಠು ಣಿಕೆ ಕಾಸು ಎಟ್ಟುಂಟೇ ಯೇಮಿ?....ಜಗಮಂತ ವಾಣಿದೇ ಕದಾ?” ಅಂದು.

ಭಟ್ಟು—ಶೆಟ್ಟೇ! ಒಳ್ಳೇ ಕಾಸಿಗೆ ಸಮಕಲು ಕಾಸು ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾಶ್ಚರ್ಯವಲ್ಲಾ! ಸಮಕಲು ಕಾಸು ನಿಮ್ಮ ತಯಾರಾಗಿದ್ದದ್ದು ಅಶ್ಚರ್ಯ!

ಶೆಟ್ಟು—ಮೀಕಾಶ್ಚರ್ಯಮೇಮೋ....? ಮಾವಾಳ್ಳಕು ಲೇದೂ! ಮಾಕುಟುಂಬಮಂತಾ ಮುಂದರಿಕಿ ವಚ್ಚಿಂದಿ, ಒಕ್ಕೇ ಒಕ್ಕ ಸಮಶಿಪ್ಪೋಯ್ತಿನ ದಮ್ಬನಿಂಚೇ! ನೇನು ಈ ಉರೋ, ಮೀ ಎದ್ದುಗಾನೆ, ಅಂಗ್ಗಿ, ಇಲ್ಲೂ, ವಾಕ್ಕು, ತೋಟಮು ಕಾಕ, ಇಂಟಾಡಿದಿ ಪೈನ ಉಂಡೇ ಸೊಮ್ಮು, ದೀನಿಕಂತ ಅಸ್ತಿಭಾರಮು, ಮೇಮು ನಾಚಿನ್ನದಾಂಟೊ ತಿರುಪತೀಕಿ ವೆಂಗಟರಮಣ ಸ್ವಾಮಿ ದರ್ಶನಾನ್ವಿ ಪೋಯಿನಪ್ಪಡು, ಮಾಯಕ್ಕು ಚೇತೋ ಒಕ್ಕ ಸಮ ಶ್ಪೋಯಿನ್ದಂಚ್ಚಿ ಉಂಡೆನೋ, ಇಪ್ಪಡು ಈ ಮಂಚಿಸ್ತಿತೀಲೋ ಉನ್ನಾನು ನೇನು!

ಗೌಡ—ಎಂಗಾದಾತು ಶೆಟ್ಟೇ?

ಶಾಮಣ್ಣ—ಶೆಟ್ಟು ಹೇಳೋದು, ಸಮಕಲು ಕಾಸಿಂಧ್ಲೇ ಅವರ ಸಂಸಾರ ವೆಲ್ಲಾ ಇಷ್ಟಮಟ್ಟಿಗೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದ ಅಸ್ತಿಭಾರಾಂತ; ಚಿಕ್ಕಂದ್ಲಿ ಶೆಟ್ಟು ಅವರ ಕುಟುಂಬಸಮೇತ ತಿರುಪತೀಗೆ ಯಾತ್ರೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಅವರಕ್ಕಾವು ಕೈಲಿ ಒಂದು ಸಮಕಲುದನ್ನಿ ಇದ್ದಿದ್ದಿಂದಲೇ, ಶೆಟ್ಟಿಗೆ ನಮ್ಮೂರಿಗೋ ಮನೆ, ಬಾಕಿಲು, ದನ, ಕರು, ಅಂಗಡಿ, ತೋಟ, ಈ ಸಂಪತ್ತುಗೈಲ್ಲಾ ಲಭಿಸಿದ್ದಂತ ವಾದಿಸ್ತಾರೆ.

ಗಡ್ಡೆ—ವಾರೆ! ಯಾರ್!....ಏಕ್ ಸಮಕಲ್ದಮ್ಮಿ ಬುನಿಯಾಪ್ಪೆ ಬಂದೇಸೋಕ್ಕಾ....ನಿಮ್ಮಿಗೆ....ಈಗ ಇರೋ....ಮನೇ ತೋಟ....ಯೆಲ್ಲಾ....

ಭಟ್ಟು---ಸ್ವಲ್ಪ ಸುಧಾರಿಸ್ಕೊಳ್ಳಿ ಸಾಬ್ರೇ.... ಶೆಟ್ಟು ತಾವೇ ಹೇಳ್ತಾರೇ....
ಅನರಕ್ಕಾವ್ರ ಕೈಲಿ, ತಿರುಪತಿ ವೆಂಕಟರಮಣಸ್ವಾಮಿ ಸನ್ನಿಧೀಲಿ, ಸಮಕಲು
ಕಾಸು....ಅದೇನ್ನಥೇ ಶೆಟ್ಟೇ....ಕೇಳ್ತುದೇ....?

ಶೆಟ್ಟು---ಅಡಕ್ಕಂಡ ಏಮಾ....ಅದಗಂದ....ಏನೇವಾಳ್ಳು ಉಂದೇಟಪ್ಪು
ಚೆಪ್ಪೇದಾಸ್ತೇಮಿ ಅಭ್ಯಂತರಮು ನಾಕೇ! ಪೆದ್ದ ಕಥ....ಏತೇನೂ ಚೆಪ್ಪಾನು....
ಕೂಚೊಂಡ!

ಎಲ್ಲರೂ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಆರಾಮವಾಗಿ ಕೇಳುಪರು.

ಶೆಟ್ಟು ಕಥೆ

ಚಪ್ಪಿತ್ತೇ....ತಿರುಪತೀಕೆ ಪೋಯಿಂಟ್ನೇ ಅನಿ! ಮಾಯ್ಯ, ನೇನು
ಒಕ್ಕೇ ಕೊಪ್ಪು, ಮಾಯಕ್ಕ ಒಕ್ಕೇ ಕೂತ್ತು; ಮಾಯಮ್ಮ ಪೋಯ್ ಶಾನಾ
ದಿನಾಲು ಐಯ್ಯಂಡ....ಮಂಗಳ್ವಾರೀಕೆ ಸಿಲ್ವೀನುಂಡಾಮು....ಪೂಜಾರಿ
ಕುಡಿಚೈತೊಟ್ಟು. ಎದುರು ವರಸಲೋ....ಒಕ್ಕ ಮುಶಿಲಾಯನ, ಆಡ್ಡಿ, ಒಕ್ಕ
ಚಿನ್ನೋದು;- ಅಂದ್ರೂ ಮಾವಾಳ್ಳ- ಆ ಚಿನ್ನೋದು, “ಮಂಗಳ್ವಾರೀಲೋ
ವಿಡಿಕಾಸುಂಟೇ ವೇಯಯ್ಯಾ”....ಅನೆ. ಮುಶಿಲಾಯನ, ತಿತ್ತಿ ವಿಪ್ಪಿ,
ವಿಡಿಗಾಸ್ಲ ಬೈಟತೀಶಿ, ಕರ್ಪೂರ್ಮು ಕಾಲ್ತುಂಡೇ ತಟ್ಟೋ ವೇಸೇಲೋಪಲ್ಲೇ,
ಮಾಯಕ್ಕ....“ಮಂಚಿಕಾಸೈತೇ....ಇಕ್ಕಡಿಲಯಂಡ!....ಮಂಗಳ್ವಾರೀಕೇ ಸಮತಿ
ಪೋಯಿನ ದಂಮ್ಮಡಿ ನಾದಗ್ರಂದೀ....ನೇನಿಸ್ತಾ” ಅನಿ ಚಪ್ಪಾನೇ, ಸಮತಿ
ಪೋಯಿನ ಒಕ್ಕಾಸು ಆ ಮುಶಿಲವಾಣಿ ಚೇತ್ಲೋ ಪೆಟ್ಟೇದಾನ್ವಿ ಪೋಯಿನ
ಚೈನಿ, ಆ ಮುಶಿಲಾಮೆ ಬಿಗುವ್ವುಗ ಪಟ್ಟೋನಿ....“ಉಷಾರು ಅಂಟೇ....
ಇದಿ! ಏಂಟೂಉಂಡಾರಾ! ಎವ್ವರಿಂಟೆ ಪಡ್ನೋ ಗೊತ್ತೇದೂ!....ಅಯ್ತೆ

ಇಟ್ಟುಂಡವಲ....ಮುನಿಂಟೆ ಕೊಡಾಲು! ವಿಚಾರಿಚ್ಚಂಡ” ಅನಿ ಮೊಗುಣ್ಣಿ
ಮಾತೊಟ್ಟು ದಬ್ಬಿ, “ದಾಮ್ಮಾ ಮಾಟಾಡ್ವು ದಾ” ಅನಿ, ಈಡ್ವೊನ್ನೇ
ಮಾಯಕ್ಕೆ. ಇಂಕೇಮಿ ಆ ಮುಶಿಲವಾಡು ವಚ್ಚಿ ಮಾಯಯ್ಯನಿ ಪ್ರಾಕಾ
ರಾನಿಕಿ ತೋಡುಕೊನಿಪೋಯಿ, ಇದ್ರೂ, “ಪಿಸಿಪಿಸಿಪಿಸಿಪಿಸಿ” ಅನಿ ಅದೇಮಿ

ಮಾಟ್ಟಾಡ್ವೊನಿರೋ....ಭತ್ತಮು ಮೇಮು ಚೇರಿತಿಮೋ ಲೇದೋ....
 ಮಾಯಪ್ಪ....ಚೆಪ್ಪೇ—“ಅದಿಮೂರ್ತಿ! ಮೀ ಅಕ್ಕಕು ರೇಪು ತಿರುಪತೀ
 ಲೋನೇ ಪೆಂಡಿರಾ! ವೆಂಕಟರಮಣಸ್ವಾಮಿ ಮಹಿಮನೇ ಮಹಿಮ! ಇದು
 ವಕ್ಕು ಅಲ್ಲುಡ್ವಿ, ವೆದ್ವೀ ವೆದ್ವೀ ಚಿಕ್ಕಕಾ ಚೈಚೈ ಪಿಸುಕ್ಕೋನಿ, ಕಂಡ್ವು
 ಕಂಡ್ವು ವಿಡಿಸ್ವೋನಿ ಉಂಡಿನ ನನ್ನೀ ತಿರುಪತೀಕೇ ತಿಪ್ಪಿಚೆಕ್ಕೋನೀ....ಮನ
 ಆಂಡಾಳುಕೆ ಮಂಗ್ಗಾರ್ತೀಲೋ ಸಮಶಿನಕಾಸು ವೇಶೇ ಬುದ್ದಿನಿಚ್ಚಿ ದಾನ್ನಿ
 ಚೂಶಿ ಕೋಡಾಲುಗಾ ಚೇಸ್ವೋವಲಾ ಅನಿ ಮನೈಕಟ್ಟೇ ದರ್ಶನಾನ್ನಿ
 ನಚ್ಚಿವುಂಡೇ ಬಲರಾಮರೆಟ್ಟಿಗಾರು ಭಾರ್ಯ ತಲಕಾಯ್ಲೋ ಬುದ್ಧಿ ಪುಟ್ಟಿಂಚಿ....
 ರೇಪು ತೆಲ್ವಾರೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಣಿ ಪಿಲ್ಲಿಂಚಿ....ತನ ಸನ್ನಿಧಾನಮುಲೋನೇ
 ಲಗ್ನಮು ಚೇಪಿಚ್ಚೇ, ವೆಂಕಟರಮಣಸ್ವಾಮಿ ಮಹಿಮನೇ ಮಹಿಮ!”
 ಅನಿಯೆ. ಇಂಕೇಮಿ? ಪೆಂಡ್ಲ ಜರುಗೆ....ಸಾಂಗೋಪಾಂಗಮುಗ! ಲಗ್ನಾನಿಕೆ
 ಒಚ್ಚಿನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣುಲಂತಾ ಎಮಿ ಘಾಟೇ ಅಂಟಾರು!....ಭೂರಿದಕ್ಷಿಣ ಇಚ್ಚೇ
 ತಪ್ಪುಡು, **ಮಾ ಊರಿನಿಂಚೀ ತೆಚ್ಚಿನ ಸಮಶಿಪೋಯಿನ ಕಾಸುಲೋ**
ಒಕ್ಕಟಿಕೂಡ ಖರ್ಚು ಕಾಲೇದು. ಮಾಂಗಲ್ಯಧಾರಣಮು ಐಯ್ನೋ
 ಲೇದೋ, ಪ್ರಾರಂಭಮಾಯ ಜಗಡಾಲು; ಮೊದಟೆ ಜಗಡಮು....ಮಾಯಪ್ಪೂ
 ಬಲರಾಮರೆಟ್ಟಿವಾಳ್ಳೂ ಮೇಳಮು ವಾಯಿಂಚಿನವಾಡ್ಯಗಾರುಡುಪೈನ ನಕ್ಕೇಲ್ವ
 ಕಟ್ಟು ಎಗ್ಗಿ! ಗಲಾಟಪ್ಪೆನ ಗಲಾಟ! “ಮೇಳಮುವಾಡು ‘ಇದಿ ನ್ಯಾಯಮಾ
 ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ’ ಅನೇ ಕೃತಿ ವಾಯಿಂಚಿಂದಿ ಅಮಂಗಳಕರಮು....ವಾಡ್ಯಮು
 ವಾಳ್ಳ ಕೂಲಿ ಇಚ್ಚೇಲೇದೋ,” ಅನಿ ಚೆಪ್ಪಿ. ಆ ಜಗಡಮು ನಿಲಿಪಿಚ್ಚೇದಾನಿಕೆ
 ಭಗೀರಥ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಯ. ಆ ಗಲಾಟ ನಿಲಿಚೆನೋ ಲೇದೋ, ಬಲರಾಮ
 ಶೆಟ್ಟು,....ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಣಿ, “ಲಗ್ನಮು ಸಮಾಪ್ತಮಾಯ್ನು” ಅನಿ ಅಡಿಗಿ ಆತಡು
 “ಐಪೋಯ” ಅನಿ ಚೆಪ್ಪಿನೋ ಲೇದೋ.... ಎಗರೆ.... ಒಕ್ಕೇ ಎಗ್ಗು
 ದೂಲಾನ್ನಿ! ಚಪ್ಪಾರು ಮಾಯಪ್ಪಣ್ಣಿ ಚೂಶೀ....“ಗೆಲಿಸ್ತಿನಿರಾ ವೆಧವಾ
 ಗೆಲಿಸ್ತಿನೀ....ಎಕ್ಕಡ ವೆದಕಿನಾನೂ ಚಿಕ್ಕಕುಂಡಾ ಉಂಡಿನ ಕೋಡಾಲು
 ಇಕ್ಕಡ ಚಿಕ್ಕೇ! . ಚೂಡ್ರಾ! ನೀ ಅಲ್ಲುಡೂ ಕಂಟೈ ಲೇನಿ
ಅಂಧುಡು!!!” ಅನಿಯೆ. ಮಾಅಯ್ಯ ಪಕಾಪಕಾ ಅನಿ ನವ್ವಿ, ಸಂಬಂಧಿ
 ಕಿನ್ನ ಇಂಕಾ ಪೈಕೆ ಎಗಿರೀ, “ಯವ್ವಿರಾ ವೆಧವಾ ಅಂಟಾವು, ಡಬ್ಬಲ್

ವೆಧವಾ!....ಸೋಲಿಪೋಯಿನ ಬಡ್ತಿ ನೀಡೀ....ನೂವು ಗೆಲಶಿ ಮುಂದುಮೋಚಿ ತಿವೀ! ಇಕ್ಕಡ ಚೂಡೂ....ಗೆಲಶಿನದಿ ಉಂಡನೀ!!” ಅನಿ ಚಪ್ಪೂ, ಮಾಯಕ್ಕ ತಲಪ್ಪನ ಚೆಯ್ಯಪಟ್ಟಿ ಎತ್ತ ತಾಡೂ ಚೆಯ್ಯೇ! ವೆಂಟಕಲಂತ ಒಕ್ಕೇ ಗಂಟ ಒಚ್ಚಿಡ್ತ ಚೇತ್ತೋ!! ನಾಟಕಂವಾಂಡ್ತ, ಆಡವಾಂಡ್ತ, ಪಾರ್ತಿ ತಲಕು ಪಟ್ಟೋನೇ **ಟೋಪನ್ನಾ!!!** ಮಾಯಕ್ಕರೆ ಪುಟ್ಟಿನಪ್ಪಿಂಚ ವೆಂಟಕಲೇ ಲೇವು!! ಇಂಕೇಮಿ....ಮೋಸಾನಿಕಿ ಮೋಸಮು! ಠಕ್ಕಪ್ಪಿನ್ನಿಕ್ಕಿ! ಎವರಿ ಎವರು ತಿಟ್ಟೇದಿ?....

ಅಪ್ಪುಡಿನಿಂಚಿ ಅಲ್ಲುಣ್ಣ ಚೈಪಟ್ಟಿ ಒಕ್ಕೂಕ ಆಸ್ತತ್ರಕೂ ಒಕ್ಕೂಕ ವೈದ್ಯಡ ದಗ್ಗರಾನೂ ಪಿಲಿಚಿಕೊನಿಪ್ಪಾಯಿ ಎಂತೂ ಡಬ್ಬ ಖರ್ಚುಜೇರ ಮಾಯಪ್ಪ. ಅಯ್ತೇಯೇಮಿ! ವಾಡು ಚಚ್ಚಿ, ಅಲ್ಲುಡು ಚಚ್ಚೇವರ್ಕು ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರದೇ, ಮಾಘಾ!

ಇದಿಕಾಕ ಮಾಯಕ್ಕರೆ, ದಾನಿ ಅತ್ತಿಮ್ಮ, ತಲಕಾಯಿಕೆ....ಕೇರಂಜ ನ್ನೇಮಿ, ಜಬಗುಸುಮೇಮಿ....ಭೂಮಿಲೋ ಉಂಡಿನದಿ ಲೇನ್ನಿ, ಶೈಲಮ್ಲೂ, ನೂನ್ಲೂ ತಲಕಾಯಿಕೆ ರುಬ್ಬೀರುಬ್ಬೀ, ಬುರುಡಪ್ಪನ ಚಮ್ಮ ಎಗರ್ತೂ ಒಚ್ಚಿನೇ ಕಾಕ, ವಾಸನಕಿ ಒಕವೆಂಟಕನು ಲೇದು!....ಎಮಿ ರುಬ್ಬಿತೇ ಎಮಿಇಸುಕುಲೋ ಪಾತಿ ಕಟ್ಟಿ, ಗೊಬ್ಬಮು ವೇಸಿ, ವಿತ್ತಾಲು ವಿತ್ತಿ, ಎಂತ ನೀಳ್ಳು ವೇಸ್ತೇ ಎಮಿ? ಅಟ್ಟನೇ ಮೊಗಡು ಉಂಡಿನಾನೂ, ಗೊಂತಲೋ ಮಾಂಗಲ್ಯಮುಂಡಿನಾನೂ ಟೋಫನ್‌ಲೋಪಲ್ಲೋ . ಬೋಡಿ, ಮಾಯಕ್ಕ! ಪರಮಾತ್ಮನಿ ಲೀಲನೇ ಲೀಲ! ಕಂಡ್ಲು ಲೇನಿ ಕೊದುಕ್ಕೇ, ಕಂಡ್ಲು ರಾವಲಾ ಅನಿ ತಿರುಪತೀಕಿ ವಾಂಡ್ಲು ಯಾತ್ರ ಚೇಸಿಂದೇಮೋ ಸರೇ!.... ಅಯ್ತೆ **ಮೇಮು** ... ಆಡವಾಂಡ್ಲು ತಿರುಪತೀಕಿ ಪೋಯಿ ತಲಕಾಯಿ ಬೋಡಿಚ್ಚೋನೇದಿ ಕದ್ದೂ! ಅಯ್ತೆ **ಮೇಮು** ... ವೆಂಟಕಲು ಲೇಕ ಬೋಡಿಗ ಉಂಡಿನ ಮಾಯಕ್ಕ ತಲಕಾಯ್ಲೋ, ವೆಂಟಕಲು ಪೆರುಗುವಲಾ ಅನಿ, ತಿರುಪತೀಕಿ ಪೋಯಿಂದಿ ಆಶ್ಚರ್ಯಮೂ! ... ಲೇದೂ ...ಅಲ್ಲುಣ್ಣೇ ಕಂಡ್ಲು ರಾಕ, ಅಕ್ಕರೆ ವೆಂಟಕಲೂ ಪೆರುಗಕ . ಇದ್ದರಿಕೂ ಗಂಟೇಶಿನ ಪರ ಮಾತ್ಮನಿ ಲೀಲನೇ ಲೀಲ!

ಇಟ್ಟ ಮೋಸಮುಪೋಯಿನ ದುಃಖಮುಲೋನೇ ಚಚ್ಚಿಪೋಯಿರಿ ಮಾತಂದ್ರೀನೂ, ಮಾಯಕ್ಕು ಮಾಮಾ, ಅತ್ತ. ಭಾವಕೆ ಉಂಡಿನ ಆಸ್ತಿ ಪಾಸ್ತಿ ಚೂಸ್ಕೋನೇಕೆ ನೇನುಕಾಕ ವೇರೆವ್ವರೂ ಲೇರು. 'ಮಾಭಾವಕೆ ಲೇನಿಕಂಡ್ಯಾ ನೇನೆ, ಮಾಯಕ್ಕುಕೆ ಲೇನಿ ವೆಂಟಿಕಲೂ ನೇನೇ! ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲಗ ಭಾವುಣೆ ಆಸ್ತೀ ಅಂತ ಚೇತ್ತಿ ತೀಸ್ಕೊನಿ, ವಾಣಿ ವ್ಯಾಪಾರಮಂತ ನೇನೇ ಜರಿಗಸ್ತ ವಸ್ತಿ. ವಾದು ಚಚ್ಚೀಟಪ್ಪುಡು....ಚಚ್ಚೀಕೆ ಇಷ್ಟಮು ಲೇಕ ಉಂಡಿನ ವಾಣ್ಣೊ ನೋಟೋ....ನರಕಮು ತಪ್ಪಿಚ್ಚಿಕೋನೇ ದಾನ್ರಿ.... "ನಾರಾಯಣ" ಅನಿ, ಉಚ್ಚಾರಣ ಚೇಪಿಚ್ಚೇದೇ ವೆದ್ದಸನಿ ಅಯ್ಯೋಯೆ! ಮಾಭಾವ ಪಂಪುಕೋ ಉನ್ನಡು...." ಅಯ್ಯೋ! ಪೋ ತಾ ನೇ! ಒ ಕ್ಕು ಬಿದ್ದನೂ ನಾಕಡುಪುಲೋ ಪುಟ್ಟಕ ಪೋತಾನೇ! ಈ ವೆಂಟಿಕಲು ಲೇನಿ ಬೋಡಿನ್ರಿ ಪೊಡ್ಪಾಡಿನಪ್ಪುಡು....ಮೇಳಮುವಾಡು.... "ಇದಿ ನ್ಯಾಯಮಾ" ವಾಂಚ್ಚೇ ಅಪ್ಪುಡೇ ಗೊತ್ತು....ಇಟ್ಪೊತ್ತಾನೂ" ಅನಿ ಭಾವ ಒಕ್ಕತಟ್ಟು.---

ಅಕ್ಕ! "ಮೀರು ಚೆಪ್ಪಿನಾಯಕಟ್ಟೀ ಕಂಡ್ಕುಲೇನಿವಾಣ್ಣಿ ಚೈ ಪಟ್ಟಿನ ಪಾಡು ವಿಧಿ ಗೊತ್ತಂಡ್ಕೊನೇ ವಾದು ವಾಯಿಂಚಿಂವಿ ಆ ಕೃತಿ" ಅನಿ ಮಾಯಕ್ಕ ಒಗತಟ್ಟು. ಈ ಇದ್ರ ಜಗಡಮು ಸಮಾಧಾನಮು ಚೇಸೇ ಲೋಪಲ, ಅಕ್ಕಪಕ್ಕಮುವಾಳ್ಳು ವಚ್ಚಿ ದಚಾರಮುಲೋ ನಿಲುಚ್ಚಿಕೊನಿ, ನನ್ನು ಪಿಲಚಿ, "ಬಲರಾಮ ಶೆಟ್ಟಿವಾಳ್ಳ ಕೊಡುಕಿಕಿ ಒಳ್ಳೋ ಇಟ್ಟ ಉಂದೇ?...ವೈದ್ಯಾಡ್ಲಿ ಪಿಲಿಪಿಚ್ಚಿ ಮಂದು ಇಪ್ಪಿಚ್ಚಿಕೊಡ್ತಾ"---ಅನಿ ನನ್ನು ದಬಾಯಿಂಚಿ. ನೇನೇಮಿ ಚೆಪ್ಪುದು? ಕಂಡ್ಕು ಲೇನಿ ರೋಗಿ ಉಂಟೇ ಯೇಮಿ, ಪೋಲೇಯೇಮಿ! ಉಂಡಿನ ಆಸ್ತಿನಿ ಅನುಭವಿಂಚೇಕೇ ನೆತ್ತಿಲೋ ಎಪ್ಪುಡು ರಾಯಲೇದೋ, ಇಂಕ ಬದುಕೆ ಏಮಿ! ನಚ್ಚಿನವಾನ್ತಂತ.... "ವೈದ್ಯಾಡು ವಚ್ಚಿ ಚೇಸೇದೇಮುಂದಿ! ನಾರಾಯಣುನಿ ಪೈನ ಭಾರಮು ವೇಶಿನಾಮು! ವಾಣಿ ಇಷ್ಟಮೆಷ್ಟುನೋ ಅಟ್ಲಾಂತಿ! ಗಲಾಟ ಚೇಯಕ ಪೋಯಿರಾಂಡ!" ಅನಿ ತರಿಮಿತಿನಿ ಅಂದ್ರನೂ.

ಇಂಕೇಮಿ, ಭಾವಕಂತ್ಯಕಾಲಮು! ಪೋತಾ ಉಂಡಾಡು! ಮಾಯಕ್ಕು, "ಪೋತಾರೇ, ನೋಟೋ 'ನಾರಾಯಣಾ' ಅನಿ ಚೆಪ್ಪೇಗಾನಾ ಸದ್ಗತಿ,"

ಅನಿಂದಿ ಏನಿ ಮಾಭಾವ, ‘ಚಪ್ಪೇ ಚಚ್ಚಿಪೋತಾನೋ ಏಮೋ’ ಅನೇ ಭಯಮುಲೋ ಚಪ್ಪಡು! ದಾನಿಕೊಕ್ಕ ಸೂತ್ರಮು ಚೇಸ್ತು. ಟೆಂಕಾಯಿ ನಿಂಚಿ ಒಕ್ಕ ಅಂತ ಪಿಂಜು ಪೀಕ್ಯೊನಿ ಭಾವಚೇತ್ಲೋ ಪೆಟ್ಟಿ, ಇಂಕೊಗ ಚೇತ್ಲೋ ಒಕ್ಕ ಆಣ ಪೆಟ್ಟಿ, “ಭಾವಾ, ನೀರೆ ಜ್ಞಾನಮು ತಸ್ವಿಂದಾ, ಲೇದಾ, ಚೂಸ್ತಾಮು!” ಈ ಚೇತ್ಲೋ ಏಮುಂದಿ?” ಅಂಟ್ಲಿ. “ನಾರು ಅನ್ಯೆ. “ಆ ಚೇತ್ಲೋ?” ಅಂಟ್ಲಿ. “ಆಣ” ಅನ್ಯೆ—ರೊಂಡು ಚೇತ್ಲೂ ಜೋಡಿಚ್ಚಿ.... “ರೊಂಡೂ ಚೇರ್ಚಿ ಚಪ್ಪು, ಚೂಸ್ತಾಮು!” ಅಂಟ್ಲಿ. “ನಾರು ಆಣ! ಅಯ್ಯಯ್ಯೋ! ನಾರಾಯಣ ಅನ್ನಿ ಡಿಷ್ಟೇ....ಇಂಕ ಐಪೋಯ!” ಅನಿಂದೆ, ಪಾಪಮು....ಪ್ರಾಣಮು ಪೋಯ....ಮಾ ಬಾವ್ವಿ.

ಇಂಕೇಮಿ! ಚೇಸೇದಂತಾ ಚೇಸಿ, ಆ ಊರೋ ಉಂಡಿನ ಆಸ್ತೀ ಪಾಸ್ತಿಲಂತ ಅಮ್ಮಿ ರೊಕ್ಕಮು ಚೇಸ್ಕೊನಿ, ಅಕ್ಕ ಜೊತ್ಲೋ ಈ ಊರಿಕಿ ವೆಳ್ಳೇದಾನಿಕಿ ಎಕ್ಕಂಡಾಮು ರೈಲು! ಅಪ್ಪಡು ಕೂಡ ಊರವಾಂದ್ಲು ವಿಡುವಲೇ ನನ್ನು! ಅದಿಗ್ಗೇ ಅಡಿಗಿರಿ! “ಏಮೋ, ಇಟ್ಟಿ ಐಪೋಯ! ಆಯ್ತೇನೂ ಒಕ್ಕ ವೈದ್ಯಡುಗಾನಾ ತಮ ಭಾವುನಿ ಚೂರುಂಟೇ....!” ಅನಿ.

ದಾಂಟ್ಲೋನೇ ನೇನು....“ಮೇಮೇಮಿ ಚೇಸೇದಿ?...ನಾರಾಯಣುಡು ಪೈನ ಭಾರಮು ಮೇಮು ವೇಸ್ತೇ....ಭಾವುನಿ ಭಾರಾನ್ನಿ ನಾರಾಯಣುಡು ನಲುಗರು ಪೈನ ವೇಶಿಡಿಚ!” ಅನಿ ಚಪ್ಪಿ, ಮಾಯಕ್ಕು ತೋಡ್ಕೊನಿ ಮೀ ಊರುಕೊಚ್ಚಿ, ವ್ಯಾಪಾರಮು ಪುರುಚೇಸಿ, ಪದಿ ಎಂడ్ಲಕು ಪೈನನೇ ಆಯ!

ಯಾಲ ಚಪ್ಪಾನೂ....ಟೇ....ದೇವುಡುಗಾನಾ ದಯಪೆಟ್ಟೇ, ಸಮತಿ ಪೋಯ್ತಿನ ದಂಬ್ಬಿಲೋ ಉಂಡೇ ಮಹಿಮ ಸವರನ್....ಸವರನ್‌ಲೋನೂ ಲೇದೂ....ಅನೇದಾನಿಕಿ....!

ಅಕ್ಕಡಚೂಡಂಡ! ಸೂರ್ಯುಡು ಮುಳುಗುತೂ ಉನ್ನಾಡೂ! ಗಿರಾಕಿ ಕಾಲಮು! ಕುರ್ರೋಡು ಒಕ್ಕಡೇ. ಊರೋಳ್ಳು ಘಾತುಕಲು! ಪೋದಾಮು....ರಾಂಡಾ!

೩

ಮುದ್ದೂ ಇಲ್ಲ ಕದ್ದೂ

~~~~~

ಪಾಡ್ಯಾನೋ ಬಿದಿಗೇನೋ ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷ-ಶೆಟ್ಟಿ ಕೊರತೆ ಕಾಳಮ್ಮನ ಗುಡೀಲಿ. ಗೋಷ್ಠಿ ಮುಂದೆ! ಶೇಕ್ವಾರ್ ಶಾಮಣ್ಣ “ಬೇಡ, ಬೇಡ!” ಎಂತ ಎಷ್ಟು ಬಡುಕೊಂಡ್ರಾನೆ.... ದೂಲ, ವಾಸ್ತಾಲು, ಕಿಟ್ಟಿಗ್ಗು-ಎಲ್ಲಾ ಸಾಗ್ವಾನಿ, ಗೋಡೆಗ್ಗು ಭದ್ರ.... ಸೂರೆಲ್ಲಾ ಮಂಗ್ಳೂರು ಹೆಂಚು, ನೆಲವೆಲ್ಲಾ ಕಡಪಕಲ್ಲು; ಆದ್ರೂ ನಾಲ್ಕುಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬಾಳೋ ಮನೆ, ಎರಡು ಸಾವುಕೈ ಸಿಕ್ಕೋವಾಗ ಯಾಕೆ ಬಿಡಬೇಕು?.... ದೆವ್ವ ಪಿಶಾಚೀಲಿ ನನಗ್ಗಂಚ್ಚಿ ಇಲ್ಲಾ '....ಎಂತ ಮುಷ್ಟರ ಹಿಡ್ವು ಶಿವಲಿಂಗಪ್ಪನ ಮನೇನ ಕೊಂಡ್ಕೊಂಡ ಶೆಟ್ಟಿಗೆ-....ಆ ಹೊತ್ತಿಂದ ಈ ಹೊತ್ತಿನವರಿಗೂ ಒಂದೇ ಗೋಳು!- ಅಸಲು ಇಲ್ಲಿ, ಬಡ್ಡೀ ಕೂಡ ಹುಟ್ಟಲಿಲ್ಲ, ಬಾಡ್ಡೀ ಮೂಲ್ಕು!.... ಇನ್ನು ರಿಪೇರಿ, ಸುಣ್ಣ, ಮುನಿಸಿಪಲ್ ತೆರಿಗೆ, ಹೀಗೆ ಕೈಕಚ್ಚಿದ್ದದ್ದು ಅಷ್ಟಿಷ್ಟಲ್ಲ! ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಬಂದೋರು.... ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷವೆಲ್ಲಾ ಸಾವಧಾನವಾಗಿ ಇದ್ದು.... ಕೃಷ್ಣ ಪಕ್ಷ ಹುಟ್ಟುತ್ತೂ ಮೊದಲು ಗೊಣಗುಟ್ಟೋಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ.... ಕ್ರಮೇಣ ಗದರಿ.... ಕೊನೇಗೆ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆ ರಾತ್ರಿಗೆ, ಮನೇಲಿದ್ದೋರೆಲ್ಲಾ ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿದೋರಹಾಗೆ ನಡುರಾತ್ರಿಲೇ ಕಿರಿಲಿಕೊಂಡು ಬೀದಿಗೆ ಬಂದು, ಅಕ್ಕಪಕ್ಕ ದೋರ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಉಳಿದ ರಾತ್ರಿ ಕಳೆದು, ಮಾರನೇ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ.... ಮನೆ.... ಬೀಗದ ಕೈ.... ಬಾಡ್ಡೆ ಸಮೇತ.... ಶೆಟ್ಟರಿಗೆ ಒಪ್ಪೋದು: ಶೆಟ್ಟಿ, ಬೀಗದಕೈ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ಮನೆಬಿಟ್ಟು ಹೋಗೋರಕೈಲಿ, “ಅಯ್ಯಂದಿ ಅಯ್ಯೋಯ... ಪೊಯ್ಯೆವಾಳ್ಳು, ಪೊಯ್ಯೆಪೋತಾರು ತಾಮು. ಅಯ್ಯೆ, ನಾಕಡುಪುಮೀದ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆಂಡ.... ದೇನಿಕಿ ಇಲ್ಲು ವಿಡಿಚಿ ಪೋತಾರೋ ಚಪ್ಪೆದ್ದೆಂಡ ಯವ್ವರಿ ತೋನೂ!” ಎಂತ ಶಪಥ ತಕ್ಕೊಳ್ಳೋದೂ: ಇನ್ನು ಮೂರೋ ಆರೋ ತಿಂಗಳು ಮನೆ ಬಾಡ್ಡೆ ಇಲ್ಲೇ ಖಾಲಿ ಬೀಳೋದು.... ಮತ್ತೆ ತಿರುಗಿ ಯಥಾ ಪ್ರಕಾರ. ---ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದಾಗೆ ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷ; ಪಾಡ್ಯಾನೋ ಬಿದಿಗೇನೋ.

ಶಿಟ್ಟು—ಕಾದಂಡೀ! ದೆಯ್ಯಾಲೂ, ಪಿಶಾಚಲೂ, ಉಂಡ್ಲೇ ಲೇಕ ಪೋನಿ! ರೊಂಡುವೆಯ್ಯಿ ರೂಸಾಯ್ಲ ಇಚ್ಚಿ ಕೊನಿನ ಇಂಟೋ ಬಾಡಿಗಕೆ ಉಂಡೇವಾಳ್ಳನಿ....ವಾಂಡ್ಕು....“ ಚೂಸ್ತಿಮಾ” ಅನಿ ಚೆಪ್ಪೇ ದೆಯ್ಯಾಲು .. .... ಚೇತೋ ಕೊಟ್ಟನಾ? .... ಕಾಳ್ಳತೋ ತನ್ನಿನಾ? ... ಕೊರಿಕನಾ?.... ಚಂಪಿನಾ? ದೆಯ್ಯಾಲು ತನುಂತಕು ತಾಮು ಉಂಡಿನ, ವೀಕ್ಕು ವೀಂಡ್ಕಂ ತಕು ಬಾಡಿಗಿಸ್ತಾ ಉಂಡರಾದಾ? ಪಿರಿಕಿಲು ಅಂಟೇ ಮೇಮು! ಬೆಲ್ಲಾ ಸಾಬು!! ದೀನೈ ಮಮ್ಮುಲ್ಲಿ....ಹಿಂದೂಲ್ಲಿ ಪಿರಿಕಿಲೂ ಅನೇದಿ....ಮಾರಂತ.

ಶಾಮಣ್ಣ—ಒಳ್ಳೇ ವಾದ ಶಿಟ್ಟೀ ನಿಮ್ಮ! ಕೈಯಿಂದ್ಲೂ ಹೊಡೀದೆ, ಕಾಲಿಂದ್ಲೂ ಒದೀದೆ, ಯಾರ್ನೂ ಕೊಲ್ವಿ, ಇದ್ರೂನೂವೆ ದೆವ್ವ.. ಮಲಗಿರೋ ವಾಗ ಬಾಗಿಲ ತಾಸಾಳಾನ ಆಡ್ಲಿಯೇ....ಕಂಚಿನ ಚೊಂಬ್ನ ಉರಳಿಸ್ಸೋ... ಎಬ್ಬಿ....ಎದ್ದೋನು ದೀಪ ಹಚ್ಚೊಂಡು ಸುತ್ತಮುತ್ತ ನೋಡೋವಾಗ.... ನಡುರಾತ್ರೇಲಿ....ಕಾಲಿಗೆ ಗೆಜ್ಜೆ ಕಟ್ಟೊಂಡು “ಝಲ್ ಝಲ್” ಅಂತ ಹೆಜ್ಜೆಗಿಡ್ತಾ ಹಜಾರದಾಚೆ ತಾಸಾಳು ಹಾಕಿದ ಮುಂದಿನ ಬಾಗಿಲು ತೂರಿ ಕೊಂಡು ಹೋದ್ದಾಗೆ ಒಬ್ಬ ಹೆಂಗ್ಸು ನಡುರಾತ್ರಿ ಅಮಾವಾಸ್ಯೇಲಿ ಕಂಡು ಬಂದ್ರೇ....ನಿಮಗೆ ಹೇಗಿರುತ್ತೆ? ....ಅದೇ....ಬೇಡ ಬೇಡಾಂತ ನಾನು ಬದುಕೊಂಡ್ರಾನೆ ಹುಚ್ಚುಹಠ ಹಿಡ್ತು ನೀವು ಕೊಂಡೊಂದ ಮನೇಲಿರೋ.... ಐಬು!

ಶಿಟ್ಟು—ಅಬ್ಬಬ್ಬಾ! ದೇವ್ವೇಗತಿ! ಅಟ್ಟಲ್ವಾ....ಗೆಜ್ಜಲು ಕಟ್ಟೋನಿ ಕುಲ್ಕೇ ಆಡುದೆಯ್ಯಮಾ ಉಂಡೇದಿ...ಆ ಯಿಂಟೋ?.. ಅಯ್ಯೋ....ಬೆಲ್ಲಂ ಸಾಬು!! ನೀ ಐಕಟ್ಟು ಯಿನ್ನುವುಗುಂಡಿಗ ಬಾಡಿಗಕೆ ಉಂಟೇ ಅಮಾಷ್ ಅಮಾಷ್ಕಾ ರೆಯ್ಯಿರೆಯ್ಯಂತ ಒಕ್ಕ ಕಾಸಿವ್ವಕ ತಾಫ ಚೂಡವಚ್ಚನು ಕಾದ!....ಇಂಕ....ಪಾಡುತುಂದಾ ಆ ಆಡಿದಿ?....

ಶಾಮಣ್ಣ—ಇಷ್ಟು ಮಾತೇಕೆ...ಇನ್ನೂ ಸಪ್ತಮಿ ಚಂದ್ರ ಕಾಣೋ ವರಿಗೂ ಅದೇ ಗಲಾಟೆ ಆ ಮನೇಲಿ. ಬೇಕಾದ್ರೆ ಶಿಟ್ಟೀ!.. ಈ ಹೊತ್ತು ರಾತ್ರಿ ಅಲ್ಲೇ ಮಲಕೊಂಡು ತನಿಖೇ ಮಾಡಿ!

ಕೆಟ್ಟು—ತಿರುಪತಿ ವೆಂಗಟ್ರಮಣಾ ಅಂಟಿ. ಸಾಕೇಲ ಈ ಪೀಕಲಾ
ಟಮು. ನೇನು ಆ ಪಾಡಿಲ್ಲ ಕೊನಿಂದಿ ಬಾಡಿಗಕು ಇಚ್ಚಿ....ಬದ್ದೇದಾನ್ನೇ
ಕಾಕ....ನೇನುಂಡಿ ಅಕ್ಕದ ಚಚ್ಚೇದಾನ್ನಿ ಕಾದು! ಅದಿ ಉಂದನೀ!....
ಐಯ್ತೆ .... ಮೀಕಂದರಿಕೂ .. ದೆಯ್ಯಾಲೂ.... ಅಂಟಿ ನಂಬಿಕನಾ?.... ಬೆಲ್ಲಂ
ಸಾಬ್ಬೂ ! ತಾಮು ಚೆಪ್ಪಂಡ !

ಗದFೌಲಾನ್ - -ದವ್ವ ! ....ಪೈತಾನ್ ! ....ಅಯ್ತೆ ಬಿಲ್ಕಲ್ ಐಯ್ತೆ
....ಹಮೇಭಿ ನಮ್ಮೂಗೇಲೂ ತುಮ್ಮೇಭೀ ನಿಮ್ಮೂಗೇಲೂ ... ಐಯ್ತೆ.
ಎಕ್ ಭೋಟಾ ಕಾನಿ ಬೋಲ್ತಾಹೂಂ ಕೇಳೇಕೆ ಬೇಕೂ ನೀವು....

ಸಾಬರ ಕಥೆ.

(ಭಟ್ಟರಿಗೆ) ಸ್ವಾಮಿ ! ಪುಟ್ಟಮಲ್ಲ ಜಾತಿ ನಹೀ ಆಪ್?....ನಾನು
ಗನ್ನ ಜಮಾಯ್ತಿ ಬೆಲ್ಲ ಕಮಾಯ್ತಿ ಬೇಸಾರ್, ಇಸ್ಮಿ ಸೊಬ್ ನನ್ನೆ
ದಳ್ಳಾಳ್ ಥ....ದಳ್ಳಾಳ್ ಇದ್ದ ಪುಟ್ಟಮಲ್ಲಪ್ಪ....ಅವನಿಗೆ ಜೋರು ಟೆವ್
ಜೋಟ ಬಚ್ಚ ಮಗ ಇದ್ದ. ‘ಮುದ್ದು’ ಹೆಸರು, ಹುಡ್ಗಾಗೆ ಹೆಸರು;
ದೇವಿಯೇ ! ...ಹರ್ ಎಕ್ ಅಮಾಪ್ಪೆ ರಾತ್ ಪುಟ್ಟಲ್ತಾಕೆ ಝೋಪ್ಪಿ ಮುಂದೆ
ಹುಣ್ಣೇ ಜಾಡ್ವೇ ಕೊಂಬೆಪೇಲೆ ಕೂತ್ಕೊಂಡಿ, “ಮುದ್ದು ! ಮುದ್ದು !
ಮುದ್ದು !” ಅಯ್ಯ ರಾತ್ ಸೊಬ್ ಅಲ್ತಾಯ್ತಿತ್ತಿತ್ತು....ಎಕ್ ಬಡಾ ಗುಗ್ಗು !
....ಕ್ಯಾ ಬೋಲ್ತೀ ಕನಡೀಮೆ ಸಾಮಾ ?

ಭಟ್ಟು—ಪುಟ್ಟಮಲ್ಲಪ್ಪನ ಮನೆ ಮುಂದಿನ ಹುಣಿಸೇಮರದ ಕೊಂಬೇಲಿ
ಕೂತ್ಕೊಂಡು ಅಮಾವಾಸ್ಯೆ ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲಾ ಪುಟ್ಟ ಮಲ್ಲಪ್ಪನ ಮಗ ಕೈಕೂಸು
....ಅದ್ರ ಹೆಸರು “ಮುದ್ದು ! ಮುದ್ದು ! ಮುದ್ದು !” ಂತ ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲಾ
ಕಿರುಲ್ಲಿತ್ತು ಒಂದೂಜಿ .. ದೊಡ್ಡ ಗೂಜಿ... ಅಲ್ವೇ ಸಾಬ್ರೇ ?

ಕೆಟ್ಟು—ಮಂದಟ್ಟಾಯ....ಚೆಪ್ಪಂಡ ಸಾಬ್ಬು .. ಈ ಶನಿ ದೆಯ್ಯಮುಲ
ಮಾಟ ದೇಸಿಕೊಚ್ಚಿನೋ ಆ ವೆಂಗಟರಮಣುಡಿಕೇ ವೆಲುಗು !

ಗಡ್‌ಫ್‌ಖಾನ್—ಜೇ ಹಾಂ! ಹಮಾರಾಮೇ ಗುಗ್ಗೂ .. ಗೂಬೆ...
ಮೌತ್ಯೆ .. ಸತ್ತಯೋಗೂದಾಗೆ ... ಸಿಷಾನಿ... ಗರ್ತು ಆಯ್ತೆ. ಪುಟ್ಟಮಲ್ಲಪ್ಪ
ಓ .. ಬಿ ಚಾರಿ .. ಬೆದಕೊಂಡಿ ನನ್ನ ಕೇಳತಾನೆ ಗುಗ್ಗು ಅಲ್ಪಾಯಿಸ್ತದ್ದೆ
ಮತ್ತಬ್! ನಾನು ಖಾಜಿಸಾಬ್‌ಗೆ ಕೇಳೆ. ಓ ಬೋಲ್ತಾಯ್— ‘ಗುಗ್ಗು...
ಕಬ್ರಸ್ತಾನೆ... ಮನಾಣ್ಲಲ್ಲಿ ಮುರ್ದ ಯೆಣ... ತಂದು ಬದ್ತೋ ಜಾನ್ವಾರ್.
ಕೊಹಿ ಕೊಹಿ ಯಾರು ಯಾರು ತಿನ್ನೋಕೆ ಬೇಕು ಅಪ್ಪ ಸಾಯೋಕೆ
ಅವ್ವಲ್ ಖಬರ್ ಕೊಡಾಕೆ ಹೇಳ್ತೆ! ಪುಟ್ಟಮಲ್ಲಾಕೆ ಬೇಟಾಕು ಖಾನೇಕ
ಇರಾದ ಹೈ - ಪುಟ್ಟಮಲ್ಲಗೆ ಹೇಳು .. “ಕುಚ್ ಅಜಾಬ್... ಕೀಸ್ ಕಫ್‌ದಲ್ಲ
ಲಪಟ್ಟೀ . ಸುತ್ಕೊಂಡಿ .. ಘರ್ಮ ಎಲ್ವಾ ‘ಮುದ್ದು ಮರ್ಗ ಯಾ!’
ಮುದ್ದು ‘ಮರ್ಗಯಾ’! ಅಂತ ಅಣ್ಕೊಂಡಿ ಕಪ್ಪಾಮೆ ಲಪ್ಪೇಸ ಜೀಸ್
ಮಸಾಣ್ಗೆ ತಕ್ಕೊಂದ್ಕೋಗಿ ಮುಟ್ಟೇಮೆ ಮಲಾಯ್ತಿ ಆಗಯಾತೋ...ಯೋ
ಗಯಾ ಗುಗ್ಗೂಕಾ ಗಲಾಟಾ”--ಕರ್ಕೆ. ಮೈ ಖಾಜೀ ಮಾತು, ಪುಟ್ಟ
ಮಲ್ಲಾಗೆ ಪಾಂಛಾಯ್ತಿ... ಉನೇಭಿ ಮೈಯ್ಯಾಚ್ ಕಿಯಾ. ಘಜರ್ ಉಟ್ಟೀ
ಎದ್ದು ಎಲ್ವಾ “ಮುದ್ದು ಸತ್ತ! ಮುದ್ದು ಸತ್ತ!” ಅಯ್ಯ ಅಲ್ಪಾಯಿಸ್ತಾ...
ಎಕ್ . ಕ್ಯಾ ಬೋಲ್ತೀ ತುಮಾರಾಮೇ? .. ಹಾಂ! ಸೋರೇಕಾಯಿ ಲೇಕೇ...
ರುಮಾಲ್‌ಮೇ ಲಪಟ್ಟೀ ಬಾಪ್ಪ, ಮಾ .. ಮನೆ ಎಲ್ವಾವೆ .. ರೋತೇರೋತೇ
ಮಸಾಣ್ಗೆ ಹೋಗಿ ಕಪ್ಪೇಕೆ ಸಾತ್ ಸೋರೇಕಾಯಿ ಮುಟ್ಟೀ ಮಾಡ್ಬಿಟ್ಟೀ ಫಿರ್
ಆಗಯೇ ... ಬಂದ್ಬಿಟ್ಟ ಮನೇಗೆ. ಅವತ್ತು ರಾತ್‌ನಿಂದ ಬಹೀಂಚ್ ಗುಗ್ಗೂ
...ಅದೇ ಗೂಬೆ ..ಅದೇ ಮಣ್ಣೇ ಝಾಡ್ತೇ ಕೂತ್ಕೊಂಡಿ “ಮುದ್ದು ಇಲ್ಲ!
ಕದ್ದು! —ಮುದ್ದು ಇಲ್ಲಾ, ಕದ್ದು!” ಅಯ್ಯಾ ಅಲ್ಪಾಯಿ. ಔರ್
ಪುಟ್ಟಮಲ್ಲಪ್ಪಾ “ಕ್ಯಾ ಭೇಜಾ! ಕ್ಯಾ ದಿಮ್ನಾಕ್ ಜೀ ಗುಗ್ಗೂಕು!
ಮುದ್ದುಕು ಕದ್ದು ಬದ್ಲೇಸೋ ಹಿಕ್ಮತ್ ಸಮಜ್‌ಲಿಯಾನಾ! ಕ್ಯಾ ಅಜಬ್
ಗುಗ್ಗೂ!” ಕರ್ಕೆ ಓ ಬೀಚಾರಿ ಘಾಬ್ರ ಹೋಕೆ, ಕಾಮ್ ಫೋಡ್ತೇ ಜೋರು
ಬಟ್ಟೇಕೆ ಸಾತ್ ಗಾಮ್ ಫೋಡ್ತಿಯಾ, ಮೈ ತೋ ಹೈರಾನ್‌ಹೂಂ ...ಈ
ಗುಗ್ಗೂಗೆ ಕೈನಾಮಾಲುಂ ಹುವಾ? ....“ಮುದ್ದು ನಹಿ, ಕದ್ದು” ಂತ
...ದಿವ್ವೆ ಮೈತಾನ್ ಹೇಳಿ ಇರ್ಬೇಕು.

ಬೋರ--ಇದೇನ್ನಾಬ್ರೇ! ಮಸ್ಕಿರಿಗೇನ ಯೇಳಿದ್ದು ಕತೆ!....ದೆವ್ವ
....ಪಿಶಾಚಿ....ಮೋಹಿನಿ .... ಮುನೀಸ್ವರ.... ಯಾವಾಗಲಾರೂ ಕೇಳಿವ್ವಾ? ?
ಕಂಡಿವ್ವಾ? ?

ಗಡರ್ಬಾ--ಇಲ್ಲ ಬೋರಣ್ಣ!....ಕಳೆ ನೋಡಿದ್ದಿಲ್ಲಾ ದೆವ್ವ. ನನ್ನೆ
ಕಾಣಿಸ್ತೀರೇ ಭೇ ದೆವ್ವ ಇಲ್ಲಾನೇ ಇಲ್ಲಾ ಕರ್ಕೇ ಮೈ ಕೈಸ ಭಾಯಿಾಸ್
ಕರೂಂಗ!

ಬೋರ--ಕೇಳಿ ಸಾಬ್ರೇ . ಶೆಟ್ಟೀ ನೀಮಾನುವ ಕೇಳಿ ಭಟ್ಟಿಗೂ
ಶಾಮಣ್ಣರಿಗೂ ಓಟೋಟು ತಿಳಿದಿರಬೈದು ಆದ್ರೂ ...

ಭಟ್ಟಿ,
ಶಾಮಣ್ಣ } --ಹೇಳಿ ಬೋರಣ್ಣರೇ ಹೇಳಿ.

ಶೆಟ್ಟಿ -- ಇದೇನು! ಏಪರೀತಮೈಪೋಯ! ಚಪ್ಪಂಡ ಗೌಡನಾಳ್ಳೂ!
ನಾಕೇ....ಮಿ ಅಭ್ಯಂತರಮು ಲೇದು! ವಿನೇವಾಳು ಉಂಡೇವರ್ಕೂ ಚಪ್ಪೇ
ನಾಳ್ಳೂ ಚಪ್ಪಾನೇ ಉಂಡೊಚ್ಚುನು. ಆಯ್ತೆ ದೆಯ್ಯಮೈತೇ ಏಮಿ! ಆಡದಿ
ಆದ್ರೇ! --ಇಲ್ಲು ಬಾಡಿಗಕಿ ತೀಸ್ತೋವುಂಡೇ ಮೊಗನಾಡು .... ಆಡು
ದೆಯ್ಯಾನಿಕಿ ಬೆದರಿ ಇಲ್ಲಡಿಚಿ ಪೊಯ್ಯೇದಿ ಮೊಗತನಮಾ? ಅದೀನು....ಕಾಳ್ಕಿಕಿ
ಗೆಜ್ಜಲು ಕಟ್ಟೋನಿ ಕುಲುಕೇ ಕುಲುಕೇ ತಾಫ ಚೇನೇ ಆದದೆಯ್ಯಮು
ಉಂದೇ ಇಲ್ಲಕಿ ದಬ್ಬಲ್ ಬಾಡಿಗ ಇವ್ವಲಾ ನನ್ನಿ ಅಡಿಗಿತೆ! ..

ಬೋರಣ್ಣ--ಶೆಟ್ಟಿ! ನೀವೇಕೋ ಅಂಗಿ, ಅನಾಸೆ ಇಂದ ಏಳು ರಾತ್ರಿ
ಕಾಲಿಗೆ ಗೆಜ್ಜೆ ಕಟ್ಟೊಂಡು ಯೆಂಗ್ನು ಕುಣಿಯೋದು ನೋಡಾಕೆ, ಬಾಡ್ಣಿ
ಕೊಟ್ಟೊಂಡು ನಿಮ್ಮನೇಲಿರಬಾದು! ....ಆದ್ರೆ ನಿಮ್ಮನೆ ದೆವ್ವ ಅಂಗಲ್ಲ. ಆ
ನಾಯಕ್ಕಾನಿ ಕುಣೀತಿರೋವಾಗ, ಕತ್ತು ಕುಯ್ದೋಗಿ .... ಕುಡುಗೋಲಿಂದ
ಕಟಾಯಿಸ್ತಂಗಿ ಬಿರೊಂಡು....ರಕ್ತ ಮೈಯೆಲ್ಲಾ ಸುರೀತ....ಮೊಕ ಎಲ್ಲಾ
ನನ್ನ ಗತ್ತಾ....ತಾಫೆ ಕಟ್ಟೋದು ಒಂದು ಚೆಂದ! ....

ಶೆಟ್ಟಿ—ಏವಿ! ಗೊಂತುಕೋಶಿ ಪ್ರೇಯಿ ರಕ್ತಮು ಕಾರುತುಂಟುಂದ ಕುಲುಕೇಟಪ್ಪೂ....

ಬೋರಣ್ಣ — ಆದ್ರೂನೂವೆ ಏಬಿಲ್ಲ...ಅಪಾಯ ಇಲ್ಲಾ....ಮನೇಲಿ ದೋರ್ಗೇ ...ಏಟು ಬೆದರಿದ್ರಾವೆ...ಇದುವರೆಗೂ ಒಂದು ಜೀವ ಸಾಯ್ತಿಲ್ಲಾ ಶಿವಲಿಂಗಪ್ಪನ ಮನೇಲಿ! ಈಗ ನಿಮ್ಮನೇಲಿ ಶೆಟ್ಟಿ. ಈ ದೆವ್ವದ ಚರಿತ್ರೆ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತು ಆಳಬರಿಗೆ. ಇವಳು ಊರಿಗೆ ಬಂದಾಗ....ನಲವತ್ತು ವರ್ಷದ ಮಾತು ನಾನಾಡ್ತಿರೋದು....ನಾನು ಪ್ರಾಯದ ಉಡ್ಗ. ಚಿಕ್ಕನಿಂಗಪ್ಪನ ಮನೆ ಮದುವೆಗೆ ಕರ್ನಿದ್ದು....ಅವಳ್ಳ....ಕಂಚಿ ಕಡೆಯಿಂದ ಅವಳು ಬಂದದ್ದು ಗೊತ್ತು ಊರ್ಗೆಲ್ಲಾ. ಓದದ್ದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲಾ. ನಿಂಗಪ್ಪನೂ ಕಾಯಿಷ್ಟು! ಬೀಗ.... ಕಾಪಿ ತೋಟದ ಕೆಂಚಪ್ಪನಿಗೂ ಕಾಯಿಷ್ಟು. ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂಗ್ ಗುಮ್ಮು ನಾಯಕ್ಕಾನಿ. ಯೆಣಾನೂ ಸಿಕ್ಕೆಲ್ಲ ಇಲ್ಲಿ....ಕಂಪ್ಲೆಂಟೂ ಇಲ್ಲ. ಮದರಾಸು ಕಡೇಯಿಂದ ತಿಳಿದೂನೂವೆ ಕಯ್ಯಾಡಿಸಾಕಾಗ್ಗೆ ಕಣ್ಣು ಕಣ್ಣು ಬಿಡ್ತಿತ್ತು ಪ್ರೇಲೀಸು. ಆದ್ರೆ ಊರ್ಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತು. ಲಕ್ಷ್ಮಾಂತರ ರೂಪಾಯಿನ ಆಸ್ತೀನ ಕಳ್ಳೊಂಡು ಅರಾಜಾದ ಮನೆ...ನಿಮ್ಮ ಪಾಲಿಗೆ ಬಂತು ಶೆಟ್ಟಿ! ಇನ್ನು ಕಾಪಿ ತೋಟೋನೋ! ಮನೆ ಬಾಕ್ಸು ಮಕ್ಕಳು ಮರಿ ತೋಟದ ಸಮೇತ ಮಣ್ಣಾಗೋದ! ಆದ್ರೆ ಈ ಉಡ್ಗಿ ಅಮಾಸೆ ಬರುತ್ತು, ಕತ್ತಿಂದ ರಕ್ತ ಸುರಸ್ತಾ ....ಎಜ್ಜಾಬು....“ಝಲ್! ಝಲ್!”ಂತ ತಾಫಾ ಕಟ್ಟು ಇವತ್ತಿಗೂವೆ....!

ಶೆಟ್ಟಿ—ಚಾಲೂಂಟಿ .... ಗೌಡವಾಳ್ಳು! ಚಾಲೂಂಟಿ! .... ಇತೇನೂ ಇಂಟೋ ಉಂಡೇವಾಳ್ಳಿಕಿ ಅಪಾಯಮು ಯೇಮಾನ ಚೇಸಿನ....ಆ ದೆವ್ವಮು? ....ಸಾಬುಲು ಚೆಪ್ಪಿನ ಗೂಬ ಪುಟ್ಟಮಲ್ಲಪ್ಪನಿ ಬಿಡ್ಡ....ಕೊಡಕು.... ಮುದ್ದೂನಿ .... ಕೊಡುಕುನಿ ಕೊರಿಕಿನಾ? ಒಟ್ಟೋ ಚೆಪ್ಪಾನು .... ದೆಯ್ಯಾಲು ದೇನಿಕಿ ಭೂಮಿಲೊ....ಉಂಡಿವೋ ದೇವುಣಿಕೇ ನೆಲಗು.... ಅಯ್ಯೇ ದೆಯ್ಯಾಲ್ಲಿಂಚೇ ಯೆವ್ವರಿಕೂ ಏಟು ಪಡಲೇದು ಕದಾ! ದೆಯ್ಯ ಮುಂಡೇ ಯಿಂಟೊ ಉಂಡಿನವಾಳ್ಳು ಬೆದರಿ ಉಂಡಾರೆ ಕಾಕ--ಎವ್ವರೈನ ಚೆಚ್ಚಿರ....ಇದಿವರ್ಕೂ?

ಬೋರಣ್ಣ — ಯಾಕೆಷ್ಟೀ? ದೆವ್ವ ಇರೋ ಮನೇಲಿ ಒಬ್ಬನಾ ಸತ್ತಿದಾರಾಂತಲ್ವೇ ಕೇಳೋದು ನೀವು! ಒಂದಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಲ್ಲ, ಅತ್ತಲ್ಲ, ಇಪ್ಪತ್ತಲ್ಲ — ತಿಳಿದು ಮಾತಾಡ್ತೀನಿ! — ಮೂವತ್ತೊಂಬತ್ತು ಜೀವ ತಿಂದ ಮನೆ ನಮ್ಮೂರೊಕ್ಕೇ ಅಯ್ಯೆ!! ನನ್ನ ಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ.... “ ಸುಂಕದಕಟ್ಟೆ ”ಂತ ಯೆಸ್ತು ಮನೇಗೆ; ಒತ್ತು ಮುಳುಗುತ್ತೂ ಆ ಬೀದಿ ಬೀದೀನೆ ತಿರುಗಾಡಾಕೆ ಬೆದರಿದ್ದು ಗಂಡಸ್ತು! ... ಈಗಲ್ಲವೆ ಮನೆ ಆಳು ಬಿದ್ದಿದ್ದ್ರವೆ.... ದರಣಯ್ಯನ ಓಣೀಲಿ ಕಾಲಿಕ್ಕೋರು ಇಲ್ಲ ನಮ್ಮೂರಿ!

ಶೆಟ್ಟು --- ಏಮಿ! ಸುಂಕಂಕಟ್ಟಿನಾ! ಊರು ಲೋಪ್ಪಾ! ಅದೆಟ್ಟಯ್ಯಾ! ಅದೇನು ಸುಂಕಮು! ?-

ಬೋರಣ್ಣ -- ಜೀವಾನೇ ಸುಂಕ. ದರಣಯ್ಯನೊರೊಂತ ಇದ್ದು ಶೆಟ್ಟಿ .... ನಲವತ್ತು ವರ್ಷದ ಯಿಂದೆ.... ದೊಡ್ಡಮನತನ.... ಈಗ ಅವರ ಎಸಂಗೆ ಆ ಆಳುಬಿದ್ದ ಮನೆ ಓಣಿ ಅಟ್ಟೀ ಬಾಕೆ! ಆ ಮನೇಲಿ ಜನಗ್ಗು ತಂಗಿದ ಒಂದೊಂದು ರಾತ್ರೀನೂ ಒಂದೆಣ.... ಇಂಗೆ ಮುವ್ವತ್ತೊಂಬತ್ತು ಜೀವ ತಿಂದೈತೆ ಆ ಆಳುಮನೆ. ಅದ್ದೇ ಸುಂಕದ ಕಟ್ಟೆಂತೆಸ್ತು ಮನೇಗೆ. ಯೇಕ್ತೇನೆ ಕೇಳಿ....

ಶೆಟ್ಟು — “ ಏನುವಲಾ ಅನಿ ನಾಕೂ ಆಶ ಗೌಡವಾಳ್ಳು. ಅಯ್ಯೆ ಪೊದ್ದು ಮುಣುಗಿ ಶ್ಯಾನಾ ಸೇಪಾಯ ಅಮಾವಾಶ್ಯ ದಿನಮು. ಜೀಗಟ್ಟಿ. ಅಂಗಡ್ಲೋ ಪಿಲ್ಲವಾಡು ಒಕ್ಕಡೇ ಇಂಟೋನೂ ಅದೀನೂ ಏಕಾಂಗಿಕಾಕ ಇಕ್ಕಡಂತ ಕಟ್ಟಿ ಮೆಟ್ಟಲು ಅಂತೇಮಿ ಭದ್ರಮು ಕಾದು. . ತಮ ಕಥ.... ಮುಪ್ಪೈತೊಂಬಿಡಿ ಜೀವಾಲ್ಲಿ ಭಕ್ಷಣಂ ಚೇಸಿನ ದೆಯ್ಯಾಲು ಕಥ.... ಎಲು ಗುರೋ ಏನುವಲನೇಗಾಕ.... ಇಪ್ಪೈದು .... ಇಂತಪೊದ್ದೋ! ... ಕಾವಲತಿ ಉಂಟಿ.... ವಿಂಞಂತಾ ವಿನನಿ.... ನೇನು ಪೋತಾನು .... ವೀಕೇಮಾನಾ ಭಯ ಮುಂಟೇ .... ಉಂಟೇಯೇಮಿ .... ಲೇಕಪೋತೇಯೇಮಿ .... ಚೇರೇ ವಸ್ತಿಮು .... ಮೈ ಚೇರೇ ಪೋಯಿ ಇಳ್ಳು ಚೇರುತಾಮು.... ಬೆದರುಪೊದ್ದಂಡ!.... ಜೀವಾಲು ತಿನೇ ದೆಯ್ಯಮುನಿ ಕಥ ರೇಪು ವಿಂಟಾಮು. ನನ್ನ ಪಟ್ಟೋನಿ ರಾಂಡಾ, ”.... ಎನ್ನುತ್ತಾ ಗಡಗಡನೆ ನಡುಗುತ್ತಿರುವ ಎರಡು ಬಾಹುಗಳಿಂದಲೂ

ಸಾಬ್ರನ್ನೂ ಗೌಡರನ್ನೂ ಒಂದ್ಕಡೆ, ಭಟ್ಟರನ್ನೂ ಶಾಮಣ್ಣರನ್ನೂ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಭದ್ರನಾಗಿ ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು....ಅವರ ಮಾತುಕತೆಗಳಿಗೆ, — “ ನಿಲ್ಲಿಚ್ಚಂಡ ಅಂಟೆ! ಇಕ್ಕಡೆಯಾಲ ಮಾಟ್ಟು! ಮೊಬ್ಬಲೋ ನನ್ನ ವಿಡುವಕ ಪಟ್ಟೋನಿ.... ಚರುವುದಾಟಿ....ಊರುಲೋಪಲ ಮಾಟ್ಟುಡಿಕೊಂತಾಮು ” —.ಎನ್ನುತಾ ಕಾರ್ತವೀರ್ಯಾರ್ಜುನನಂತೆ ಮಿಕ್ಕವನೆಲ್ಲಾ ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಅವರ ಸಹಾಯ ದಿಂದ ನಡುಗ್ಗಿರೋ ತನ್ನ ಕೈಕಾಲುಗಳ್ಳನೆಟ್ಟಗಿಡ್ತಾ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಮನೆಕಡೆಗೆ ನಿಷ್ಕ್ರಮಿಸಿದ್ದು.

೪

ಸುಂಕದ ಕಟ್ಟೆ

ಯಥಾಪ್ರಕಾರವಲ್ಲ! ನಾಟಕದವರು ನಾಚಿಕೆ ಪಡಬೇಕು! ಅಂಥ ಸೀನು ಕಾಳಮ್ಮನ ಗುಡಿ ಮುಂದೆ!

ಶೆಟ್ಟಿ—“ ದ್ರೂತಮಾಡ್ತುಂಡಾರು ದುಡ್ಡು ಪೆಟ್ಟು! ನಳಮಹಾರಾಜು ರಾಜ್ಯಂ ಪ್ರೋಗೊಟ್ಟುಕೊನಿಂದುಂಜ್ಜೇ.... ಪಾಂಡವುಲು, ಒಕ್ಕರೊಕ್ಕರೂ ಪೆಂಡ್ಲಾವ್ವು ಮರವಕ ಅನ್ಯಾಯಮೈಯ್ಯಂದೀ ಉಂಡ್ನೀ. ಆಕಾಲಮುಲೋ ಸರ್ಕಾರಾ? ಪ್ರೋಲೀಸಾ? ಅಡುಗೇವಾಳ್ಳೆವರು ವಿನೇವಾಳ್ಳೆವರು! ಇಪ್ಪಡು, ಸರ್ಕಾರ ಡಬ್ಬು ಮಿಂಗೊನ್ನಿ ಮೀರು ಉಂಡಿನಾನೂ (ಪ್ರೋಲೀಸ್ ಕಾನ್ ಸ್ಟೇಬಲ್ ಪುಳ್ಳಯ್ಯನಿಗೆ) ಊರು ಪಟಂಗುಲಂತ ಪರೇಲ ಅಡ್ತೂ, ದೇವೀ ಗುಡ್ಲೊ, ಪಾಡಯ್ಯೇದಿ ಚೂಸ್ತಾಉಂಡೇಬಾಸ್ತಾ ಪ್ರೋಲೀಸ್ಲ ಉಂಡೇದಿ? ಮೀರು....ಮಾರಾಜ್ಜು ದ್ರಸ್ಸು ವೇಸ್ತೊನಿ? ”

ಪುಳ್ಳಯ್ಯ—ಅಲ್ಲೀ ಶೆಟ್ಟೀ.... ಯಾವಸೆಕ್ಷನ್ ಮೇಲೆ ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡೋದು ನಾನು? ಹಾಳುಬಿದ್ದ ಗುಡಿ. ಹೇಳುವರಿಲ್ಲ, ಕೇಳುವರಿಲ್ಲ. ಬಿದ್ದುತ್ತುಜನ....ಪಟಂಗರೇ ಆಗ್ಲೀ ಪ್ರಭುಗೈ ಆಗ್ಲೀ....ಇಸ್ಪೇಟು ಆಡ್ತಿದ್ರೆ.... ನಾನು...? ?

ಶೆಟ್ಟಿ—ಸರಿಪೋಯ! ದಾನ್ವೇ ಕಾನ್‌ಪ್ಪೇಬ್ಬ, ಕಾನ್‌ಪ್ಪೇಬ್ಬೇ!
 ಇನ್‌ಸೈಕ್ಟಲು ಇನ್‌ಸೈಕ್ಟಲೇ! ಒಕ್ಕ ಕುಕ್ಕಕಿಂದ ನೂರು ಗೊರಲು ಕುರ
 ಬೋಡು ಪೆಟ್ಟೇ ಐಕಟ್ಟು....ಒಕ್ಕ ಇನ್‌ಸೈಕ್ಟರ್ ಕಿಂದ.... ಮಿಮ್ಮಲ್ಲಂತ
 ವೆಟ್ಟುಂಡೇದಿ ಸರ್ಕಾರು ” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೂವೆ ಪುಳ್ಳಯ್ಯನು ರೇಗಿ ಸೋಟಾ
 ವನ್ನು ಬೀಸುತ್ತ ಗುಡಿಯನ್ನು ನುಗ್ಗಲು ದೇವೀ ಸನ್ನಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಜಪಾನ್
 “ಇಮಿಟೇಷನ್ ಲಂಚ ” ಕಟ್ಟನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಮುಂದಿರುವ ಆದಿಶಕ್ತಿ
 ಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ ಈಗಿನೀಚೆಗೆ ನಿನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ಹುಟ್ಟಿದ, ಕೇವಲ ಮಹಾ
 ಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ದಯೆ ಹಾರೈಸುತ್ತಾ ಒದ್ದಾಡುತ್ತಿದ್ದ, ಪಟಂಗರು, ಕೈಲಿದ್ದ
 ಎಲೆಗಳನ್ನು ಎಸೆದು....ಹಮ್ಮಡಿ ಕಟ್ಟಿ ಬರುತ್ತಿರುವ ಪುಳ್ಳಯ್ಯನ ಸೋಟಾ
 ಏಟುಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಚಿಮ್ಮುತ್ತಿರುವ ಕಾಲಿಗೆ ತಮಗಿಲ್ಲದ ಬುದ್ಧಿ
 ಯನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸುತ್ತ ಕಂಬಿ ಕೇಳುತ್ತಲೂ....ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿದ್ದ ದೇವಿಯ
 ಗುಡಿಯನ್ನು ಶೆಟ್ಟಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಗೋಷ್ಠಿಯನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಮಿಕ್ಕ ನಾಲ್ವರು
 ಬರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ, ದಿವಾಕರನು ಖಾನ್‌ಸಾಹೇಬ್ರ ಆಲೆಯನ್ನು ಹಾಸಿ ಆಗತಾನೆ
 ಶಾನುಣ್ಣನವರ ಗದ್ದೆಯನ್ನು ಬೆಳಗುತ್ತಿದ್ದನು.

ಭಟ್ಟು—ಇದೇನು ಶೆಟ್ಟೀ, ಇನ್ನೂ ಐದು ಘಂಟೆಯಿಲ್ಲ; ನೋಡಿದ್ದಿ
 ಪುಳ್ಳಯ್ಯ ಪಟಂಗರ ಅಟ್ಟಾಂಬರಿದ್ದದ್ದು! ಸಾಹೇಬ್ರ ಆಲೇನೂ ಬಿಟ್ಟು....
 ಶೇಕ್ವಾರ್ ಆಸೀಸ್‌ನೂ ಬಿಟ್ಟು ನನ್ನ ಬೋರಣ್ಣೋರೂ....ನಮ್ಮೆಲ್ಲರನ್ನೂ
 ಸಂಪ್ರದಾಯ ತಪ್ಪಿ ಇಷ್ಟುಹೊತ್ತೇನೇವೇ....ಸೇರೋಹಾಗೆ.....?

ಶೆಟ್ಟಿ—ಯೇಮಿಾಲೇದೂ, ನೆನ್ನ ಮುಪ್ಪೈತೊಂಬಿದಿ ಜೀವಾಲು
 ಮಿಂಗಿನ ದಯ್ಯಮು ಉಂಡೇ ಧರಣಯ್ಯಗಾರಿ ಯಿಲ್ಲ, ಪಾಡಯ್ಯಪ್ಪೇಯಿನಿಲ್ಲ
 ....ಕಥ ಚಪ್ಪಾನು ಅನೆ ಗೊಡ್ಡು....ವಿನೇದಿ ವಿನುವಲಾ....ಅಯ್ಯ ನೆನ್ನೈಕಟ್ಟು
 ಮಬ್ಬಲೋ ಲೇಕ .... ಎಲುಗುಲೋನೇ ವಿನ್ರಿ ಎಲುಗುಲೋನೆ ಇಂಟಿಕೆ
 ಪೋಯೇದಿ ಮಂಚಿದೀನಿ ಪಿಲ್ಲಿಂದಿ ಮಿಮ್ಮಲ್ಲಂತ. ಯವರೇಮಿ ಚಪ್ಪೇನೂ
 ಸ್ವಾಣಭಯಮು .... ತಜ್ಜನ್ಮಮು .... ಮನುಷಿಕೆ .... ಕಾದಾ ಗೊಡೋಳ್ಳು! ?
 ಚಪ್ಪಂಡ ಕಥ.

ಬೋರೇಗೌಡನ ಕಥೆ

ನಾನೇಳ್ತಂಗೇ....ಬಟ್ಟೆಗೆ ಓಟೀ ಓಟು ಗೊತ್ತು. ಚಿಕ್ಕ ಐದ ಆಗ. ಶಾಮಣ್ಣೋರೂ ನಾನೂ ಪ್ರಾಯದ ಉಡುಗರು, ಸಾಬ್ರೆ; ಈಗ ಕುಗ್ಗವೆ ಶಾಮಣ್ಣೋರು. ಆಗ್ನೋಡ್ವೀಕ್ರಾ ಅವರ ಜಿಸುಮು. ಉಕ್ಕು ಜಾತಿ ಕಾಲುಕೈಯ್ಯಿ ಗದ್ದನ್ನು. ಒಂದೇ ಗಲ್ಲಿ ನಾವಿಬ್ಬ. ಕಲೀಫ್ ಪೀರ್ ಪಾಚಂದು. ಧರಣಯ್ಯನೋರ್ವು ಎದುರು ಗಲ್ಲಿ. ಎಲ್ಲು ಗಲ್ವಿನೂ ನಮ್ಮ ಕಲೀಫ್ ರ್ವ ಬುಡ್ರು. ಖಸಾಬ್ ಮುರ್ತುಜಾಲಿ ಅವಂದೊಂದುಗಲ್ಲಿ ಮುಸಲ್ಮಾನರು. ಇಜೇದಶಮಿದಿನ ನೋಡ್ವೀಕ್ರ ದೊಡ್ಡಳೇ ಕುಸ್ತಿ. ನಲವತ್ತೆಂಟು ಜೋಡಿ ತೀರಿದ್ದೇಲೇನೇವೇಯೇ ಮನೆಗ್ಬರೋದು. ವರ್ರಾ ವರ್ರಾನೂ ಆದತ್ತು. ಗಲ್ಲಿ ಗಲ್ವೀಗೂ ದುಸ್ಸುನಿ ಯೇಟಿದ್ದ್ರಾನಾವೇ....ದೋಸ್ತೀನೂ ಇತ್ತು. ಈ ಮೂರು ಗಲ್ಲಿಲಾವೆ ಕಿಲಾಡಿ ದರಣಯ್ಯನೋರ ಗಲ್ಲಿ ಕಲೀಫ್ ಫೇಕ್ ರಂಗಯ್ಯ, ರುಸ್ತುಂ. ಕುಸ್ತಿ ಆಗ್ಲಿ ಈಜೋದಾಗ್ಲಿ ಪಟ್ಟವರ್ದೆ ಆಗ್ಲಿ....ಅವನ್ನ ಮಾರಿಸ್ತೋರು ಉಟ್ಟಿಲ್ಲ ಇನ್ನು ಟ್ಟುಕಿಲ್ಲ. ಬಾರುದ್ದ ಕೋಲು ಕೈಲಿ ಇದ್ದಿಟ್ಟಿಗಾನ ಊರೆಲ್ಲಾ ಕಲ್ಲುಗಳು ಬೀರ್ದಿರ್ದಿ ಒಂದ್ಕಲ್ಲಾಗ್ಲಿ ಸಿಬಾಯಿಸ್ತುಕ್ಕೋನು .... ರುಸ್ತುಂ. ಆದ್ರೆ ದುಡ್ಡೋದು ಅವನ ಐಬು. ಮೈನೂ, ಗುಂಡ್ನೂ, ಉಕ್ಕು, ಸಿಂಮದಂಗಿ. ಭತ್ತದ್ದೋಡ ತೊಟ್ಟೊಂಡು ಕಾಲ್ಗೆ, ಉಲಿಯಾಸ ಕಟ್ಟಾನೆ ಮೂರು ಗಲ್ವೀ ಮುಂದೂನೂ. ಕುರಿಮರಿಗಳ್ಳ ಬುಟ್ಟೀ ಅಂಗಂಗಿ ಬಾಯಾಗೆ ಕಚ್ಚೊಂಡು ಭರ್ಕಾಯಿಸ್ತಿದ್ದ....ಫೇಕ್ ರಂಗಯ್ಯ!

ಗಡ್‌ಫಾನ್—ಹಾಂ ಬೋರಣ್ಣಾ, ಬಕ್ರಿಯೋಂಕೂ :ದಾತೋಮೆ ಚಾಕ್ ಲೇಕೇ ನನ್ನ ಬಚ್ಚನ್ ಮೆ ದೇಖ್ಯಾಹೂಂ! ಫೇ ರುಸ್ತುಮೋ ಉನ್ ದಿನೋಮೇ...ಈವಾಗ ಹಂಗಿ ಯಾರೂ ಬೋರಣ್ಣಾ ?!

ಬೋರಣ್ಣಾ — ಈಗಲಾ!? ಅಂಚೀಕಡ್ವೀ ಅಂಗಿ ಜಿಮ್ಮ ಇರೋ ಒಣಕಲ್ಲು ನೈಕ್ರೈಲ್ಲಾ ಉಸ್ತಾದುಗಳು .. ಈ ಬೈಸ್ವಲ್ಲಾ ಬಂದೂಕೂ ಬಂದ ಕಾಲ್ದಿಲ್ಲ....ಆದರಿದ್ದೇಕ್ರ....ಜುಮಾರತ್ತು... ಫಾತ್ಯ; ನಮ್ಮಲ್ವೀಲಿ ಮುರ್ತು ಜಾಲೀನೂ ಇದ್ದ....ರಂಗಯ್ಯನೂ ಇದ್ದ. ಪಕ್ಕರ್ ಫಾತ್ಯಾಕೊಡಿಸಿ ಒರಗ್ಬಂದು

...ಕೂತ್ರಿ. “ಇದ್ಯಾಕಿಂಗೇ?” ಅಂದ ರಂಗಯ್ಯ. ಪೀರ್ಸಾಚಾ “ನನ್ನಲ್ಲಿಲಿ ಆಡತ್ತು; ಜುಮ್ಮಾರತ್ ಘಾತ್ಯಾ ತೀರ್ದೊಂದು ದೀಪ ಆರ್ಲಿ ಒರಕ್ಕಂದು ಬಾಕ್ಲಾಕ್ಲೊಂದು ಕೂತ್ಯೊಳ್ಳೊದು. ಗಲ್ವಿಬಳ್ಳಿ ಅನುಮ ಭೀಮ ಇಬ್ಬು ಲಡತ್ ಸದ್ದು ಕೇಳ್ವತೆ” ಅಂದ. ಯೇಳ್ತಾನೇವೇ ಒಳ್ಳೆ ಗರದನ್ನೇಲೆ ಕಂಚಿ, ತೊಡೇಮೇಲ್ ಕೈ, ಬುಜಕ್ಕುಜ, ಲಗಾಯ್ದೊಂದು ದೊಡ್ಡೋಡಿ ಕುಪ್ಪಿ ಅಗೋ ಸದ್ದು ಆಗ್ತಾಯ್ತೆ! ಒಳ್ಳೆ! ನಂಬೈಯಿಲ್ಲ ರಂಗಯ್ಯನ. “ಇದು ಸುಳ್ಳು! ಏನೋ ಇಕ್ರತ್ತು... ಸಾಬೀತಾಗ್ಬೇಕು ಈಗ!” ಅನ್ನೊಂದು ಒಂದೇ ಗುದ್ದು....ಬೀಗ ಸಲಾಕೆ ಸಮೇತ ಬೂಪ ತಿರುಗ್ತಿ ಎಸ್ತು ಒಳಕ್ಕುಗ್ತೆ! ಬೆದ ರೊಂದು ನಿಟ್ಟುಸು ಬುಡ್ತಾ ಕೂತ್ಯೊಂಡಿದ್ದ ನಮ್ಮಿವೇಗೆ ಕೇಳ್ವಂತು ಒಂದೆಳ್ಳು ನಿಮಿಸ್ತಲ್ಲಿ ಒಂದ್ವಿರು....ರಂಗಯ್ಯನು “ಅಯ್ಯೋ” ಅಂತ. ಬೆಂಕಿ ಕಡ್ಡಿ ಗೀಚೊಂದು ಒಳಕ್ಕುಗ್ಗಿದ್ದ. ದೀಪ ಅಚ್ಚಿದ್ದ. ಸುತ್ತುತ್ತ ನೋಡಿದ್ರೇನೋ ಯಾವಾಗ್ಲೂ ಯಂಗೋ ಅಂಗೇ! ಮಲ್ತುಂಬ ಇದ್ದಡೇನೇವೇ. ಅಕಾಡ ಲಾಲ್ ಮಟ್ಟೇ ತುಂಬ ಬಾರ್ ಬಾರ್ ಅಗ್ಗ ಎಜ್ಜೆಗ್ಗು ಅನುಮಂತಂದು ಬೀವ್ವೇನಂದು. ಅಲ್ಲೆ ಅವರಿಬ್ಬರ ಮೆಟ್ಟಿದ ಕಡೆಯಲ್ಲಾ ಬಿದ್ದ ಅಕ್ಕಗ್ಗು. ಆದ್ರೆ ಯಾವ ಜುಮ್ಮಾರತ್ಯೂ ಇಲ್ಲದ್ದು ಒಂದು, ನನ್ನಲ್ಲಿಲಿ, ಗೋತ ಆಕ್ಲೆ ಸಾಡ್ಲೆ ಮೂಲೇಲಿ. ಯೆಣ! ರಂಗಯ್ಯೆಣ! ಬಾಯ್ತುಂಬ ರಕ್ತ! ಎದೆ ಎಲುಬೆಲ್ಲಾ ಚೂರ್ಚೂರು! ಅಂಗಾತ ಬಿದ್ದನ್ನೆ. ಅವನ್ನೇಲೆ ಬೆಟ್ಟ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಎಂಗೋ....ಅಂಗೆ! ಇನ್ಯಾರೇನು ಮಾಡೋದು! ಪ್ರೇಲೀಸ್ ಬಂದ್ರ ಯೇನು ಡಾಕ್ಟು ಬಂದ್ರ ಏನು! ಗಲ್ವಿ ಗಲ್ವೀನೆ! ಸಾಕ್ಷಿಗಳು ಒರೆ. ಒಳಕ್ಕುಗ್ಗೋನು ಯೆಣ! ಗಲ್ವಿಲಿ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ! ಮುಚ್ಚೊಂದೋಯ್ತು. ಆದ್ರೆ ದರಣ ಯೋರು ತನ್ನ ಗಲ್ವಿ ಕಲೀಫ ನನ್ನಲ್ಲಿಲಿ ಸತ್ತಾಂಬೊ ಸೇಡು ಇಟ್ಟೊಂಡು ....ಕೇಸಾಕ್ತು ನನ್ನೇಲೆಲ್ಲಾ. ಊರಲ್ಲಾ ಅವರ್ದಡೆ.. ಆದ್ರೆ ಕಚೇರೀಲಿ ಕುಲಾಸೆ ನಾವೆಲ್ಲಾ. ಆದ್ರೂನೂನೆ ಮೂವತ್ತೊಂಬತ್ತಿನ ಲಾಕಾಪ್ ನಲ್ಲಿದ್ದ ನನ್ನಲ್ಲಿಯೋರೂ ಕಸಾಬ್ ಮುರ್ತಿಜಾಲಿ ಗಲ್ವಿಯವ್ರ. ಒಟ್ಟುಪ್ಪತ್ತೊಂಬ ತ್ತನ ಮನೆ ಮಕ್ಕೂ ಮರೀ ಬುಟ್ಟು....ಒಬ್ಬನ ಸಾವ್ಗೆ ಮೂವತ್ತೊಂಬತ್ತನ ಗಲ್ಲೋಗ್ಗೇವೇ ಅಂಬೋ ಎದರ್ಕೇಲಿ ನಡುಗ್ತ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಲಾಕಪ್ ನಲ್ಲಿ. ಊರುರೇ ದರಣಯ್ಯನ ಕಾಲಿಗ್ಗಿದ್ದು ಬೇಡೊಂಡ್ರಾವೆ ಕೇಳವಲ್ಲ. ದುಡ್ಡು

ನೀರು ಸುರಿದಂಗೆ ಸುರಿದು....ಮದರಾಸ್ ಕಡೆಯಿಂದ ಲಾಯಿಗಳ್ ತನ್ನಿ....
 “ನನ್ನಲ್ಲಿ ಫೇರ್ ರಂಗಯ್ಯ ಸತ್ತದ್ದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮಿಬ್ಬ ಗಲ್ವಿನೆಲ್ಲಾ ಗಲ್ಲ ಗೆ
 ಸಾಗಿದ್ದೆ ಗಂಡ್ವಲ್ಲಾ ನಾನೂ”ಂತ ನೀರು ಸುರಿದಂಗೆ ದುಡ್ಡುಮ್ ನಡಸ್ತ
 ಮೊಕದ್ದಮೆ. ದೇವ್ರು ಏಟು ಐಸ್ವರ್ಯ ಕೊಟ್ಟು....ಮಕ್ಕುಮರ್ಯಾನು
 ....ತನ್ನಂಗೆ ಮಕ್ಕು ಮರಿ ಇರೊ ಗರಿಬರವೇಲೆ ರೋಪ ಕಟ್ಟುಮ್!
 ದೇವರ್‌ದಯ....ನಮಗ್ಗಾವೆ ಸಾಕ್ಷಿ....ಸೆಷನ್ ಕೋರ್ಟ್‌ಲ್ಲ. ಕಾಲಿಗಲ್ಲಿ....
 ಒರಗ್ಗಾವು. ಒಳಕ್ಕು ಗೊಡಿನೊಬ್ಬ!....ಯೆಣಾನ ಅಚ್ಚಾಪಿಮಾಡ್ ಪರಂಗಿ
 ಡಾಕ್ಟು....‘ನೂರನ ಮಲ್ಪಿದ್ದಿದ್ರು ಇಂಗ್ಲಿಯಾಕಿಲ್ಲ ಈಟು ಗಟ್ಟಾಗಿದ್ದ
 ಮನಸ್ಸನಜಾತಿ ಎಲ್ಪಿಗ್ಗು’ಂತ ಕೈಪೀತು....ಇನ್ನೇನು ಕುಲಾಸ ನಾವೆಲ್ಲಾವೆ.
 ಅವತ್ತಿಂದ ಅದೇನ್ನಿಶಾಚಿ ಯಿಡೀತೊ ದರಣಯ್ಯನ್ನ, ಅವನ್ನಸತನಾನೆ
 ಮಣ್ಣು. ನೆನ್ನೆ ಯೇರ್‌ಗೆ ಆ ಓಣಿ, ಆ ಅರ್ಧಮುರ್ಧ ಸುಂಕದಕಟ್ಟಿ....
 ಮೂವತ್ ಸಲವತ್‌ಜನ ಅಗ್ಲಾ ರಾತ್ರಿ ಎರಡೊತ್ತಾನೂನೆ ಒಬ್ಬ ತುಂಬ
 ಉಂಡು ಕೈತೋಳಿತ್ತಿದ್ದ ಆ ಮನೆ ಯೆಡ್ಲೆ ಅಲ್ಲೆ, ಮೂವತ್ತೊಂಬತ್‌ಜೀವ
 ಓದ ಆ ಮನೆ, ಈಟಿ ಬಾಕಿ.

ಕೆಟ್ಟು - ಅಯ್ಯ ಯೇಮಿ....ಮುಪ್ಪೈತ್ತೊಮ್ಮಿದಿ ಜೀವಾಲು ಫಡ್ವೆನ್ನಾ
 ....ಆ ಯಿಂಟೊಲ್ಲಾ?

ಬೋರಣ್ಣ - ಹೂಂ, ಅದೇ ಕೆತೆ ಯೇಕೋದು ನಾನು.

ಕೆಟ್ಟು - ಯೇಮಿ ಒಕಿಂಟೊಲ್ಲಾ ಮುಪ್ಪೈತ್ತೊಮ್ಮಿದಿ ಪೀನಿಗಿಲಾ!
 ದೇವುಡೇ ಗತಿ! ಗಾಡ್ಲು, ಚಪ್ಪೇದೈತೆ....ವೇಗ್ರ ಚಪ್ಪಂಡ....ಕಥೆ.

ಬೋರಣ್ಣ - ಮೂವತ್ತೆಂಟೆಣಗ್ಗು ಬಿದ್ದಿದ್ದು ಕೇಳಿವ್ವ....ಮನೆಯಿಂದೊ
 ರೊಟ್ಟು ಅಮಲ್ದಾರು ಪಂಚಾಯ್ತಿಯಿಟ್ಟು ತನ್ನೆ ಮಾಡಿ ಮಸಾಣಕ್ಕೋ
 ಮಣ್ಣಿಗೋ ಸಾಗಿದ್ದು ನೋಡಿವ್ವ. ನನ್ನೆ ಬುದ್ದಾಗಿ ತಿಳ್ಳು ಓದ ಮೂವ
 ತ್ತೊಂಬತ್ತೇ ಜಿಫವದೈತೆ ಯೇಳ್ತೀರೋದು ಈಗ. ಇಲ್ಲರೊ ಈ ನಮ್ಮ
 ಸಾಮಣೋರು ಒಬ್ಬೇ ಸಾಕ್ಷಿ....ಒಂದ್ರಾತ್ರಿ ನಮ್ಮಣ್ಣಿದ್ರುಗೇನೇ ಒಂಜೀವ
 ಓದ ನನ್ನತೇಗೆ.

ಫೇಕ್ ರಂಗಯ್ಯ ಸತ್ತು ಒಂದ್ವಾರೊಡ್ಡೆ....ನಾವೆಲ್ಲಾ ಲಾಕಪ್‌ನಲ್ಲೇ ಇದ್ದಿ.... ದರಣಯ್ಯನ ತಮ್ಮನ ಮದುವೆ ಆದ ರಾತ್ರಿ ಮನಿಕೊಂಡವೆ ನೂರಾರ್ ಜನ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಏಳೊತ್ತೂ ಮದವಣಿಗ-ಮದವಣಿಗಿತ್ತಿ, ಬೀಗ-ಬೀಗ್ತೀರು ಆರು ಜನ ಒಟ್ಟಲ್ಲಿ ಯೆಣಗ್ಗು ಬೆಳಕರೀತಲ್ಲವೆ! ಅ ಪ್ಪೂ, ಅಮ್ಮೂ, ತಮ್ಮೂ, ಒಸೆಂಡೀನೂ, ಅವಳಪ್ಪೂ, ಅಮ್ಮೂ, ಮಸಾಣಕ್ಕೆ ಸಾಗಿಸಿದ್ವಾಗ್ಲೇ....ಪ್ರೀಕಂಟದೇವ್ರ ಪೂಜಾರಿ ಬಡ್ಕೊಂಡ! "ಮನೆ ಬುಟ್ಟುಡು ಆ ಮನೆಲಿ ಒಂದ್ರಾತ್ರಿ ಇರ್ಬಾರ್"ಂತ. ದರಣಯ್ಯನಟ ಕೇಳ್ಲಿಲ್ಲ. ಮಾರನೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎಂಡ್ತೀನೂ ಮಗನೂ.... ಒಬ್ಬೇ ಮಗ....ವಾಂತಿಬೇದೀಲಿ ಫಡ್ಡ. ಮನೆ ಬಿಟ್ಟು ಆಮೇಲೆ. ಅಂಗೋ ಇಂಗೋ ಮುವ್ವತ್ತೇಳ್ಳನ ಒಟ್ಟು ತಿಂದದ್ದು ಬಲಿ ಆ ಮನೆಲಿ ಇದ್ದ ಭೂತ. ಆಟೋತ್ಗೆ ದರಣಯ್ಯನೂ ಇಲ್ಲ; ಮನೆ ಯೋರೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರ ದಾಯಾದಿ ಚನ್ನಾಯಪಟ್ಟ! ವಾರಸ್‌ದಾರ.... ಮನೆ ಮಾರಾಕೋಗಿ ಕೊಂಡ್ಕೊಳ್ಳೋರ್ಯಾರೂ ಯಿಲ್ಲೆ ಮನೇಸ್ಕೀಳಸ್ಕೀ ಕೊಂದ. ಅವನಿಡ್ಲದ್ದದ್ದು ಊರು ಮುಂದಿನ ಗಂಧದ ಕಾಶಿಸತಯ್ಯನ ಭತ್ರ. ಭತ್ರದ ಕಾವಲುಗಾರ ಏಳಿದ್ವುಥೆನೆಲ್ಲಾ ನಂಬ್ಲಾರ್ಡೆ ನನ್ನೂ, ಕಸಾಬ್ ಮುರ್ತಿ ಜಾಲೀನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿರೋ ಸೇಕ್ವಾರ್ ಶಾಮಣ್ಣಾವರೂ ಕರಪ್ಪ. ಓದ್ವಿ. ಮನೆ ಕತ್ತೆಲ್ಲಾ ಏಳಿದ್ವಿ. ಆದ್ರೇನು? ದರಣಯ್ಯನ ರಕ್ತ....ಅಟ! ನಂಕತೆ ನಂಬ್ಲಿಲ್ಲ! "ಸಿನ್ಮನೇಗೆ ಸುಂಕದ ಕಟ್ಟೀಂತ ಯಸ್ಸು. ರಾತ್ರಿ ತಂಗಿದ್ರೆ ಒಂಜೀವನಾದ್ರೆ ತಿನ್ನೊ ದೆವ್ವ ಇರೋ ಮನೇ"ಂತ ಏಟೀಳಿದ್ರಾ ಕೇಳ್ವಲ್ಲ. 'ದೇವ್ರಮುಂದೆ ದೆವ್ವಾನೆ?'ಂತ ಅಂದು "ಈವತ್ತು ರಾತ್ರಿ ಆ ಮನೆಲೇ ಮನೀಗೊಳ್ಳೋ ದ್ವಾನು....ನೀವು ಮರ್‌ದುಗಳಾದ್ರೆ ಮೂವ್ವೂ ಬನ್ನಿ! ನೋಡೇಬಿಡೋಣ ಈ ದೆವ್ವದ ಜೂರತ್ನ!" ಅಂತ ಶಾಲೊದ್ಕೊಂಡು ಒಂದ್ವೊಲಿ ಒಂದಿಂಬು, ಇನ್ನೊಂದ್ವೊಲಿ ಒಂದು ಲಾಟಿಂಗು ಇಡ್ಕೊಂಡು ಬಂದೇಬುಟ್ಟು ಬೂಪ! ಈಗ್ಗಾ ವೇನ್ಮಾಡೋದು? ಓದ್ರಾಳಾಗೋಗ್ಗೀರಿತನ್ನೊಂಡು ನ ಮ್ಮ ಟ್ಟಿ ಬಂದ್ಬಟ್ಟೋ ಊರ್ದೆಲ್ಲಾ ಪಿರ್ದಿಪಟ್ಟ ಚನ್ನರಾಯಪಟ್ಟಣದೋಸ್ತೈಲಿ? ಯಿಲ್ಲಾ ಈ ಉಚ್ಚನ್ ಜೊತೆಗೆ ನಾವೂ ಓದ್ವೋ....ನಮ್ಮಲ್ಲೊಬ್ಬ ಯೆಣ ಅಂಬೋದು ಗುಂಡ್ಗೆ ಯೇಕ್ತದೆ. ಆದ್ರೆ ಮಾಡೋದೇನು? ಮರದ್‌ಗಳು ನಾವ್ಕೊವರು ಚನ್ನಾಯಪಟ್ಟಾ ಕ್ಕಾ ಬುಟ್ಟೊಡೋದು ನಂಬುಳ್ಳಾ ಪುರದ ಗೈರತ್ನ !

ಒಂಟಿ ಅವಯ್ಯನ್ ಜೊತೆಲಿ! ಆ ಅವಯ್ಯನ್ ಮನೇಗೆ ಒಗ್ಗುಯ್ಯಗ್ಗೆ ಸೇವೆಯೇ ಸಾಮಾನ್ಯೋರು ಏಳದ್ರು. ಎಂಗೋ ಬಯ, ಸಿಗ ತಪ್ಪಿ ನಿಜ್ವೆ ಮಾಡಿದ್ರೆ ನೇವೇ ಅಪಾಯ, ಎಂಗಾದ್ರವೇ ಅಲ್ಪಚ್ಚೊಂದು ಜಾಗರ್ಟೆ ಮಾಡ್ಚೊಂಡಿಟ್ಟಿ ವೈಯಿಲ್ಲದ್ವೆ ನಮ್ಮನ್ನೇನ್ಮಾಡಿತ್ತು. ಒಂದಿಸ್ಪೆಟ್ ಕಟ್ಟಿ ಇಟ್ಟೊಂದು.... ಪಟ್ಟುಟ್ಟೋ ಇಪ್ಪತ್ತೆಂಟೋ ಆದ್ವ ರಾತ್ರಿ ಕಳೆದೊಡೋಣ ಅಂತೇಳದ್ವೆ ಕ್ಕಂ ಯಾಗಿ ಇಸ್ಪೆಟಾಡ್ವ ಕೂತಿಡ್ವಿವಿ ನಾನೂ ಮನೇತನ್ನೂ ಜೊತೆ, ನಮ್ಮಯ್ಯ ಮುರ್ತಿಚಾಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯೋರು. ಎಲ್ವ ಕರಿ ಕಪ್ಪೆಸೆಟ್ ಆಯಿತು ಅವರ್ಗೆ. “ಇದೇನೋ? ಕಾಸಿಲ್ವಾಟ! ಜೋರಿಲ್ಲ”ಂತ ಮನೆಯಾತ ಜೋರಿದಿಂದ ನಲವತ್ತು ರೂಪಾಯಿತ್ತಿ....ನಾವು ಅತ್ತತ್ತಪ್ಪಾಯಿ ಅಂಚೊಂದು ತಿರ್ಕ್ಕಾ ಪುರು ಮಡಿ ಗಾಡಾಕೆ. ಆಡ್ವ ಆಡ್ವ ಇದ್ದಿ....ಗೆಪ್ಪಿ ಏತಾ ಸಾಮಾನ್ಯೋರೇ.... ಮುರ್ತಿಚಾಲಿ ತಲೆದೂಗ್ವೆ ಆಕಳಪ್ಪ ಅವನ್ನೊಂದಿದ್ರೂಪಾಯಿಗ್ಗೆ ನಮ್ಮಡೆ ತಳ್ಳಿ “ನೀವಾಡ್ವೊಳ್ಳಿ....ಅಲ್ಲಾಹೋ! ಅಲ್ಲಾಹೋ!”ಂತಾ ನೆ ಬಿದ್ವೊಂದು ನಿಜ್ವೆ. ತಿರ್ಕ್ಕಾ ನೂವೆ ಸಾವಿರದ್ವೆ ಮೂವ್ವು ಅಂಚೊಂದು ಆಡ್ವಿಡ್ವಿವಿ.... ಸಾಮಾನ್ಯೋರು ಆಕ್ತಿದ್ವೆ ಒಂದೊಂದೆಲೇಗೂ ಆಕಳಪ್ಪ “ರಾಗ್ವಾ! ರಾಗ್ವಾ!”ಂತ ಬಾಯ್ಗೆ ಚುಟ್ಟಿ ಒಪ್ಪಿಸ್ತಾ....“ದಿನವೆಲ್ಲಾ ಬಿಸುಲಿನಲ್ಲಿ ತಿರುಗ್ವೆ....ನಿಜ್ವೆ ....ನೀವೇ ನೂರೆಂಟು ಆಡ್ವೊಳ್ಳಿ.”ಂತ ಗೊಣಗುಟ್ಟ ಬಿದ್ವೊಂದು, ನಾನು ಕಟ್ಟು ಕಲ್ಲಿ ಕಟ್ ಮಾಡಿಸ್ವೊಂದು ನನ್ನೂ ಮನೆಯಾತನ್ನೂ ಅಂಜಿರೊ ನನ್ನ ಬೆಳ್ಳು — ಭುಜಾನೂ ಸೋತ್ ಬೀಳ್ತಿದ್ವೆ .... ನನ್ನಲೆ ನಿಜ್ವೆಲಿ ತೂಗೋದ್ವೆ....ನೋಡ್ವೆ ಅವಯ್ಯ....‘ಇದೇನಿ ದೆವ್ವ ಇರೋ ಮನೆ ಅಂದಿ ....ನನ್ನೊತೆಲಿ ಬಂದ ನಿಮ್ಮಾವ್ರಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬಾ ನಿಜ್ವೆವೇನಿ ನೀವೂನೂ ತಲೆ ತೂಗಿರೋದು .... ಇದೇನು ನನ್ನ ಬೆದರೋಕೆ ಅಂತ ಮಾತಾಡ್ವೊಂದು ಮಾಡ್ವಿರೋ ತಮಾಸೇನು?’ ಅಂದ. ನನಗ್ಯಾಕೋ ಕಣ್ಣು ಒಂದ್ವೆಡೆ ಕಜ್ಜ ಕಜ್ಜಂಗೆ ಇಳೇತಿದೆ ನಿಜ್ವೆ ಬಾರ. “ಅಲ್ಲಾ ಸ್ವಾಮಿ ಸತ್ವಾಗೂನೂ ನಿಜ್ವೆ. ದೀಪ ಇಳಿಸಿ ಮನಿಕೊಳ್ಳಿ. ನಮ್ಮಂಗೇನೆ” ಅನ್ನೊಂದು ಕಾಲುಗ್ಗೆ ಚಾಚ್ವೆ; ಅವಯ್ಯನು ಕಣ್ಣುಗ್ಗೆ ಕತ್ತೆಕಂಡ ಕೂಸಿನುಕ್ರದಂತೆ ಆಗಿ....ಕೈ ನಡ್ವೆ ನಾಲೆ ತೊದಲ್ವೆ....“ಅಯ್ಯೇ....ಗೌಡ! ನಿಮ್ಮಿ ಮ್ವಲ್ಲಿ ಇದೇನೋ ಪಿತೂರಿ! ದೆವ್ವಾಂತೀರಾ ಮನೇಲಿ ಹತ್ತುವ್ವತ್ತು ಹೆಣಗ್ವು ಬಿಜ್ವೆ ಅಂತೀರ ನಡ್ವಾತ್ರೀಲಿ

ನಂಜೂತೇಲಿ ಬಂದ್ತೀವು ನಿದ್ರೆ ಅಂತ ನಟ್ಟಿ ಬೆದರ್ಸೋಕ್ಕೋಡ್ತಿರಾ ನನ್ನ !
 .....ಬೆದ್ರೋನಲ್ಲ ನಾನು!” ಅನ್ನೊಂಡು ಒಂದು ಸಿಗರೇಟು ಜೇಬಿ
 ಸಿಂದ ತೆಗೆದು ಬಾಯಾಗಿಟ್ಟೊಂಡು ಒಂದೊಂಕೇ ಕಡ್ಡಿ ಗೀಚಿ ನನ್ನಗ್ಗು
 ನನ್ನೋಡ್ತು .... ಕಡ್ಡೀನ ಸಿಗ್ರೇಟ್ಲೆ ಅಚ್ಚಿದ್ದಾಗ್ಲೇನೇವೇ ಅಜಾರ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆ
 ಕಂಚಿನ್ ಸರಪ್ಪಿ ಕದಲಿಸ್ವಂಗೆ ಸದ್ದು ಆಗತೂವೇ ನನ್ನೆಕಾಲುಗ್ಗು ನಡುಗ್ಗು
 “ದೇವ್ರೇ! ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾ! ಇದೇನ್ವಂತೂ! ಕಾಪಾಡಪ್ಪಾ! ನನ್ನಂದೇ!”
 ಅಂತ್ರಿರಲ್ಲೆ ನನ್ನದರ್ಕ್ಕೇಲಿ. ಅಸಯ್ಯೋ ತಟ್ಟಿದ್ದು.....ದೀಪಾಸ್ವಲ್ಪಲೆತ್ತೊಂಡು
 .....“ಕತ್ತೇಲಿ ಸಾಯಿ.....ಮೂರು ಪ್ರಾಣಿಗ್ಗು ನಿದ್ರೆಲಿ ಬಿದ್ದಿರೋವಾಗ
 ನಾನೊಬ್ಬೇ ಇಲ್ಲಿರೋದು ಆಸಿ” ಅನ್ನೊಂಡು....ದೀಪದ್ವಮೇತ.....ಏಳಾಕೆ
 ಮುರ್ದೆ; ಮನೆಮಾಡಿ ಮೇಲ್ನ ದಿವಾನ್ವಾನೇಲಿ ಕೂತಿರ್ದು ನಾವು- ಏಳ್ವಂಗೆ
 ದೀಪದ್ವಮೇತ ಕಿರುಬ ಅಟ್ಟಿದ ಕಡಬಂತೆ ಬಡಬಡಾಂತ ಮಾಡಿ ಮರದ್ಬಟ್ಟು
 ಇಳ್ತೋದ! ಕೋಣೇನೂ ಕತ್ತೆ. ನಾನೂ ಸುಸ್ತು. ಅಂಗೇ ಬಿದ್ದೊಂಡು,
 ಕಣ್ಣು ಬಿಟ್ಟಾಗ ಬೇಕರ್ಪು ಏಟೋ ಒತ್ತಾಗಿತ್ತು. ಸಾಬಿ ಒಂದ್ಕಡೆ, ಇವಯ್ಯ
 ಒಂದ್ಕಡೆ ಇನ್ನೂ ಗೊರ್ದೆ! ಇಬ್ಬರೂ ಜಿಗ್ಗಿ ಎಬ್ಬಸ್ತೆ. ಒಬ್ಬರೊಬ್ಬ ನೋಡಿ
 ನಕ್ಕಿ. ಸಾಬಿ “ಅಂಗಾದ್ರೆ ಯಾರೂ ಸಾಯ್ತಿಲ್ಲ ನಾವು”? ಅಂದ. ಅಟ್ಟಿಲ್ಲ
 ಕೇಕ್ಕಾರ್ಯ “ಮನೆಯಾತ ಎಲ್ಲಿ?” ಅಂದ್ರು. ನಾನು “ರಾತ್ರಿನೇ ಯಾರೂ
 ಸರ್ವಣಿ ಆಡಿಸ್ವಂಗೆ ಕೇಳಿರಾತಲ್ಲ ಎದಕೊಂಡು ದೀಪಾನೂ ಎತ್ತೊಂಡು
 ಕಿತ್ತೊಂಡ ಆಸಯ್ಯ....ಭತ್ತಕ್ಕೇ!” ಅಂದೆ. ಶಾಮಣ್ಣೋರು....“ಆಗಾದ್ರೆ....
 ಈ ಆಸ್ತನೇಗೆ ಒಂದ್ರಾತ್ರಿಯಾದ್ರೂ “ಸುಂಕ” ಕೊಡದೆ ಕಳೆದ್ವಲ್ಲ ಅಂದದ್ದಂ
 ತೋಪ!” ಅಂದ್ರು. ನಾವೂನೂ ಒಪ್ಪಿ ಎದ್ದು ಇಳಿದು ಬಂದ್ವಿ ಮೆಟ್ಟ ಕೆಳಗೆ.
 ಕೊನೇಮೆಟ್ಟು ಮೆಟ್ಟೋ ಅಷ್ಟೊತ್ತೆ ಕಂಬಂಗೆ ನೆಟ್ಟೊಂಡು ಮೂರ್ದನಾನೂ
 ಕಂಡ್ವಿ; ಕೈಲಿದ್ದ....ದೀಪ ಒಂದ್ಕಡೆ ಮುರಿದಿದ್ದ ತಾನೂ ಕುತ್ಲೆ ಮುರ್ದೊಂಡು
 ಬಿದ್ದೊಂದಿದ್ದ ಮನೆಯಾತ್ನ ಯೆಣಾನಾವ!

ಶೆಟ್ಟು - ಅಯ್ಯೋ ಯೇಮ.... ?

ಬೋರಣ್ಣ - ಯೇಮಿಯೇನು ಶೆಟ್ಟಿ....ಕೊನೇಗೂ ಆ ಮನೇಗೆ ಸುಂಕ
 ವಸೂಲೆ ಆಯ್ತು !!

೫

ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞನ ಸೇವೆ

ಗೋಷ್ಠಿ ಗುಡಿ ಸಮೀಪಿಸಿದೆ. ಎಕ್ಕಡ ಜೋಡುಗಳನ್ನು ಇದುವರಿಗೂ ಮೆಟ್ಟು ಮುಂದೆ ಬಿಚ್ಚಿಟ್ಟು ಗುಡಿಯೊಳಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಡೋಪದ್ಧತಿ, ಈ ಹೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಪಂಚಪ್ರಾಜ್ಞರಿಗೆ ತಪ್ಪಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು.

ಮೆಟ್ಟು ಸುತ್ತ ಹತ್ತಿರವರೆಗೂ ಚೊಕ್ಕಟವಾಗಿ ಗುಡಿಸಿ, ಸಾರಿಸಿ ರಂಗೋಲಿಯಿಟ್ಟು ಕೆಮ್ಮಣ್ಣಿನ ಚೌಕಟ್ಟು ಹಾಕಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಮೆಟ್ಟುಗಳ ಅತ್ತಿತ್ತದೇ ರಂಗೋಲಿ, ಇನ್ನು ಕೊಲ್ಲೋ, ಅರಿಸಿದಲ್ಲಿ ತೊಳೆದು ಮುಟ್ಟದಲ್ಲಿ ರಂಗೋಲಿ ಪದ್ಧತಿ!

ಶೆಟ್ಟು—“ಇದೇನು ಇದುವರ್ತೂ ಸಾಧುವಡಿ ಉಂಡಿನ ಕಾಳಮ್ಮ ಈ ಪದ್ಧತಿಯು ವೋಚ್ಚ ಭಾಗ್ಯಮು? ಸಾಬ್ಬ ಇಕ್ಕಡ್ಲೇ ಉಂಡಂಡ. ಲೋಪುನ ಪೋಯಿ ಚೂಸಿ ಚಪ್ಪಾ!” ಎನ್ನುತ್ತಾ ಒಳಯೊಕ್ಕು ಮತ್ತಿರುಗಿ “ಬಾಧಕಂ ಲೇದು ರಾಪೋಚ್ಚನು ಸಾಬ್ಬ. ಮಾರಂತಾನೂ ಅಟ್ಟಿ. ಇಷ್ಟಿಪ್ಪೇ ಯೆವೊ ಬೀಡೀಲು ತಾಗಿ ಪೋಯಿನ ಘಾಟು ಇಂಕ ಉಂದಿ.” ಎಲ್ಲರೂ ಒಳಯೊಕ್ಕು ನೋಡುತ್ತಲು....ಒಂದು ಹೊಸ ಅರಳೇವೇಟೆ ರಾಕೇಕಣವನ್ನು ನಡುವಿಗೆ ಸುತ್ತಿ ಹಣಿಗೆ ಹರಿದ್ರ ಕುಂಕುಮಗಳನ್ನು ಬಿಡು ಶಾಮಂತಿಗೆ ಮುನ್ನಿನ ಹಾರ ವೊಂದನ್ನು ಕೊರಳಿಗೆ ಹಾಕಿ ಅಮ್ಮನನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದ್ದ ಅದ್ಭುತಾಕಾಂಕ್ಷಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಬೆಚ್ಚಿಬಿದ್ದವರಲ್ಲಿ....

ಬಾನ್‌ನಾಹೇಬ್ಬು--ಆಜ್ ಕ್ಯಾ ಕಾಳಮ್ಮ ಬಡಾ ಖದಮೆ ಹೈ! ಮರೋಸ್ ಬಚ್ಚೊಂಕೆ ಮೋಫಕ್ ನಂಗಾ ಥೀಸೋ ಅಮ್ಮಾಕು ಕೊಯ್‌ಕೇ ಲಂಗ ಪೇರನಾಕೆ ಫೋಲೋಕುಂಕುಂಭಿ ರಬೀಂ! ಆಜ್ ಕ್ಯಾ ಮುದ್ದು ಹೈ ಅಮ್ಮಾಕೆ?....ಹಬ್ಬ ಇದಾದೆ?....

ಶಾಮಣ್ಣ--ಹೆಬ್ಬವೇನೂ ಇಲ್ಲ ಈ ಹೊತ್ತು. ಯಾರೋ ಸಾಪ ಹೆಂಗ್ಗೆ ಮಗೂಗೆ ಸಿಡುಬೋ ಗಿಡುಬೋ ಎದ್ದಿರಬಹುದೂ! ಎಂದೂ ಮರೆತ ಮಹಾಕಾಳೇ ಇಂದು ಜ್ಞಾಪಕ ಬಂದು ಅಲಂಕಾರಮಾಡಿ ಹೋಗಿರಬೇಕು.

ಶೆಟ್ಟಿ--ಕಾದಾನುರೆ! ಸಂಕಟಮು ವ್ಹೇಚ್ಚೇತಷ್ಟೇ ವೆಂಕಟರಮಣಾ ಅನ್ನೇದಿ ಮೇಮಂತ. ಸಂಸಾರಮುಲೋ ಸಮಸ್ತಮೂ ಸಲೀಸ್ಸ ಸಲ್ಲುತುಂಡೇ ವೆಂಕೂ ದೇವುಡು ಯಾಲ! ಎವ್ವರು ಯಾಲ! ಮನುಷ್ಯಡು ಚೈಮಾರಿ ಪ್ರೇಯಿನಪ್ಪುಡೇಕಾದ ದೇವುಡುರಾವಲ! ಒಳ್ಳೆ ಬಾಗುಂಡೇವರಕ್ಕು ವೈದ್ಯಡ್ಡಿ ಪಿಲಿಪಿಸ್ತಾರಾ! ಯೇನ್ನಾಬ್ಬು?

ಗಡ್‌ಫೀಖಾನ್-- ಬರೋಬರ್ ಶೆಟ್ಟೀ ನೀನು ಹೇಳಿದ್ದೇ ರೀಕ್. ಆದ್ರೆ ವೈ ಕೈ ದಿಮಾಕ್ ಜೂರತ್ ಗೈರತ್ ಗರಸ್ ಇರೋ ಮರದ್‌ಕೈಲಿ ಆಗದ್ ಕೆಲ್ಲ....ಪತ್ತರನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬನಾಯಿಸ್ತ ಸನಂಕೈಲಿ ಅಗ್ಗೈತೆ ಕ್ಯಾ? ಕ್ಯಾ ಸಾಮಾ ಅಪ್ ಬೋಲಿಯೆ! ಖುದಾಕೆ ಖುದರತ್ ಹೋನಾಚ್ ಹೋನ! ಅಲ್ಲಾಕೆ ಕುನ್ನುಕ್ ಬಗೈರ್, ಕುಚ್ಚು ನಹಿ ಕರ್‌ಸಕ್ತಾಯ್ ಆದ್ರಿ! ತಾಹಂಭೀ ಸಾಮಿ, ಅಯ್ಯ ಪತ್ತರನ್‌ಕೆ ಸನಮ್ನು ಪೂಜ ಕರ್ನೇಮೆ ಕುಚ್ ಮತ್ಲಬ್ ಹೈಕ್ಯಾ? ಇಲಂ ಹೈ ಕ್ಯಾ? ಇನ್ನಾಫ್ ಹೈ ಕ್ಯಾ? ಇಮಾನ್ ಹೈ ಕ್ಯಾ....ಮೈತೊ ಹೈರಾನ್ ಹೂಂ! ಬಿಯಿಜ್ಜತ್ತೆ ನಹಿ ಮೈ ಪೂಘ್ನೇಕ ಸಾಮಿ, ಆಸ್ಸೆ ಸಮಜ್ಜೇಕೇಲಿಯೇ!

ಭಟ್ಟ--ನೀನ್ ಕೇಳೋ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಾಬ್ರೆ ಹೊಸ್ತಲ್ಲ. ಸಾವಿರಾರು ಜನಗ್ಗೆ ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಉತ್ತರ ಇದೆ! ಆದ್ರೆ ಆ ಕೇಳೋ, ಸಾವಿರ ಜನಗ್ಗೆ ಸಾವಿರ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಾವಿರ ರೂಪಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಉತ್ತರಕ್ಕೂ ಸಾವಿರ ರೂಪಗಳು. ಆದ್ರೆ ಒಟ್ಟಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೇನ್ನೂ ಉತ್ತರಾನ್ನೂ ಒಂದೇ ರೂಪಕ್ಕೆ ಇಡಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಕೆ ಮುಂಚೆ....ಒಂದು ಅಸ್ತಿಭಾರ ಬೇಕು....ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳೋನೂ ಉತ್ತರ ಹೇಳೋನೂ....ಅಸ್ತಿಕರಾಗಿರಬೇಕು.

ಶೆಟ್ಟಿ--ಯೇಮಿ? ಆಸ್ತಿ ಉಂಡವಲ್ಲಾ? ಅಯ್ತೆ ಸೇದವಾಳ್ಳ ಗತಿ ಯೇಮಿ? ಮುಂಚೆ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಮಯ್ಯಾ ನೀದಿ! ಆಸ್ತಿ ಉಂಡೇವಾಳ್ಳು ದಾನ್ನಿ

ಅನುಭವಿಂಚೇ ಗಲಾಟೋ ಉಂಡುಗ....ಸ್ಯಾದವಾಳ್ಳ ಗತಿಯೇನು ಅಂಟಿ.
ನೇದವಾಳ್ಳಕೇ ಕದಾ ಪುಟ್ಟೇದಿ ಪರಮಾತ್ಮನು ಯುಗಯುಗಾನ್ಯಾ ?

ಭಟ್ಟು--ಎಗರಾಡ್ಬೇಡಿ ಶೆಟ್ಟಿ. ಶಾಂತಿ ತಗೊಳ್ಳಿ. ಆಸ್ತಿ ಕರು ಅಂದರೆ
ಹಣವಂತರಲ್ಲ. 'ಆಸ್ತಿ' ಅಂದ್ರೆ ...

ಶೆಟ್ಟು--ಗೊತ್ತು ಬಾಗೊತ್ತು . ಎನುಕಲು! ಅಯ್ಯೆ ಎನುಕಲು
ಎಕ್ಕಡಯ್ಯ ಒಟ್ಟೆ ಇಕ್ಕಡ?

ಶಾಸುಣ್ಣ--ಎನುಕೆಗಳಲ್ಲೇ! ಭಟ್ಟು ಹೇಳೋದ್ನ ಕೇಳಿ, ಕಿವಿಗೊಟ್ಟು
ಕೇಳಿ.

ಭಟ್ಟು--'ಆಸ್ತಿ' ಅಂದ್ರೆ ದೇವ್ರಾಂತ ಒಂದು ಪ್ರಾಣಿಯಿಂಥೆ ಅಂತ
ನಂಬೋವೆಲ್ಲಾ ಆಸ್ತಿ ಕರು! "ನನಗೆ ದುಡ್ಡು ಕಾಸು ಗದ್ದೆ ತೋಟ ಬೇಕಾ
ದಷ್ಟಿವೆ! ನನಗ್ಯಾರಿಂದ್ಲೂ ಏನೂ ಆಗಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲಾ"ಂತ ಉಬ್ಬಿ! ಐಹಿ ಕ
ನಪ್ಪರ..." ಈ ಹೊತ್ತಿದ್ದು, ನಾಳೆ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನ ಬಿಟ್ಟು ನಾನೋ ನನ್ನ ಬಿಟ್ಟು
ಐಶ್ವರ್ಯಾನೋ ಹೋಗ್ಬೇಕಾಗುತ್ತೆ" ಎಂಬೋದ್ನ ಹೀದೇನೂ...ತನ್ನೂ
ತನ್ನ ಬಿಟ್ಟು ಒದಗಿರೋ ಐಶ್ವರ್ಯಾನೂ ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ಸುಡೋ ದೇವ್ರ ಒಬ್ಬಿದಾನೆ
ಅಂಬೋದ್ನ ನಂಬ್ದೇನೂ ಇರೋವೆಲ್ಲಾ ನಾಸ್ತಿ ಕರು. ಈಗ "ಅಲ್ಲಾ" ನಲ್ಲಿ
ನಂಬಿಕೆಯಿರೋ ಸಾಬರು, ಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ನಂಬಿರೋ ನಾವು, ಯೆಲ್ಲೂ
ಆಸ್ತಿ ಕರು. ನಾಸ್ತಿ ಕರ ಮಾತು ನಮಗ್ಯಾಕೆ.

ಸಾಬ್ಬು--ಮಾಘ್ ಕರಿಯೆ ನಾವು ಎಲ್ಲೂ ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ. ನಮ್ಮ
ಅಲ್ಲಾಗೂ...ನಿಮ್ಮ ರಾಮ, ಕಿಷ್ಕಾಣೇನೂ ಫರಕ್ ಇದ್ದಾದೆ. ನಮ್ಮ
ಅಲ್ಲಾಗೆ ಜಿಸಂ ಇಲ್ಲ. ಮೈಯ್ಯಿ ಕಣ್ಣು ಮೂಗು ಇಲ್ಲ, ನಿಮ್ಮನು ಕಿಷ್ಕಾಣೆ
ನಾಲ್ಕುಕಾಲು ಎಂಟುತಲೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ಕೈ ... ಅಯ್ಯೆ ಬೇಡೇನಾಲೂಂಕು
ಡರ್ರಾನೇಕೇಲಿಯೆ.... ಬೊಮ್ಮೋಂಕೆ ಹಿಕ್ಕತ್ ..

ಭಟ್ಟು--ಅನ್ಯಾಯ ಸಾಬ್ರೆ! ನೀವ್ತೋರೋದು ಶುದ್ಧ ಅನ್ಯಾಯ.
ನಿಮ್ಮೇವರ ಹಾಗೇನೇನೇ ನಮ್ಮ ದೇವ್ರಾನೇ. ಕೈಯಿಲ್ಲ ಕಣ್ಣಿಲ್ಲ ಕಾಲಿಲ್ಲ ..

ಲೆಟ್ಟು....ಅದೆಟ್ಟೆಯ್ಯಾ? ಸಾಬುಲು ಚೆಪ್ಪೇದಿ ಸರಿಕದಾ. ಬ್ರಹ್ಮಣಿಕೆ ನಾಲುಗು ತಲಕಾಯಿಲು ಲೇನಾ? ಎಷ್ಟು ಡಿಕೆ ನಾಲುಗು ಜೆಯ್ಯಿಲು ಕಾದಾ? ರಾವಣುಡಿಕೆ ಪದಿ....ಉಂಡ್ತಿ ; ವಾದು ರಾಕ್ಷಸುದು ..... ಕುಮಾರುನಿಕೆ.... ಸಾಬ್ಲೂ ಏನಾ ಸಹವಾಸನುಲೋ ಮನದೇವತುಲಪೈನ ಮರ್ಯಾದನೇ ಪೋತುಂದಿ....ಕೊಮಾರಸ್ವಾಮಿ ದೇವುಡುಗಾರಿಕೆ ಆರು ತಲಕಾಯಿ.. ವದನ ಮುಲು ಕಾದಾ? ಇದಂತ ಮಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೆದರಿಚ್ಚೇದಾನ್ಕೇ ಕಾದಾ.... ಏರ್ಪಾಡಯ್ಯಿಂದಿ?

ಭಟ್ಟು---ಅದೇ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಶೆಟ್ಟೀ ನಮ್ಮೂನ್ನೂ, ಏರ್ಪಾಡೊಂದ್ರಲ್ಲ... ಅದೇ ಅಸ್ತಿಭಾರ ನಮ್ಮ ಮುನ್ವತ್ತಮೂರುಕೋಟೆ ದೇವತೆಗಳಲ್ಲ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ರಿಗೂ ಮೈಯ್ಯಿ ಕಣ್ಣು ಕಾಲು ಈ ಬಾಬ್ಬಗಳಲ್ಲೂ ಸಿಡುಬಿಗೆ ಕಾಳ, ದುಡ್ಡಿಗೆ ಲಕ್ಷ್ಮಿ, ಸ್ಯಾಸು ಮಾರೋಕೆ ಸರಸ್ವತಿ, ಭಾವಿ ನೀರು ಬತ್ತಿದ್ರೆ ಗಂಗಾಧರ, ಹೀಗೆ ಡಿಸಾರ್ತಮೆಂಟ್ ಡ್ಯೂಟಿ ಹೇರಿದ್ದೆಲ್ಲಾ ಏರ್ಪಾಟು ಆದ್ರೂನೂವೆ... ಈ ಮನುಷ್ಯ ರೂಪ ಧರಿಸಿರೂ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಮನುಷ್ಯನೇ ಹುಟ್ಟೋಕೆ ಮುಂಚೆ ನೀವು ಹೇಳಿದ ವಿಕಾರ ಆಕಾರಗ್ಗು ಇಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸರ್ವತ ಗಳ್ಳ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ದೇವು ಮೈಲುದ್ದ ಕೈಕಾಲು ಇಟ್ಟೊಂದ್ ಧಾಂಡಿಗನೂ ಅಲ್ಲ... ಚೀಮೆ ಚಿಗಟಾನ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಅದೇ ದೇವು ಕ್ರಿಮಿನೂ ಅಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಆಸೆಯೆಂಬೋದು ತಜ್ಜನ್ತ. ತಜ್ಜನ್ತವೇನೂ-ಅವನ ಜನ್ಮಕ್ಕೇ ಕಾರಣ! ಈ ಅಲೇನ ತೀರಿಸಿದ ಪರಮಾತ್ಮನ್ನ ತನ್ನಿಷ್ಟದ ಪ್ರಕಾರ ತನ್ನನನ್ನಲ್ಲಿ ತಾನೆ ನಿರೂಪಿಸ್ಕೊಳ್ತಾನೆ. ವ್ಯಕ್ತಿ ತನಗೆ ಬಣ್ಣ ಬಳಿಯೋಕೋ ಕಲ್ಲು ಕೆತ್ತೋಕೋ ಬಾಯಿಂದ ಹೇಳೋಕೋ ಹಾಡೋಕೋ ತಿಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಚಿತ್ರ ಒಂದು ಪ್ರತಿಮೆ ಒಂದು ಭಾಷಣ ಒಂದು ಗೀತೆ ಇವುಗಳಿಂದ ಚಿತ್ರಿಸ್ಕೊಳ್ತಾನೆ ತನ್ನ ಧೈಯದ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ. ಸಾಬ್ಬು ಅಲ್ಲಾಗೆ ರೂಪವಿಲ್ಲಂತ ಎಷ್ಟು ವಾದಿಸಿದ್ರೂ...ಕಣ್ಣುಚ್ಚೊಂಡು ಅಲ್ಲಾನ ಅವರು ಧ್ಯಾನಿಸಿದ್ರೆ ಮುಖಮೋರೆ ಯಲ್ಲಿದ್ರೂ....ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಬೆಳಕಿನ ಹಾಗಾದ್ರೂ ಕಂಡೇ ಬರುತ್ತೆ ಅವರು ಮುಚ್ಚಿದ ಕಣ್ಣಿಗೆ. ಆದರೆ ಮಕ್ಕಳು ಬೆದರಿದ್ರೆ 'ಅಪ್ಪಾ!' 'ಅಮ್ಮಾ!'ಂತ ತಂದೆತಾಯಿಗ್ಗೆ ಹತ್ತಿರ ಓಡಿಬಂದ ಹಾಗಾಗ್ಲೀ ತನ್ನಗೂಂತ ಆಡಿಸಿದ್ದ ಗೊಂಬೆ

ಮುಂದೆ 'ಅಮೃತ! ಮೃತದ ಗೊಂಬೆಯ ಸರಿಮಾಡಿದ್ದು' ಅಂತ ತಾಯಿ ಹತ್ತ ಓಡುವ ಹಾಗೆ... ಈ ಹೊತ್ತು ಮಗು ಸಿಡುಬಿದ್ದು ನರಳೋದನ್ನು ನೋಡಿ.... 'ಅಮೃತ! ಮಹಾಕಾಳಿ!... ನನಗಿರೋದು ಒಂದು ಕುಪ್ಪಸದ ಖಣ ನನ್ನ ಕೈಲಾಗೋ ಅಲಂಕಾರ ಇಷ್ಟೇ. ಇಷ್ಟಲ್ಲೇ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು ನನ್ನ ಮಗುನ ಸರಿಮಾಡ್ತಿದ್ದಾ 'ಂತ ಯಾವತ್ತಿಗೂ ಈ ಹೊತ್ತಿನಲಂಕಾರ ಅಮ್ಮನಿಗೆ ಮಾಡಿ ಹೋದದ್ದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ, ನ್ಯಾಯವಿಲ್ಲ, ನಾಟ್ಯ.... ಆದ್ರೂ ನಂಬಿಕೆ ಯಿದೆ. ಆಶೆ ಇದೆ. ಮಮತೆ ಇದೆ. ನೀವು ಧ್ಯಾನಿಸೋ ಅಲ್ಲಾಗೆ ಕೈಕಾಲಿಲ್ಲದ್ರೂನೂವೆ.... ಆತ ರಹಂ ಅಂತಿರಲ್ಲ, ಆ ಕನಿಕರ ಮಮತೆ, ಆತ ಇಷ್ಟರೂ ನಿಮಗೆ ಕೈಕಾಲಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲೇ? ಕಣ್ಣುಗಳು ಇವೇ ಅಲ್ಲೇ? ಹೀಗೇ ನಾಟ್ಯ ತನಗಿಷ್ಟವಿದ್ದ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ತನ್ನಿಷ್ಟದ ಪ್ರಕಾರೇನೇ ರಚಿಸ್ತುಕೊಳ್ಳೋ ಅಭ್ಯಾಸ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ತತ್ತ್ವಭಾವ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತಿನಿಗು ಬರೀ ಕಲ್ಲು ಮಣ್ಣಾದ್ರೂನೂವೆ ಅಪುಗುಗಿರೋ ಯೋಗ್ಯತೆ ಅಪುಗು ಪೂಜೆಮಾಡೋ ಭಕ್ತನ ಯೋಗ್ಯತೆನೇ ಅಲ್ಲೆ.... ಬರೀ ಕಲ್ಲಿಗೆ ನಮಗಿಲ್ಲದ ಬುದ್ಧಿನೂ, ಶಕ್ತಿನೂ, ಏನೂ ಇಲ್ಲ.

ಕೆಟ್ಟು- -ಅಯ್ಯೋಯ್ಯೋ. ದೇವಂಥಂತ.... ಮೇಮ್ಲೆ ಮೇ ಜೇಮ್ಲೆನಿ ದೇವಂಥಾ, ಏ ಬೋರಣ್ಣಾ ಅಂತಾ ವಿನಿ ಉಕ್ಕುಂಡಾವೇ?

ಬೋರಣ್ಣ- -ಅಲ್ಲ ಸಟ್ಟು ಗುಡಿ ಮನಸರೇ ಕಟ್ಟಿದ್ದು. ಯಿಗ್ರಾನೂ ಕಲ್ಲು ಕುಟಿಗ ಕಡೆದದ್ದು. ಆದ್ರೂನೂವೆ.... ಕಡೆದ ಕಲ್ಲೊಂಬಿನ, ದೇವ್ರಂತ ಅತ್ತೆ ನಗ ನಂಬ್ಬ ಮೇಲೆ ಇರೋದು ಜೀವಾಳ!

ಶಾಸ್ತ್ರೋಪನಿಷತ್- -ಗುಡೀಂತ ಕಟ್ಟಿ ಒಂದು ಪ್ರತಿಮೆಯ ಸ್ಥಾಪನೆ ನಾವಿರಬಹುದು ನಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಆ ಪ್ರತಿಮೆಯ ಪೂಜೆಮಾಡ್ತ ಬಿಟ್ಟಿರೋದ್ರೆ ಸುರ ತಪ್ಪು ವಾದಿಸಿದೀರಲ್ಲಾ ನೀವು. ಚಿಕ್ಕದೊಂದು ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿ ವಿಗ್ರಹ ಅತ್ಯುಚಿತ ಯತ್ಯುಚಿತ ಬೆಳ್ಳಿಲಿ ಮಾಡಿದ ಗಣೇಶ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಈಶ್ವರ ರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಕೆಳಗೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸರಸ್ವತಿ ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮೇಲೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮೋಜ ಹಾಕೊಂದು ಬಣ್ಣದ ಕಾಲ್ಟೀಲ ಬಣ್ಣದ ಪರಟು ಒಣ್ಣಿದ ಅರ್ಥ ಪರಾಯ ತಲೆ ಕೃಷ್ಣ

ಬಾಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಿಗರೇಟು ಇಟ್ಟುಂಡಿರೋ, ಒಬ್ಬ ಈ ಕಾಲದ ಮನುಷ್ಯನ ತಸ್ಪೀರ್ ನಾನು ಹೇಳಿದ ಪ್ರತಿಮೆಗಳ ಮೇಲೆ ತಗಲುಹಾಕಿ ಹಗಲೂ ರಾತ್ರಿ ಅಲ್ಲೆ ಒಂದೊಂದು ಪುಣ್ಯ ದಿವಸಾನೂ ಮೊದಲು ಆ ತಸ್ಪೀರಿಗೆ ಪೂಜೆ ಮಂಗಳಾರತಿಯಾಗಿ ಆ ಮೇಲಿನೇವೇ ಕೆಳಗಿರೋ ದೇವರುಗಳಿಗೆ ಮರ್ಯಾದೆ ಈಗಿನವರೂ ಆಗಿದೆ; ನನ್ನೊಂಟ್ರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರ ಮನೇಲಿ, ಅಂದ್ರೆ ನಂಬೀರ ನೀವುಗ್ಗು ?

ಶೆಟ್ಟಿ—ಯೇನಿ ? ದೇವುಂಡ್ಲಾ ಪ್ರತಿಮೆ ಪಟ್ಟಿ ದಾನ್ನ್ ಪೈನ ಮೋಜಾ ವೇಸ್ಪೋನಿ ಕ್ರಾಪು ಚೇಸ್ಪೋನಿನ ಮನುಷ್ಯನಿ ತಸ್ಪೀರಿನಿ ಪೂಜೆ ಚೇಸೇದಾ ? ಅದೀನೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣುಲು ಇಂಟೊನಾ ! ಪಾತಕಮಯ್ಯಾ, ಮಹಾಪಾತಕಮು ; ಕುಲಕುಲಮೇ ಕಾಲಿಪೋವನು. ಇಂಟಾಡಿದಿ ತಾಲಿ ತಾಲೀನೆ ಪೀಕಿಪೋವನು.

ಶಾಮಣ್ಣ—ಅದೇ ನಂಬ್ಬೆ ಅನ್ನೋದು. ಈ ಮನೆ ಇಂಟಾಡಿದೀ ಅಂದ್ರಲ್ಲಾ ಆಕೆಗೆ ಇಷ್ಟು ದೇವರುಗಳು ಇದ್ರಾವೆ ತಾಲಿ ಕಿತ್ತೊತ್ತಿದ್ದ ಅಪಾಯಾನ ತಪ್ಪಿ ಮಾಂಗಲ್ಯ ರಕ್ಷಿಸಿದ ಅವನು, ಅವನ ರೂಪ ವೇಷ ಹೇಗಿದ್ದ್ರೂ ನೂವೆ ಸತ್ತ ಸತ್ಯವಾನನ ಪ್ರಾಣಗಳು ತಿರುಗಿ ಕೊಟ್ಟ ಯಮನ ರೂಪ ಎಷ್ಟು ಘೋರವಾಗಿದ್ದ್ರೂ ಆತ್ಮೇ ತನ್ನ ಸರ್ವಸ್ವಾಂತ ಸಾವಿತ್ರಿ ನಂಬಿದಹಾಗೆ.... ಈಕೇನೂ ಆ ತಸ್ಪೀರ್ನಲ್ಲಿ ನಂಬ್ಬೆ ಯಿಟ್ಟಿರೋದು ಆಶ್ಚರ್ಯವೇ ? ತಪ್ಪೆ ? ಯೇನ್ರಾಬ್ಬೆ.

ಖಾನ್ ಸಾಬ್ - ಯೇತೊ ಮೊಹ್ಬಬತ್ ಕೀ ಬಾತ್ ಹೈ....ಉಲ್ ಸತ್ ಕೀ....ಭರವಸ್ ಕೀ ಬಾತ್ ಹೈ....ಹೇಳಿ ಹೇಳಿ....ಕಾನಿ ಹೇಳಿ !

ಶೆಟ್ಟಿ ಕಥನಾ ?.... ಚಪ್ಪಂಡ....ಯಮಧರ್ಮುಡು ಎಕ್ಕಡ ! ಮೀರು ಚೆಪ್ಪೆ ಕ್ರಾಪ್ ಚೇಸ್ಪೋನಿ ಮೋಜವೇಸ್ಪೋನಿ ಸಿಗರೇಟ್ ಕಾಲ್ಟೇ ಚೆನ್ನೋಡು ತಸ್ಪೀರು ಎಕ್ಕಡ....ವಾಣಿಕಿ ಪೂಜಾಂಟಿ ಯೇನಿ....ನಾಕೇನಿ ಮಂದಟ್ಟಾ ಲೇದು ! ಅಯ್ತೇನೂ ಚಪ್ಪಂಡ ! ಕಥೆ. ಒಕ್ಕೇಮಾಟ ! ನೆನ್ನ ಮೊನ್ನೆ ಏಕಟ್ಟು ರಕ್ತಂ ಕಾರ್ತ ದಯ್ಯಾಲು ಈ ಕಥಲೋ ಒಚ್ಚೇದೈತೆ.... ನಾಕೇನಿ ಭಯಂ ಲೇದು....ಅಯ್ತೇನೂ ನೆನ್ನ ರೆಯ್ಯಿ ಒಕ್ಕ ಕಲಗಂಟಿನಿ ! ಗೊಂತ

ಕೋಸ್ತೋನಿ ರಕ್ತಮುಕಾರ್ತು ಗೆಜ್ಜಲು ಕಟ್ಟಿನ ಕಾಳೋ ಕುಲುಕ್ತಾ ನಾ ಬಾದ
ಗಿಲ್ಲುಲೊ ಕುಟ್ಟಿ ಆದ್ತಿ ಸಾಬ್ಬು ಚಪ್ಪಿನ ಗೂಬ್ಬೆನ ನಿಶ್ಚಿಕ್ಕನಿ....ಮುದ್ದು
ಕದ್ದು....ಅನಿ ಪಲ್ಲವಿ ಪಾದ್ತಾ ಒಕಗೋಸಾಯಿವೆನಕ “ನಿಧಿನಿಧಿ” ಅನಿ
ತಾಳಂ ವೇಸ್ತ ಮಾಯಿಂಟಿಕೊಟ್ಟಿ....ನಡು ರಾತ್ರಿಲೊ ‘ಓಟ್ಲ ಪುಟ್ಟಪ್ಪು,
ಅಂಗದಿನಿಂಚಿ ಮೆಂತ್ಯಲು ದೋಸ ಕೊತ್ತಿಂ ಚಪ್ಪಿ ಇಸ್ತೇ ತೆಪ್ಪಿಚ್ಚೆಸ್ತಾನ,
ಲೇಕಾಪೋತೆ ನೀ ಗೊಂತ ಪಿಸುಕುತ್ತು?’ ಅನಿ ನನ್ನ ದಬಾಯಿಂಚಿನ
ಏಕಟ್ಟು ಕಲಲೊ ಚೂಸಿ....ಕಿಲ್ಲಿ ಮಾಯಿಂಬಾಡಿದಿ, ಮಾಸಿಲ್ಲೋದು....
ಬಳ್ಳಾರಿ ಬೋಯಿಲು ಅಂದ್ರಾ ಒಜ್ಜೆನಮಾಟ್ಟು ನಾಕಿ ಗಾಬರಿ ಪೋಯಿ....
ಇಂಕಮಾಟ ಗುಡ್ಡೊ ದಯ್ಯಾಲ ಕಥೆವಿನ್ತಾದು ಅನಿ ಮನಸು ಗಟ್ಟೀಸ್ತಾಂಚ್ಚಿ.
ನೇನೇಮಿ ಪಿರಕಿಕಾದು. ಅಯ್ತೇನೂ ನಡುರಾತ್ರಿಲೊ, ರಕ್ತಮು ಕದ್ದು
ಮುದ್ದು ಕದ್ದು ಅನಿ ಗೂಬ್ಬೆನ ಎಕ್ಕೊನಿ ವೆನಕೊಗ ಪೈರಾಗ ನಿಧಿನಿಧಿನಿ
ತಾಳಮು ವೇಸ್ತ ನಿಧ್ರೆಲೊ ಒಪ್ಪು ಒಕ್ಕುಡಿಡಿ....ಯಿನಪು ಗುಂಡಿಗ ಉಂಡಿನ
ಮೊಗವಾಡುಕೂ....? ಶಾಮಣ್ಣಗಾರು ಈ ಮೂ ಕಥೆಲ್ಲಾ ದಯ್ಯಾಲ
ಗಿಯ್ಯಾಲ ಯೇಮನ... ?

ಶಾಮಣ್ಣ -ಜಿವ್ರನೇಡಿ ಶೆಟ್ಟ. ವೆನ್ಪು ಪಿರಾಚಿ ಯೇನು. ಇಲ್ಲ
ನನ್ನರೇಲಿ ಕೇಳಿ.

ಶಾಮಣ್ಣನ ಕಥೆ

ಬಹಳ ದಿನದ ಮಾತಲ್ಲ. ಈಗೀಗ ಐದು ವರ್ಷದ ಮಾತು ಕ್ಯಾತ್ನಂವು
ಅಂತ ಕೇಳಿರಬಹುದು. ತುನುಕೂರು ಡಿಸ್ಪಿಕ್ಟು. ಅಲ್ಲ ಕೂಪ್ಪು ನನ್ನ
ತಂಗೀನ. ಅಸ್ತಿ ಪಾಸ್ತಿ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆ ಅಳಿಯನಿಗೆ. ಒಬ್ಬನೇ ಮಗ
ತಂದೆಯಿಲ್ಲ; ತಾಯಿ ವೆಸರಲ್ಲೇ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ನಗದು ಇಟ್ಟುಟ್ಟು ಹೋದ
ತಂದೆ, ಅಳಿಯನ ಚಿಕ್ಕಂದಲ್ಲ. ಸಂಬಂಧ ಒದಗಿದ್ದು ಬಲು ಅದೃಷ್ಟ ನಮಗೂ
ನಂತಂಗೀಗೂ. ಅಳಿಯ ವೈಮುಖ ಬಣ್ಣ ಗುಣ ಅಚ್ಚುಟ್ಟು....ಅಲ್ವೆ ಮಗು
ಹಾಗೆ ಸ್ವಭಾವ. ಇನ್ನೂ ತಾಯಿನೋ ಹೆಣ್ಣು ಹೆತ್ತೋಳಲ್ಲ....ಸೂಪೆ ಅಂದ್ರೆ
ಪ್ರಾಣ .... ಮದುವೆ ಯಿರಲಿ, ಪ್ರಸ್ತವಿರಲಿ, ಅದಲ್ಲ ಕಥೆ. ತಂಗಿ ಅರು ತಿಂಗಳ

ಗರ್ಭಿಣಿ. ತವರು ಮನೆಗೆ ಪ್ರಸವಕ್ಕೆ ಕರೆತರೋಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಿ ನಾನೂ ನಮ್ಮಮ್ಮನು ಕ್ಯಾತ್ನಂದ್ರಕ್ಕೆ. ಇಳಿದದಿನ ಸುಬ್ರಾಯನಪ್ಪ. ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಮನೆಮಠ ಹೊಲ ಗದ್ದೆ ತೋಟ ಮಗನಿಗಿದ್ದಾನಾವೆ....ನನ್ನ ತಂಗಿ ಅತ್ತೇಗೆ ನಗದು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿದ್ದ ಗಂಡಾಂತ.... ದೇವ್ರದಿಂಡು, ವ್ರತ-ನಿಯಮ ಯಾತ್ರೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ನಂಜ್ಜೆ ಆ ಚಿನ್ನದಂಥ ಹೆಂಗಸಿಗೆ. “ಮಗನಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟಿದೆ! ನಾನು ಇಡಬೇಕಾದ್ದೇನೂ ಇಲ್ಲ! ಇವೆಲ್ಲ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಸದುಪಯೋಗಮಾಡಿ.... ಇವರ ಸೇರೋ ಬಗೆ ಹುಡುಕೇನೆ” ಅಂಬೊ ಅಭಿಪ್ರಾಯಾನ ಮುಂದಿಟ್ಟೊಂಡು ಕಾಶಿವಿಶ್ವೇಶ್ವರನ ದರ್ಶನವಾಯಿತು, ಕಂಚಿ ಕಾಮಾಕ್ಷಿ ದರ್ಶನವಾಯಿತು! ರಾಮೇಶ್ವರದಲ್ಲಿ ರಾಮಪ್ರತಿಷ್ಠಿಸಿದ ಸಹಸ್ರ ಲಿಂಗಕ್ಕೂ ಸಹಸ್ರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅರ್ಚನೆ ಆಯಿತು. ಅಲ್ಲೆ ಮಧುರ, ದ್ವಾರಕೆ, ಹರಿದ್ವಾರ, ಗಯ ಈ ಬಾಬುಗಳೂ ಆಯ್ತು. ಇನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೊತ್ತು ಚಿನ್ನದಲ್ಲಿ ನಾಗಸರ್ಪ ಮಾಡಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ದಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾಯಿತು. ನಾನು ಹೇಳಿದಾಗೆ, ನಾನೂ ನಮ್ಮಮ್ಮ ನಮ್ಮ ತಂಗೀನ ಪ್ರಸವಕ್ಕೆ ಕರೆತರೋಕೆ ಹೋದದ್ದು. ಏತನ್ಮಧ್ಯೆ ಇನ್ನೊಂದು ಉಪಕಥೆ. ನನ್ನ ಹೆಸರು ಶಾಮಣ್ಣ. ಮೆಟ್ರಿಕಲೇಷನ್‌ವರೆಗೂ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ನಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದ ನಾನು ತಂದೆ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚೋತ್ತೂ ಸ್ಕೂಲುಬಿಟ್ಟು ನನ್ನ ಜೀವನೋಪಾಯಾನ ನೋಡ್ಕೊಳ್ಳೋಕೆ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬಂದೆ. ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ನನ್ನ ಹೆಸರು ಟಿ. ಎ. ಶಾಮಣ್ಣ. ಟಿ. ತಾವರಿಕೆರೆ, ಎ. ನಮ್ಮ ತಂದೆ ಹೆಸರು ಅತ್ತಿ. ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಶಾಮಣ್ಣ. ಅವನೂ ಟಿ. ಸೆ ತರೀಕೆರೆ, ಮಲ್ನಾಡುಕಡೆ. ಭಾಗ್ಯವಂತರ ಹೆಸರು; ಕಾಫಿ ಎಸ್ಟೇಟು ಇತ್ಯಾದಿ. ಬಿ.ಎ. ನೂ ಪ್ಯಾಸ್ ಮಾಡಿ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಅಂತಾರಲ್ಲ ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಲಾಖೆ, ಆ ಬಾಬತ ನಲ್ಲಿ ಕೆಲ್ಸ ಕಲೆಸ್ಕೊಂಡು ತಿರುಗಿ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಒಂದು ಧಾನ್ಯ ಸಸ್ಯಾದಿಗ್ಗೆ ಕಾಫಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಇತ್ಯಾದಿಗ್ಗೆ ತನಗೂ ತನ್ನ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಇರುವವರಿಗೂ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಿಸ್ತಾ ಇದಾನೆ. ಈಗ ತಹಲ್‌ವರಿಗೂ ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಶಾಮಿ, ಇಬ್ಬರು ಹತ್ತತ್ತಲೇ ಕೂತ್ಕೊಳ್ಳೋದು, ಅಲ್ಲೆ ಭಾಗ್ಯವಂತನ ಬಡಾಯಿ ಅನನಿಗಿಲ್ಲ. ಒಡತನದ ಬೆದರಿಕೆ ನನಗಿಲ್ಲ ಹೀಗೋಹಾಗೋ ನಮ್ಮಿಬ್ಬಿಗೂ ಅದು ಹೇಳೋಕೆ ಅಸಾಧ್ಯ.... ಅನ್ನೋನ್ಯ, ಸ್ನೇಹ ಅಂತ

ಅಂತೇವೇ ಹೊರ್ತು ಇವೆಲ್ಲಾನ್ನೂ ಮೀರಿಸಿದ ಒಂದು ಬಾಂಧವ್ಯ ನಮಗೆ. ಕಥೆ ಯಾಕೆ ಬೆಳಸಬೇಕು. ಮೆಟ್ರಿಕಲ್‌ರೇಷನ್ ಮುಂಚೇನೇವೇ ಮನೇ ಬಂದು ಸೇರಿದೆ ನಾನು. ಶಾಮಿನೊ ಹಾಸನದಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರು, ಬೆಂಗಳೂರಿಂದ ಮದರಾಸು. ಅಲ್ಲಿ ಬಿ.ಎ. ಆಗುತ್ತೂಯಥಾಸ್ಥಾನಂ ಪುನಃ ಬೆಂಗಳೂರು, ಹೆಬ್ಬಾಳ. ಆಮೇಲೆ ತನ್ನೂರು ತರೀಕೆರೆ. ಅವನಾಯಿತು ಅವನ ಕಾಫಿ ಎಸ್ಟೇಟು ಆಯಿತು. ಆದ್ರೂನೂವೇ ನೋಡಿ! ಅನ್ಯೋನ್ಯ ಸ್ನೇಹ ಇವುಗಳ್ಳೆ ಮೀರಿಸಿದ್ದೇ ಬಾಂಧವ್ಯ, ನಮ್ಮ ಬಾಲ್ಯಸ್ನೇಹಕ್ಕೆ ಸೂಚನೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆಗಿಂದ ತಿಂಗಳು ತಿಂಗಳೂ ಬಿದೆವೆ ಕಾಗದಗಳು ಬದಲಾಯಿಸ್ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಈಗಿನವರಿಗೂ ಬೆಳೆದಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ರೆ ಈಗ ಹೇಳೋ ಕಥೆ ಈಗಿಂದೀಚಿನದು. ಕ್ಯಾತ್ನಂದ್ರದಲ್ಲಿ ನಾನೂ ನಮ್ಮಮ್ಮೂ ಆರು ತಿಂಗಳು ಗರ್ಭಿಣಿಯಾದ ನನ್ನ ತಂಗಿನ ಪ್ರಸವಕ್ಕೆ ಕರೆತರೋಕೆ ಹೋದದ್ದು ಸುಪ್ರಾಯನನ್ನಷ್ಟೇ ದಿನ, ಅಂತಲ್ಲೇ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದು ನನ್ನ ಕಥೆ?

ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಹಳ್ಳಿ ಕ್ಯಾತ್ನಂದ್ರ. ಬೀಗ್ನಿಮನೆ ಹೂರಿಗೆಲ್ಲಾ ದೊಡ್ಡದು. ಅವತ್ತಿನ ಖರ್ಚು.... ಪೂಜೆ ಪುನಸ್ಕಾರ ಗೋದಾನ ಭೂರಿ ಸಂತರ್ಪಣೆ ಅಲ್ವಿ ಈ ಗಾಂಧಿ ಮಹಾತ್ಮರ ಗಲಾಟೇಲಿ ಹೊಲಗೆಲಿ ಮಾದಿಗ ಕೇರಿ ಇಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಊಟ, ಅಲ್ವಿ ಊರ ಗುಡೀಲಿ ಅಭಿಷೇಕ, ಸಹಸ್ರಾರ್ಚನ, ಏತನ್ಮಧ್ಯೆ ಮನೇ ಪುರೋಹಿತನಿಗೆ ಸುಪ್ರಾಯನ ಸ್ವರ್ಣಪ್ರತಿಮೆ ದಾನ.... ಅಲ್ವಿ ಮುತ್ರೈದೆಯರಿಗೆ ಕಿರಿಗೆ ಕಣ ದಾನಕ್ಕೂ, ನಮ್ಮ ತಾಯಿಗೆ ನಾರ್ಕುಡಿ, ನನಗೆ ಜರತ್ತರಿ ಅಂಚು ಧೋತ್ರ, ವಲ್ಲ.... ಯಾಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಅಂದ್ರೆ ಸಹಸ್ರ ಪ್ರೀತಗಳಾದ್ರೂ ಮುಟ್ಟಿರ್ಬೇಕು ಆ ಮುದುಕಿ ಕೈಯಿಂದ ಖರ್ಚು. ನಾನು ಹೇಳೋ ಕಥೆ ದಿನವೆಲ್ಲಾ ಆದ ಗಲಾಟೆ ವರ್ಣನೆ ಅಲ್ಲಾ; ಆ ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಒಂಭತ್ತು ಘಂಟೆ ಸರಾಸರಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದದ್ದು.... ನಿಮ್ಮಿಷ್ಟಲ್ಲ ಪೂಜೆಯ ತಪ್ಪು ನೆಪ್ಪು ವಾದದ ವಂಧ್ಯ ನಾನು ನುಗ್ಗಿ ಹೇಳಿದ ತಪ್ಪೇರಿನ ಪೂಜೆಯ ಕಥೆಯ ಪ್ರಕರ್ಣ. ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಒಂಭತ್ತು ಘಂಟೆ ಸರಾಸರಿ. ಗಂಡಸರಿಗೆಲ್ಲಾ ಊಟ ಆಗ್ಗೋಗಿತ್ತು. ಮುಂದಿನ ಕೋಣೇಲಿ.... ಎಲೆಯೆಲ್ಲಾ ಎತ್ತಿಹಾಕಿ ಗೋಮ ಫಚ್ಚಿ ಕೈ ತೊಳಕೊಂಡು ಆಗ್ತಾನೆ ಹಂಗಪ್ಪ.... ಪರಿಚಾರಕರಿಲ್ಲ, ಮನೆ, ಮನೇವು, ನೆಂಟು, ನೆರೆಹೊರೇವು.... ಹೆಂಗಸ್ರೇ ಕೆಲ್ಸ; ಹೇಳಿದ

ಹಾಗೆ, ಗಂಡಸೂಟದ ಗಲಾಟೆಯೆಲ್ಲಾ ತೀರಿ ಆಗ್ತಾನೆ ತಮ್ಮ ಊಟಗಳಿಗೆ ಏರ್ಪಾಡು ಹಿಂದಿನ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಮಾಡ್ತೀರೋ ಗಜಗುಜಿ. ಮಾವ ಅಂದ್ರೆ ನಾನು, ಅಳಿಯ, ಆತನ ಸೋದರಮಾವ, ಇನ್ನಿಬ್ಬರು ಮೂವರು ನೆಂಟು, ಜಗಲಿಗೆ ಬಂದು ಕೂತು ತಾಂಬೂಲ ಅಗ್ಗಿತಿಥೇವೆ. ಕಗ್ಗತ್ತಿ. ಗುಡಿ ಶಿಖರದ ಮೇಲಿನ ಲಾಂದ್ರದ ಬೆಳಕು ಇದ್ದ ಕತ್ತಿಗಿನ ಇನ್ನೂ ಕಪ್ಪಾಗಿ ತಿದ್ದಾಡಿದೆ. ಜಗಲಿ ಗೋಡೆ ಗೂಡ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದ ಒಂದು ಹಣತೆ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲೇ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಸಂಭಾಷಣೆ. ಮೊದಲು ಮಾತು ಎತ್ತಿದ್ದು ಪುರೋಹಿತರು; ಸುಬ್ರಾಯ್ ಸ್ಮಿ ಪ್ರತಾ ಹೇಳಿ ಬಾಗಿರದ ಸಮೇತ ಹೊರಟುಹೋದ ಕಥೆ. ಆಮೇಲೆ ಮಾತಿನ ಮೇಲೆ ಮಾತು ಬಂದು, ಕಂಡ ಹಾವೂ, ಕಾಣದ ಹಾವೂ, ಕಡಿದ ಹಾವೂ, ಕಡಿಯದ ಹಾವೂ, ಮಲಯಾಳಿ ಮಂತ್ರ, ಬೇವಿನ ಸೊಪ್ಪು ಬೀಸಿ ಏಷ ಇಳಿಸೋದು, ಹೀಗೆಲ್ಲ ಹಾವುಗಳ ಕಥೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭ. ಏತನ್ಮಧ್ಯೆ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗ, ಬಲು ಚಟುವಟಿಕೆ, ದೂರದ ಸಂಬಂಧ ಅಳಿಯನಿಗೆ; ಹೇಳಿದ--- ಅವರ ಇಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೂರು ದಿನಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಕ್ಲಾಸುಗ್ಯು ಜರಿಗಿರೋ ವಾಗ್ಲೇನೇವೇ ಒಂದು ನಾಗರ ಹಾವು ಕಂಡ್ವಂದು ಹುಡುಗರೆಲ್ಲ ಚೆವರಿ, ಎದುರು ಬಂಗ್ಲೆಲಿದ್ದ ಮಿಷನರಿ ದೊರೆ ಬಂದೂಕ್ ಸಮೇತ ಬಂದು ಆ ಹಾವ್ನ ಕೊಂದ ಅನ್ನ ತಳ್ಳುವೆ.... 'ಶಾಂತಂ ಪಾಪಂ! ಶಾಂತಂ ಪಾಪಂ! ಕೃಷ್ಣಕೃಷ್ಣ!' ಅಂದ ನಮ್ಮ ಅಳಿಯನ ಸೋದರಮಾವ. 'ಯಾತ್ರಿ' ಅಂದದ್ದಕ್ಕೆ.... 'ಹಾವಾಗ್ಲೀ ಹಸುಮಗುವಾಗ್ಲೀ.... ಹಿಂಸೇ ಹಿಂಸೇನೆ' ಅಂದ ಆತ. ನನಗೆ ಶಾಮಿ ಜ್ಞಾಪಕ ಬಂತು. ಪಕಪಕನೆ ನಕ್ಕೆ. 'ಇದೇನ್ನ ಗೂ' ಎಂದ ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ನಾನ್ವೇಳಿದ್ದು: "ಹಿಂಸೆ ಅಂದ್ರಲ್ಲಾ, ಹಾವಿರಬೇಕಾದ್ದು ಅವರ ಹುತ್ತದಲ್ಲಿ. ತಿಳುವಳಿಕೆ ಅದಕ್ಕಿಲ್ಲದ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹುತ್ತ ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಕ್ಕಂದು ಹತ್ತುನೂರು ಹುಡುಗು ಓಡಾಡೋ ಸ್ಥಳಿಗೆ ಬಂದು ಏಷದ ಹಲ್ಲು ಇಬ್ಬೊಂದು ಹೆದರ್ಪೊ ಪ್ರಾಣಿನ ಕೊಲ್ಲೋದು ಹಿಂಸೆ ಅಲ್ಲ. ಆದ್ರೆ ಅದರ ಜನ್ಮಕ್ಕೂ ಮೋಕ್ಷ ಹುಡುಗರ ಹೆದರಿಕೆಗೂ ಮೋಕ್ಷ ಪಾಪ ಎಲ್ಲಿರೋ?" ಅಂದದ್ದಕ್ಕೆ "ಆ ಮಿಷನರಿ ದೊರೆಯೇನೊ ಬಂದೂಕಿನಿಂದ ನೋವಿಲ್ಲೆ ಒಂದೇ ಗುಂಡಿನಲ್ಲಿ ಕೊಂದ ಆ ಹಾವ್ನ! ನಮ್ಮ ಶಾಮಿಗಾನ ಇದ್ದಿದ್ದಿದ್ದು ಆ ಹಾವ್ನ ಹೇಗಾದ್ದು ಜೀವಸಮೇತ ಹಿದ್ದು ನರನರ ಕಿತ್ತು ಕೊನೇಗೂ ಕೊಲ್ಲೋಕೆ ಹಿಂಜರಿದು

ಕೊಲ್ಲಿದ್ದ. ಮುಖ್ಯ ನಮ್ಮ ಶಾಮಿಗೆ ನಾಗರಹಾವಿನ ಮೇಲಿರೋ ಸೇಡು ಈ ಮಿಷನರಿ ಸಾಚೆಗೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದದ್ದು ಆ ಹಾವಿನ ಪುಣ್ಯ” ಎಂತ ಹೇಳಿ ನಮ್ಮ ಶಾಮಿ ಚರಿತ್ರೆ ಹೇಳೋಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದ. ಅಷ್ಟಲ್ಲ ಅಳಿಯ ದಿನವೆಲ್ಲಾ ಓಡಾಡಿ ದಣಿದು ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಾನು ಅಂದು.... ಆಕಳಿಸೋ ಬಾಯಿಗೆ “ರಾಘವಾ! ರಾಘವಾ!” ಎಂತ ಚಿಟಿಕೆಗಳು ಒಪ್ಪಿಸ್ತು.... ನೀವೆಲ್ಲ ಮಾತಾಡ್ಕೊಳ್ಳಿರಿ, ನನಗೆ ನಿದ್ರೆಬರುತ್ತೆ, ಹೋಗಿ ಬಿದ್ದೋತೇನೆ” ಅನ್ನೊಂಡು ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋದ. ನಾನೊ ಹಾವಿನನ್ನೇಲೆ ಸೇಡಿಟ್ಟಿರೋ ನಮ್ಮ ಶಾಮಿ ಯಾರು, ಏನು, ಎತ್ತ, ಅಂಬೋದ್ದೆಲ್ಲಾ ವಿವರಿಸ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಿಶ್ಯಬ್ದವಾಗಿ ತಿರಿಗಿ ತೆರಿಯ್ದು ಅಳಿಯ ಆಗ್ರಾನೆ ಮುಚ್ಚೊಂಡ್ಕೊಂಡಿದ್ದ ಬೀದಿ ಬಾಗಿಲು! ತಿರುಗ್ತೇನೆ! ನನ್ನ ತಂಗಿ ಬಾಯ್ಬಿಡ್ತೇನೆ ಬಲಗೈಯಿಂದ ಬಾ, ಬಾಂತ ಸಾಂಜ್ಜೆ ಮಾಡ್ತಿದಾಳೆ. ಅರ್ಥವಾಗದೆ ಜಗಲಿಲಿದ್ದೊರಿಗೆ “ಬಂದೆ” ಎಂತ ಹೇಳಿ ಜಗಲಿ ಇಳಿದು ತೆಗೆದ ಬಾಗಿಲು ಹಾಸಿ ಒಳಗೆ ಹೋದ್ದೋ ಇಲ್ವೊ.... ನನ್ನ ತಂಗಿ ಕುತ್ತೇನ ಎರಡು ತೋಳುಗಳಿಂದ ಬಿಗಿದು, ಮುಖಾನ ನನ್ನೆದೇಮೇಲಿಟ್ಟು “ಅಣ್ಣಾ! ಬಂತಲ್ಲಾ ಕೇಡು ನನ್ನ ತಾಳಿಗೆ ಇನ್ನೇನಗತಿ!” ಅನ್ನುತ್ತ ತನ್ನ ಭಾರಾನೆಲ್ಲಾ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿ ಗೋಳಾಡ್ತಿದಾಳೆ! ಒಂದೂ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ ನನಗೆ ಮೈಗೇನಾದ್ರೂ ಬಂದ್ರೆ.... ತಾಳೆಗಪಾಯ ಎಲ್ಲಿದು? ಒಂದೂ ತೋಚಲಿಲ್ಲ. ಮೆಲ್ಲಗೆ ಅವಳ ತಲೆ ಸವರ್ದ “ಇದೇನೈಂಚು”.... ಅನ್ನುತ್ತು “ಮೆಲ್ಲಗಣ್ಣು ಮೆಲ್ಲಗೆ ಮಾತಾಡು ನಿನ್ನ ಧ್ವನಿಗಾನ ಎತ್ತಿದ್ಯೋ.... ನಾನು ಕೆಟ್ಟಹಾಗೆ!” ಎಂದು ಅಂದು ನನ್ನ ಎಳಕೊಂಡುಹೋಗಿ.... ಮೊದ್ಲೇ ಹೇಳಿದ್ದಲ್ಲಾ ಮುಂದಿ ಸ್ಫೋಣೆ ಗಂಡಸ್ತು ಊಟಮಾಡಿದ್ದು.... ಅಂತ ಅದ್ರವಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೋಣೆ: ಅಲ್ಲಿಯೇ ನನ್ನ ತಂಗಿ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಎಳಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಹೊಸಲಿಂದ ಹತ್ತಿಜ್ಜೆ ಈಚೇನೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ “ಅಲ್ಲೋಡಣ್ಣ! ಇನ್ನೇನಗತಿ! ನನ್ನ ಗತಿ! ನನ್ನ ತಾಳಿ ಗತಿ! ನನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಲಿರೊ ಮಗುವಿನ ಗತಿ!” ಅಂತ ಬಿಕ್ಕಿ ಬಿಕ್ಕಿ ಬರುವ ಅಳುವನ್ನು ನುಂಗುತ್ತಾ ಎರಡು ತೋಳಿಂದ್ಲೂ ನನ್ನ ಕುತ್ತೇನ ಬಿಮ್ಮನೆ ಬಿಗಿದು ನನ್ನೇಲೆ ಬಿದ್ದೊಂಡ ನನ್ನಂಗೀನ ಎಡಗೈಯಿಂದ ಹಿಡಕೊಂಡು ತಿರುಗ್ತೇನೆ ಅವಳು ತೋರಿಸಿದಕಡೆ ನೋಡೋಕೆ, ನನಗೀಗ್ಲೂ ಆಶ್ಚರ್ಯ! ನಾನು ಆಗ ನೋಡಿದ್ದ ನೋಡುತ್ತೂವೆ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಒರಕೊಂಡಿದ್ದ ತಂಗಿ

ಸಮೇತ ನಾನು ಹೇಗೆ ಮೂರ್ಛೆ ಬೀಳ್ವೆ ನೆಟ್ಟೊಂದು ನಿಂತಿದ್ದೇಂಬೋದು ಈಗ್ಲೂ ನನಗಾತ್ಮಯ್ಯ! ಕೋಣೆ ಕತ್ತಲೆತ್ತೇ ಹೇಳ್ವೇಕು! ಇರೋ ಬೆಳ್ಳು ಪುಟ್ಟದೊಂದು ನೀರಾಂಜನ. ಎದರು ಗೋಡೇಲಿ ಚಿನ್ನದ ಚಿಕ್ಕದೊಂದು ಚಾಮುಂಡಿ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ರಾಮ, ಕೃಷ್ಣ, ಪಾರ್ವತಿ ಪರಮೇಶ್ವರರು, ಕೆಳಗೆ ಸರಸ್ವತಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿ, ಎಲ್ಲಾ ಬೆಳ್ಳಿ! ಫಳಫಳಾಂತ ಪ್ರಜ್ವಲಿಸುವೆ! ಇವುಗಳ ಕಡೆ ಅರ್ಧ ಕತ್ತಲೆ ಬಿದ್ದೊಂಡಿದಾನೆ, ಅಳಿಯ. ನಿಜ, ಸ್ವಲ್ಪ ಗೊರಕೆ. ಇವನ್ನೆ ಲೇಗೂ ಪ್ರತಿಮೆಗಳು ಹಾಕಿರೋ ಗೋಡೆಗೂ ಒಂದಡಿ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಆ ಒಂದಡೀಲೆಯಾದ್ರೂ ಎತ್ತೊಂದು ಹೆಡೇನ ಒಂದ್ಬರೀ ನಾಗ್ರಹಾವು ಹಿಂದಿರೋ ಗೋಡೇಗೂ ಮುಂದಿರೋ ಅಳಿಯನ ಮುಖಕ್ಕೂ ಆಡಿಸಿದೆ. ಅದ್ರ ಕಣುಗ್ಗು ಆ ಒಂದು ನೀರಾಂಜನದ ಬೆಳಕಲ್ಲ.... ಚಾಮುಂಡಿ ಚಿನ್ನದ ಪ್ರತಿಮೆಗಿನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಜ್ವಾಲೆ ಕಾರಿದೆ! ನನ್ನ ತಿಯೇನು! ಹೆಣ್ಣಾಗೆ ನನ್ನೆಲೆ ಒರಗೊಂಡಿರೋ ನನ್ನ ತಂಗಿ ಗತಿಯೇನು! ಹೆಡೆ ತೂಗ್ತ ಇರೋ ಆ ನಾಗರಹಾಸಿಗೆ ಮುಖ ಬಿಚ್ಚೊಂದು ಒಂದೂ ತೀಯದೆ ಮಗುವಿನ ಹಾಗೆ ನಿಜ ಮಾಡಿದ್ದ ಅಳಿಯನ ಗತಿಯೇನು? ಯಾವ ದೇವರೂ ಕೂಗೋದು? ದೇವ್ರುಗೈಲ್ಲಾ ಚಿನ್ನದಲ್ಲೂ ಬೆಳ್ಳೆಲೂ ಅಲ್ಲೇ ಇದಾರೆ.... ಆ ಹಾವಿನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ! ಜಗ ಲೀಲೋ ಮಾತುಗಳ ಗಲಾಟೆ. ಹಿಂದಿನ ಹಜಾರ ಹೆಂಗಸು ಗಜಗುಜಿ. ಇಲ್ಲೋ ನಾನು ನಂತಂಗಿ. ನಮ್ಮೆದ್ರಿಗೆ ಕೋಣೆಲಿ ಹೆಡಿಬೀಸಿರೋ ನಾಗ ಸರ್ಪ, ಅಳಿಯ. ಒಂದೂ ತೋಜ್ಜೆ ನನ್ನ ಬೆದರ್ಕೇಲಿ.... ಆ ಹಾಳು ನೋಟಾನೂ ನೋಡ್ಲಾರ್ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚೊಂದು ನನ್ನ ತಂಗೀನ ತಬ್ಬೊಂಡೆ. ಎಷ್ಟು ಸಿಮಿಷಗಳು, ಎಷ್ಟು ಘಳಿಗೆಗಳು, ಇಲ್ಲ ಎಷ್ಟು ವರುಷಗಳು ಹಾಗೆ ನಿಂತಿದ್ದವೋ ನಾನೂ ನನ್ನ ತಂಗೀನೂ, ಈಗ್ಲೂ ನನಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಬೆಳ್ಳು ಅಲ್ಲೆ “ಶಾಮಿ” ಶಾಮಾಂತ ನನ್ನೆಸು ಬೀದಿಯಿಂದ ಯಾರೋ ಕೂಗು ಕೇಳ್ದೆಂದು ಬಿಚ್ಚೇನೆ ನನ್ನಣ್ಣ, ಅದೇ ಸೀನು ಎದ್ರಿಗೆ! ಅದೇ ಕೋಣೆ. ಅದೇ ನೀರಾಂಜನದ ಬೆಳಕಲ್ಲ. ಅದೇ ಚಿನ್ನ ಬೆಳ್ಳಿ ಪ್ರತಿಮೆಗಳು, ಅದೇ ಹೆಡೆಯೆತ್ತಿದ ಸರ್ಪ, ಅದೇ ಅಳಿಯನ್ಮುಖ. ಆದ್ದೊಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಸ. ಬೀದಿಯಿಂದ ಬೈಸ್ಕಲ್ ಘಂಟೆ ಬಾರಿಸ್ತ “ಶಾಮಿ ಶಾಮಾಂತ ಕಿರುಲ್ಲಿರೋ ಧ್ವನಿ ಸಮಾಮಿದು”.... ಅಂತ ತೀಯತ್ತೂವೆ.... ಈ ಎದ್ರ ಕೋಣೆ ನೇ

ಮರ್ತು ಕೆಂಚೂನ ಅರ್ಥ ಎಕ್ಕೊಂಡು ಅರ್ಥ ಎಕ್ಕೊಂಡು ಬೀದಿ ಬಾಕಿಲು ಹೊಸಲು ಸೇರಿ “ಶಾಮಾ! ಶಾಮಾ! ಇಲ್ಲೇ ಇದೇನೆ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಬಾ! ಬೇಗ ಬಾ!” ಅಂದ ಜ್ಞಾಪಕ. ಅವನು ಈ ಕತ್ತೇಲಿ ಒಂದು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಟಾರ್ಚಿನ ಬೆಳಕನ್ನು ಬಾಕಲಿಗೆ ತಿರುಗಿಸಿ ನನ್ನ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಹೆದರಿಕೇನೂ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಮೂರ್ಛೆ ಬಿದ್ದು ಒರಗಿದ್ದ ನನ್ನ ತಂಗೀನ್ನೂ ನೋಡಿ ನೆಟ್ಟಗೆ ಬಂದು “ಎನ್ನು ಶಾಮಾ ಇದು?” ಅಂದದ್ದು ಜ್ಞಾಪಕ. “ನಿಶ್ಯಬ್ದವಾಗಿ ಒಳಗ್ಗೆ” ಅಂದು ಅವನ ಕೈಹಿಡ್ಕೊಂಡು ಒಳಗೆ ಕರೆದ. ಕೋಣೇಲಿ ಇರೋ ಸ್ಥಿತಿ ತೋರಿಸಿ .... ‘ನಮ್ಮಳಿಯ ಶಾಮಿ!’ ಅನ್ನುತ್ತೂವೆ .... ಅದೇನು ಗಂಡ್ವು! ಒಂದು ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ತಿಳುಕೊಂಡ ಸನ್ನಿವೇಶದ ಜೀವಾಳಾನ. ಟಾರ್ಚ್ ಆರಿಸ್ತ. ಹಿಂದಿನ ಬಾಕಿಲು ತೆಗೆದು “ನಿನ್ನ ತಂಗೀನ ಹೆಗಸು ಹತ್ತಿರ ಒಪ್ಪಿ .... ಹೇಳೇ ಬಿಡು. ‘ಹಾವು’! ನೀವೇನಾದ್ರೂ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡ್ತೆ ಇದ್ದ್ರೋ ಅಪಾಯವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮಗಳ ಕಿರಾಟ ಕೇಳಿ ಹಾವು ರೇಗಿತೋ ಗಂಡಸರಿಗೆ ಹಾಸಿ, ಅಂಬೋದ್ದ ಹೇಳ್ವಿಟ್ಟು ಬೇಗ ಬಾ!” ಅಂದ. ಇವನು ಹೇಳಿದ್ದು ಬೇಗ್ತೆಗೆ ಹೇಳಿ ತಂಗೀನೊಪ್ಪಿ ಬಂದ. ‘ಹಿಂದಿನ ಬಾಕಿಲು ಹಾಕು’ ಅಂದ ಶಾಮಿ. ‘ಬೀದಿ ಬಾಕಿಲು ಹಾಕು’ ಅಂದ ಎಫಡೂಬಿಗಿದೆ. ಹಾವು ಊಟ ಮಾಡಿ ಗೋಡೇಗೇ ವಾಲಿಸಿದ ಮಣೆಗ್ಗಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನೆಕ್ಕೊಂಡು, ರಬ್ಬರ್ ಬೂಡ್ಸ ಹಾಕೊಂಡಿದ್ದದ್ದು, — ನಿಶ್ಯಬ್ದವಾಗಿ ಕೋಣೇನ ಸಮಾಪ್ತಿ — ಈಗ ನನ್ನೆದುರಿಗೆ ಆಗ್ತೆ ಇತೋ ಹಾಗೆ ಇದೇ ಥಟ್ಟನೆ ಟಾರ್ಚ್ ಸ್ವಿಚ್ ಮಾಡಿ ಮಣೇನ ಗುರಾಣಿ ಹಾಗೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಿಡುಕೊಂಡು ಟಾರ್ಚಿನ ಬೆಳಕು ಹಾವಿನ ಮುಖಕ್ಕೆ ಹಿಡಿತ “ಹುಸ್ ಹುಸ್” ಅನ್ನುತ್ತೂವೆ ಶಾಮಿ, ನಿಂತಿ ದಾನೆ ಇವನು, ಸರಾಸರಿ ಇವನೆತ್ತರ ಎದ್ದಾಗಿತ್ತು ಆ ಹಾವು! “ಫೆಹ” ಅಂತ ಲಾಮಾ ಕಡೆ ಹೊಡೆದ ಜ್ಞಾಪಕ. ಆ ಸೆಟ್ಟು ಶಾಮಾ ಕೈಲಿದ್ದ ಮಣೆಗೆ ತಗುಲಿದ್ದ ಜ್ಞಾಪಕ! ಮತ್ತಿರುಗಿ ಹೊಡೆಯೋಕೆ ಆ ಹಾವು ಹೆಡೇನ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬೀಸೋವಾಗ ತಾಕಿದ ಗೋಡೆ ಬಿಡೋಷ್ಟಲ್ಲೇ ಒಂದೇ ಹಾರು ಶಾಮಿ ಹಾರಿ ಆ ಗೋಡೆ ಸಮೇತ ಆ ಹಾವ್ನು ಮಣೆಯಿಂದ ಅದುಮ್ಕೊಂಡ. ಅರ್ಧಡಿ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ ಮಣೇ ಮೇಲೆ ಹಾವಿನ ಹೆಡೆ. ಮಿಕ್ಕದೆಲ್ಲಾ ಅಮಕ್ಕೊಂಡಿಧಾನ ಗೋಡೆಗೆ ಮಣೆಯಿಂದ ಶಾಮಿ. ಕೆಳಗೆ ಬಾಕಿ ಒದ್ದಾವ್ತಿದೆ ಹಾವಿನ ಬಾಲ.

ಮಲಗಿದ್ದ ಅಳಿಯನ್ನ ಒಂದೇ ಒದೆ ಒದ್ದ ಎಬ್ಬಿ, ತಲೆ ತಿರುಗಿಸ್ತ, “ಶಾಮಿ, ಎಳಕೊಂಡು ಹೋಗು ಇವನ್ನ ! ಹೊರಗೈಟ್ಟಿಟ್ಟು ಮನೆಲಿರೋ ದೀಪಾನೆಲ್ಲಾ ತಂದ್ಬಿಡು, ಅಳಿಯಂದಿರ ಪ್ರಾಣಗಳ ಮೇಲೆ ಆಸೆ ಬಿದ್ದಿರೋ ಈ ಹಾವ್ವಾ ತೀನ ಜೀವ ಸಹಿತ ಬಿಡಬಾರ್ದು. ಒಂದು ಗಳು ಒಂದ್ವತ್ತಡಿ ನೂಲುಹಗ್ಗ ” ಅಂದ. ಬೆಚ್ಚಿದ್ದು ಎದ್ದ ಅಳಿಯ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ನೋಡೋಕೆ ಮುಂಚೆ ಹೊರಗೆಳ ಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಜೀವ ಸಹಿತ ನನ್ನ ತಂಗೀ ಕಾಲಿಗೆ ಕೆಡವಿ, ಶಾಮಿ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಎರಡು ಸೀಮೆಯೆಣ್ಣೆ ದೀಪಗ್ಗು, ನೂಲು ಹಗ್ಗ, ಒಂದು ಗಳು ತಂದಿಟ್ಟೆ. ಇನ್ನು ಆ ಹಾವ್ವಾ .... ಸುಮಾರು ಆರಡಿಯಾದ್ರೊ .... ಇದ್ದಿರ ಬೇಕು. ಗೋಡೆಗೆ ಮಣೇ ಸಮೇತ ಅದುಮಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ ಶಾಮಿ. ಈ ಗಳಾನ ಮಣೇಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಆ ಹಾವ್ವಾ ಮಣೇನೂ ಗಳಾನ ಗೋಡೆಗೆ ಕಾಲಿಂದ ಅದುಮಿಕೊಂಡು ಎರಡುಕೈಯಿಂದ ನೂಲೇಣೀನ ಸುತ್ತಾಕಿ ಸುತ್ತಾಕಿ ಅದ್ದೇಗೆ ಬಿಗಿದ್ನೋ .... ಎದ್ದುಗೇ ನಿಂತಿದ್ದ ನನಗೆ ಅರ್ಥವೇ ಆಗ್ಲಿಲ್ಲ. ‘ಆ ಕೊನೇ ಹಿಡುಕೋ ಹುಷಾರೂ’ಂತ ಗಳುವಿನ ಒಂದು ಕೊನೆ ನನ್ನ ಕೈಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಜ್ಞಾಪಕ, ಇನ್ನೊಂದ್ ಕೊನೆ ಅವನೆತ್ತೊಂಡದ್ದು ಜ್ಞಾಪಕ. ಮಣೇಗೂ ಗಳುಗೂ ನೂಲೇಣಿ ಹಾಗೆ ಬಿಗಿದು ಒದ್ದಾಡ್ತಿರೋ ನಾಗರಹಾವ್ವಾ ಅವನಿಷ್ಟದ ಪ್ರಕಾರ ಹೊತ್ತೊಂಡ್ಲೊದ್ದಿ, ಹಿತ್ತಲ ತೋಟಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಿದ್ದಿ. ಆಗ್ಲಾದ್ರೊ ಕಲ್ಲೋ ಮಣ್ಣೇನೋ ತಗೊಂಡು ಚಚ್ಚಿ ಕೊಲ್ಲಾ ದಾಳಿತ್ತೇ ಆ ಹಾವ್ವಾ ! ಉಹುಂ ! ಶಾಮಿಯ ಸೇಡು ತೀರ್ಬೇಕಲ್ಲ. ಜೋಬಿಂದ ಒಂದು ಪೆನ್ಸೈಫ್ ತೆಗೆದು ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದ ಹುಣಸೇ ಮರದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕಾರು ಭಡಿಗಳು ಕತ್ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಮಣೇನ ನೆಲದ್ದಡೆ ಕಟ್ಟಿದ. ಹಾವು ಮೇಲ್ಗಡೆ .... ಹೊಡೆದಾ ಹೊಡೆದಾ ಹೊಡೆದಾ ನೋಡೀ ಆ ಹಾವ್ವಾ ! ಆ ನಾಲ್ಕು ಭಡಿಗ್ಗು, ಕಿತ್ತು ಕಡ್ಡಿಯಾಗೊವರೂ ಹೊಡೆದಾ .....

“ಸಾಯಿ ಸಾಯಿ .... ಆದ್ರೆ ನಮ್ಮನೇಲಿ ಈಗ್ಯೂ ನರುಕೋ ಹಾಗೆ ನೊಂದೂ ನೊಂದೂ ಸಾಯಿ ! ನೀನಲ್ವೇ ಕಡಿದಿದ್ದು ? ನೀನಲ್ವಿದ್ರೇನೂ ನಿಮ್ಮಪ್ಪ, ನಿಮ್ಮಣ್ಣ ನಿಮ್ಮಮ್ಮ ಕಡಿದಿರಬಹುದು. ನಿನ್ನೀ ಹಾಳು ಹಾವಿನ ಜಾತೀ ಜಾತೀನೆ ನಿಮೂಲವಾಗೋವರಿಗೂ ನನ್ನ ಮುಯ್ಯ ತೀರೋದಿಲ್ಲ ” ಅಂತ ಆ ಹಾವ್ವಾ ಹೊಡೆದೂ ಹೊಡೆದೂ, “ಒಂದೆಂಟ್ಟತ್ತು ಸೌದೆ ಒಂದು ಸೀಸೆ

ಸೀಮೆಯೆಣ್ಣೆ ತಾ " ಅಂದ. ಒಂದೂ ತೋಚಿ, ಅವನು ಕೇಳಿದ್ದು ತಂದಿಡುತ್ತಾ ಮಣಿಗೆ ಕಟ್ಟಿ ಇವನ ಹೊಡೆತದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ನರಾನು ಕಿತ್ತು ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ತೊಯ್ದು ಇನ್ನೂ ಬುಸುಗುಟ್ಟಿರೋ ಹಾವಿನೈಲೆ ಸೌದೇನ ಪೇರ್ದಿ ಸೀಮೆ ಯೆಣ್ಣೆನೂ ಸುರ್ದು ಜೋಬಿಂದ ಬೆಂಕಿಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಶೆಗೆದು ಕಡ್ಡಿಗೀಚಿ, ಸೌದೇ ಗಿಟ್ಟು, ಅದೇ ಉರೀಲಿ ಒಂದು ಸಿಗರೇಟ್ ಹತ್ತಿಸ್ಕೊಂಡು ಸೇದ್ತಾ ನಿಂತಿದಾನೆ ಶಾಮಿ. ಹಿಂದೆಲ್ಲ ಮನೆವು. ಒಂದ್ಯಡೆ ಅಂಯ್ನ ಅಪಾಯದಿಂದ ಹತ್ತಿದ ಬೆದರ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಅವನು ಬದುಕಿಬಂದ ಸಂತೋಷ ಇನ್ನೂ ಹತ್ತಿಲ್ಲ ಮನಸ್ಸು. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಅಳಿಯನ್ನ ಬದುಕಿಸ್ತ ಶಾಮಿಮೇಲಿನ ಮಮತೆ—ಅವನು ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಛಾವೆ ಮಾಡಿರೋ ಚಿತ್ರಹಿಂಸೆಯ ಅಸಹ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೊಚ್ಚೊಂಡೇ ಹೋಯ್ತು ! ಎಲ್ಲಾ ನೋಡಿದಾರೆ. ಬೀಗಿತಿ ಮಟ್ಟಿಗ್ಗೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಂದು " ಇದೇನ್ಮಗು ? ನಾವು ಇವತ್ತು ಇದ್ದ ವಿಪತ್ತಿನ ಪರಿಹರಿಸೋಕೆ ಪರಮಾತ್ಮನೇ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಿರಬೇಕು ನಿನ್ನ. ನಮ್ಮ ಪಿತೃಗಳಿಗೆ ಪಿಂಡಕ್ಕೆ ದಾರಿ ನನಗೊಬ್ಬೇ ಮಗ. ಅವನ್ನೂ ಅಪಮೃತ್ಯು ಬಾಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸ್ತೆ. ನನ್ನ ಸೊಸೆ ಮಗಳಿಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ನನಗೆ. ನಿನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತನ ತಂಗಿ ! ಅವಳ ಮಾಂಗಲ್ಯಾನೂ ರಕ್ಷಿಸ್ತೆ. ಆದರೂ ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣ ಆ ಹಾವು : ಅರಿಯದ ಜಂತು. ಏನೋ ನಮ್ಮ ಭಕ್ತಿ ಸುಬ್ರಾಯನ ಷಷ್ಠೀ ದಿನ ಪರೀಕ್ಷೆ ಸೋಕೇ ಆ ಹಾವ್ನ ಕಳಿಸಿ, ರಕ್ಷಿಸೋಕೆ ನಿನ್ನೂ ಕಳುಹಿಸಿದ ದೇವು. ಈ ಅನ್ಯಾಯ ಹಿಂಸೇನ ಒಪ್ಪಾನೇ ? ಹಾವಾಗ್ಲಿ ಹುಲಿಯಾಗ್ಲಿ .... ದುಷ್ಟವ್ಯಗ ಗಳ್ಳ ಕೊಲ್ಲೋದು ಪಾಪವಲ್ಲ. ಜೀವಸಹಿತ ಹೀಗೆ ದಹಿಸೋದ್ನ ದೇವ್ರ ಪ್ಪಾನೇ ಮಗು ? ಅನ್ನುತ್ತಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಶಾಮಿ ಕಣ್ಣುಗ್ಗು ಕಿಡಿ ಹಾರಿಸ್ತಾ " ಈ ಹಿಂಸೆ ಒಪ್ಪಾನೇ ಅಂತೀರಾ ದೇವು ? ಹಮ್ಮಯ್ಯ ! ಇದಕ್ಕಿಂತ ಅನ್ಯಾಯ ಹಿಂಸೆ ನನಗೂ ನನ್ನ ತಂಗಿಗೂ ನಮ್ಮನೆಗೆಲ್ಲಾ ತಂದಿಟ್ಟು ನಗಿದ್ದ ದೇವು ಈ ಹಿಂಸೆಗೇನೂ ಹೇಳ್ಗೆ ಪಡೋಹಾಗಲ್ಲ ! " ಅಂತಾ ಶಾಮಿ ಎರಡು ಕೈಯಿಂದಲೂ ಮುಖವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಬಿಕ್ಕಿಬಿಕ್ಕಿ ಅತ್ತ ಕೂತ್ಕೊಂಬಿಟ್ಟ. ಬೀಗ್ಲಿ ಚಿನ್ನದಂಥ ಹೆಂಗ್ಳು. ಚಿನ್ನದಂಥ ಹೃದಯ, ಹೇಗಿದ್ದೂ ಹೊತ್ತೊಟ್ಟಿ ಹೆತ್ತೊಟ್ಟಿ. ಧಾಂಡಿಗನಾದ ಗಂಡ್ನು ನನಗೆ ತಿಳಿಯದ ವಿಷಯ ಎಷ್ಟು ಮಂದಟ್ಟಾಯಿತೋ ಕಾಣೆ ಆಕೆಯ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ;

ಶಾಮಿ ಹತ್ತಿರ ತಾನೂ ಕುಳಿತು, “ಮಗೂ, ನೀನೇನು ಮಾಡಿದ್ದೂ ನಾವು ಬೇಡ ಅನ್ನೋಹಾಗಿಲ್ಲ. ನೀನು ಯಾರೊಂಬೋದು ನನಗಿನ್ನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ರೂ ಹೋಗೇಬಿಟ್ಟಿದ್ದ ನಮ್ಮ ಹುಡುಗ ನಿನ್ನಿಂದ ಬದುಕಿದ. ನೀನು ಯಾರಾದ್ರೂ, ನಮ್ಮನೇಗೆ, ನನ್ನ ಭಾಗಕ್ಕೆ ದೇವು. ಆದರೂ ಈ ಹಾವಿನ ಮೇಲೆ ನಿನಗಿರೋ ಭಲಾನ ಗಮನಿಸಿದ್ದೆ .... ನಿಮ್ಮನೇಲಿ ಏನೋ ಅನಾಹುತ .... ಶಾಮಿ ಮುಖಾನ ಸವರ್ತ “ಹೇಳು ಮಗು .... ದುಃಖಾಂಬೋದು ಮನಸ್ಸಲ್ಲೇ ಇಟ್ಟೊಂಡ್ರೆ ಹೃದಯಾನ ತಿಂದುಬಿಡುತ್ತೆ. ಇಷ್ಟಿಗೆ ಹೇಳೊಂಡ್ರೆ .... ಕಮ್ಮಿ ಆಗುತ್ತೆ ದುಃಖ! ಹೇಳು ಮಗು!” ಅನ್ನುತ್ತೂ ಶಾಮಿ “ಹೇಳೋ ದೇಸಿದೆಯಮ್ಮಾ! ನಾನೂ ನನ್ನಂಗಿ ಅವಳಿಜ್ಜಿ. ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ತಂದೇತಾಯೀನ ಕಳೆಕೊಂಡ್ವಿ. ನಮ್ಮಿಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮಕ್ಕಳಹಾಗೆ ಎತ್ತಿ ಆಡ್ವಿ ಬೆಳಸಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ತಂದೋವು ನಮ್ಮ ಸೋದರತ್ತೇನೂ ಆಕೆ ಗಂಡ್ನಾವೆ. ನಮ್ಮಂದೆ ಬಿಟ್ಟಿಟ್ಟುಹೋದ ಭೂಮಿ ಕಾಣೇನೂ ತಮ್ಮಾಸ್ತೀಗಿಂತ ಹುಷಾರಾಗಿ ಸೋಡ್ವಿಟ್ಟ ತಮಗೆ ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದ್ರಾವೆ ನನ್ನೂ ನನ್ನಂಗೀನ್ನೂ ತಮ್ಮಕ್ಕಳ ಹಾಗೆ ಬೆಳಸಿದ್ದುಮ್ಮಾ. ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಶಾಮಿ ಜೊತೆಲಿ ಓದಿದ್ದೆ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ನಲ್ಲಿ. ಆಗ ವರ ನಿಶ್ಚಯ ಆದ್ದು ನನ್ನಂಗೀಗೆ. ಜಹಗೀರ್ದಾರ್ ಮಗ. ಮೈಯಿ ಮುಖ, ಬುದ್ಧಿ, ಗುಣ ಚೆನ್ನದಹಾಗೆ. ನಮ್ಮತ್ತಿ ಮಾವನ ಸಂತೋಷಕ್ಕೆ ಎಣೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮದುವೆಗೆ. ಬೀಗರಿಗೂ ಬೀಗರಿಗೂ ಪ್ರೋಟಾಪೂಟೆ ಖರ್ಚು. ಮದುವೆನೂ ಆಯ್ತು. ನಾಗೋಲೀದಿನಾಮ್ಮಾ ; ನಮ್ಮ ಬಂಗಲೇ ಎದುರು ಬಂಗಲೇಲಿ ವರ ಇಳಿದಿದ್ದದ್ದು. ಕೊನೇ ಉರಟಣೆ ಒಂದಾಗಬೇಕು ನಮ್ಮನೇಲೀಂತ ಆಸೆ ನಮ್ಮ ಸೋದರತ್ತಿಗೆ. ಸಾಯಂಕಾಲ ನಮ್ಮನೇ ಹೆಂಗಸೆಲ್ಲಾ ವಾದ್ಯಧ್ವನೀತ ಕರೆತಂದು ಅಳಿಯನ್ನ. ನಮ್ಮ ಬಂಗ್ಲೆ ಸೇರಿ ಮೆಟ್ಟು ಮೇಲೆ ಕಾಲಿಡ್ತಿದಾನೆ ಅಳಿಯ “ಹಯ್ಯೋ, ಎಡಗಾಲು ಮೊದಲು ಇಡಬೇಡಿ”ಂತ ಒಬ್ಬ ಮುದಿ ಮುತ್ತೈದೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಹಾಗೇನೇವೇ ಆ ಮೆಟ್ಟಂಚಿನ ಮೇಲೆ ಎಡಗಾಲಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು—ನಮ್ಮ ಭಾವ ಮೆಟ್ಟಂಚಿನ ಸಕ್ಕ ಗುಲಾಬೀ ಗಿಡಗಳ ಪೊದರು. ಅಳಿಯ ಕಾಲಿಟ್ಟದ್ದು ನೋಡಿದೆ. ಇಟ್ಟಕಾಲು ರೋಜಾ ಪೊದರಿಂದ ಒಂದು ಹಾವಿನ ಹೆಡೆ ಕುಕ್ಕಿ ಕಣ್ಮರೆಯಾದ್ದು ನೋಡ್ತಿ. ಹಯ್ಯೋಂತ ಬೀಳ್ತಿದ್ದ

ಭಾವವನ್ನ ಹಿಡುಕೊಂಡಿದ್ದೀ. ಇನ್ನೇನು ಡಾಕ್ಟರ್ ಬಂದದ್ದಾಯಿತು, ಮಂತ್ರವಾದಿಗಳಾಯ್ತು, ಏನಾದ್ರೆ ಏನು? ಬೆಳಕು ಹರಿಯೋಕೆ ಮುಂಚೆ ತಾಲಿ ಕಟ್ಟೋವು ನನ್ನಂಗಿ. ಐದು ದಿನದ ಹೆಂಡ್ತಿ. ಹುಡ್ಕಿದೀನಿ ಹುಡ್ಕಿದೀನಿ ನೋಡೀಮ್ಮಾ ಆ ತೋಟವೆಲ್ಲಾ ; ನನ್ನ ಅವಳಿಜವಳಿ ತಂಗಿ ಜನ್ಮಾನ್ನೇ ನುಂಗಿದ ಆ ಹಾವು ; ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ; ಈ ದುಃಖದಲ್ಲೇ ಕೊರಗೀ ಕೊರಗೀ ಸತ್ತು ನಮ್ಮ ಸೋದರತ್ತೇನೂ ಮಾವು ! ನಮಗಿನ್ಯಾರೂ ದಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಧನ ಧಾನ್ಯ ಎಷ್ಟಿದ್ದ್ರೂನವೆ ನನಗೆ ನನ್ನಂಗಿ, ನನ್ನಂಗೀಗೆ ನಾನು ; ಅದೇಮ್ಮಾ ನಮ್ಮ ಭಾವವನ್ನ ಕೊಂದ ದಾವಿಗೆ ನಾವಾಗ್ಲೀ ನಮ್ಮ ಭಾವನಾಗ್ಲೀ ಒಂದು ಪಾಪವೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವಲ್ಲಮ್ಮಾ ? ಆದ್ರೆ .... ಏನೋಮ್ಮಾ ಆ ಹಾವು ಜಾತೀಂದ್ರೆ .... ಪ್ರಾಣಸಹಿತ ಬಿಡೋಕೆ ನನ್ನಿಂದ ಆಗದು ....” !

ಯಾಕೆ ಹೇಳೋನೇ ಗುಡಿಕಟ್ಟಿ, ವಿಗ್ರಹವನ್ನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿಸಿ, ವರ್ಷ ವರ್ಷವೂ ಪೂಜೆ ಆಗ್ತಿರೋ ಕಲ್ಲುಗೊಂಬೆನ ಪೂಜೆ ಮಾಡೋದು ಸರಿಯೇ ತಪ್ಪೇಂತ ವಾದಿಸ್ತಿದೀರಲ್ಲ ನೀವೆಲ್ಲಾ ! ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮೋಜು ಹಾಕೊಂಡು ಬಣ್ಣದ ಕಾಲ್ಟೀಲ, ಬಣ್ಣದ ಷರಟು, ಕ್ರಾಸ್ ತಲೆ, ಬಾಯಲ್ಲಿ ಸಿಗರೇಟು, - - ನಮ್ಮ ಶಾಮಿ ಮದರಾಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಫುಟ್‌ಬಾಲ್ ಆಡ್ತಿದ್ದಾಗ ತೆಗೆದು ನನಗೊಂದು ಕಾಪಿ ಕಳಿಸಿದ ಫೋಟೋ,—ಅದ್ನ ಕಟ್ಟುಂದ್ರೆ ಅದೇ ಕೋಣೇಲಿ ಅದೇ ಚಿನ್ನ ಬೆಳ್ಳಿ ಚಾಮುಂಡಿ ಪ್ರಭೃತಿಗಳ ತಲೆ ಮೇಲೆ ತಗುಲ ಹಾಕಿದ ಶಸ್ತ್ರೀರ್ದ ನನ್ನ ತಂಗೀನೂ ಭಾವು ಪೂಜೆ ಮಾಡೋದು ತಪ್ಪೇ ನೆಪ್ಪೇಂಬೋದ್ದ ನನ್ನಿಷ್ಟನ್ನಿಸಲಾರೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ನೀವುಗಳು .....

ಶೆಟ್ಟಿ—ಮಂಚಿ ಮಾಟಾಂಟಿ ! ತನ್ನೆಕ್ಕಡವಚ್ಚೆ ? ರಾಮುಡೇಮಿ, ಕೃಷ್ಣಾಡೇಮಿ, ಪೆದ್ದ ಪೆದ್ದ ಯುಗಮುಲೋ ವಚ್ಚಿನ ಪೆದ್ದ ತಾರಮುಲು ಪೇದ ನಾಳ್ ರಕ್ಷಣಾನಿಕೆ ಪರಮಾತ್ಮನು ಪೆದ್ದ ತಾರಮು ಎತ್ತಿನ ಏಕಟ್ಟು. ಈ ಚಿನ್ನ ಯುಗಮುಲೋ ಕಲಿಯುಗಮುಲೋ ಚಿನ್ನ ಚಿನ್ನ ಟೆತಾರಮುಲು ಎನ್ನಿ ಯೋ ಎತ್ತುತಾಡು. ಮೋಜು ವೇಷ್ಠಾಂಟಿ ಯೇಮಿ, ಸಿಗರೇಟು ತಾಗ್ತಿ ಯೇಮಿ ? ಪದಿ ಜನಾಲ್ನಿ ಬದುಕಿಂಚ್ಚೆ....ಪರಮಾತ್ಮನು ಟೆತಾರಮು ರೂಪಾ ಎಟ್ಟುಂಟಿ ಯೇಮಿ ; ಪರಮಾತ್ಮನು ಎತ್ತಿನ ಪಂದಿರೂಪಮು ಎಟ್ಟುಂಡಿನ ಯೇಮಿ

ಭೂದೇವಿ ನಿ ಬದುಕಿಂಚೆ ಲೇದಾ? ಈ ಕಲಿಯು, ಗುಲೋ ಚಿನ್ನ ಚಿನ್ನ
ಔತಾರಮ್ಲ ಎನ್ನಿಯೋ ಎತ್ತುತಾನೇ ಉಂಟಾಡು ದೇವುಡು—ಲೇಕಪ್ಪೇತೆ
ವಾನೇಕೂರ್ದೇದೇನಿ? ಎನಮು ಪ್ಪೇತ ಸಲ್ಲಗ ಉಂಡೇದಾನ್ತೆ? ಕಾದು, ನ್ಯಾಲ
ತಡ್ಡಿ ಪೈರು ಪಂಡಿ ಪದಿಜನಾಲ ಕಡುವು ನಿಂಡೇದಾನ್ತಿ. ಪೆದ್ದಾವಳ್ಳು....
ಮೀರು ಚೆಪ್ಪಿತ್ತೇ ಶಾಮಣ್ಣವಾಳ್ಳುಕಥ.... ಅಟುವಂಟಿ ಪದಿ ಔತಾರಮುಲು
ಇಪ್ಪುಡು ಕೂಡಾ ಉಂಡುಟ್ಟೇ ವಾನ ಕೂರ್ದೇದಿ. ಗುಡ್ಲೋ ರಾಯ್ತೋ
ಚೇಪ್ತೇ ಯೇಮಿ ಇಂಡ್ಲಲೋ ತಪ್ಪೇರು ಪೆಟ್ಟೇಯೇಮಿ....!?

ಶಾಮಣ್ಣ—(ಗುಡಿಯ ಬಾಕಿಲನ್ನು ಇಣಕೆ ಹೊರಗೆ ನೋಡಿ) ಇಕೋ
ಶಾಮಿ ಬಂದ....

ಶೆಟ್ಟು—ಇದೇಮಿದಿ! ಈ ಪಿಲ್ಲಕಾಯಾ....? ಬೀ. ಯೆ. ಪ್ಯಾಪ್ಪೇಸಿ
ಪಾಮುನಿ ಚಂಪಿಂದಿ....!?

ಶಾಮಣ್ಣ—ಬೆಚ್ಚು ಬೀಳ್ಳೇಡಿ! ಇವನವನಲ್ಲ.... [ಘಟ್ಟಿಯಾಗಿ]
ಮೆಲ್ಲಗೋ ಶಾಮಿ, ಮುರಿದ ಮೆಟ್ಟು.... ಜಾರಿಬಿದ್ದು ಮೊಣಕಾಲು ಮುರ
ಕೊಂಡೀಯ! ಮೆಲ್ಲಗೆ ಬಾ (ಎದ್ದುನಿಂತು) ಈ ಶಾಮಿ ಆ ಶಾಮಿ ಅಲ್ಲ.
ನನ್ನ ಸೋದರಳಿಯ. ನನ್ನ ತಂಗಿಯ ಮಗ! ಆಗ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿದ್ದ! ಆ
ಶಾಮಿ ಹಾಗೇ ಆಗ್ಬೇಕೂಂತ ಆಶೆ ಇಟ್ಟೊಂಡು ಶಾಮಿ ಹೆಸರು ನಮ್ಮ
ಭಾವ್ನಾ ನತ್ತಂಗೀನೂ ಇವನಿಗಿಟ್ಟದ್ದು. ನಮ್ಮೂರಿಗೆ ಬಂದಿಧಾರೆ ಇಬ್ಬಾ!
ಎಳೆಬೇಡ್ವೋ! ಎಳೆಬೇಡ್ವೋ! ಬಂದೆ! ಬರ್ತೀರಾ? ಎಲ್ಲೂ
ಹೋಗೋಣವೇ?

